525-ci qəzet

3 yanvar 2003-cü il, cümə, №1 (1359). Qiymәti 980 manat www.525ci.com

www.525ci.com

Azərbaycan
ingilis
rus dillərində

Hər an yeniləşir

İran Mahir Cavadovu Azərbaycana təhvil verməyə hazırlaşır

SABİQ PROKURORUN QONŞU ÖLKƏDƏ EV DUSTAĞI EDİLDİYİ BİLDİRİLİR

1995-ci ildə baş vermiş uğursuz dövlət çevrilişi cəhdindən sonra Azərbaycanı tərk etmiş Bakının Xətai rayonunun sabiq prokuroru Mahir Cavadov yaxın aylarda İran hökuməti tərəfindən Azərbaycana təhvil verilə bilər. Bu barədə "525"ə xaricdəki mənbələrdən məlum olub. Əldə etdiyimiz məlumata görə, mərhum "OMON" komandiri Rövşən Cavadovun qardaşı bir neçə ildir ki, yaşadığı İranda faktiki olaraq ev dustağı edilib və bu ölkənin xüsusi xidmət orqanlarının ciddi nəzarəti altında saxlanılır. Mənbənin bildirdiyinə görə, Azərbaycanı tərk etdikdən sonra Avstriya vətəndaşlığını almağa müvəffəq olan M.Cavadovun pasportunun müddəti başa çatıb və sənədləri İran "ETTALAAT"ı tərəfindən alındığından onun bu ölkəni tərk etməsi mümkünsüzləşib. Məlumatda o da qeyd olunur ki, M.Cavadovdan fərqli olaraq R.Cavadovun oğlu Laçın Cavadov İranı tərk edə bilib. Bundan başqa M.Cavadovun Azərbaycandan olan gənclər üçün təşkil edilmiş idman seksiyasının bağlandığı da bildirilir.

Bu məlumatın həqiqətəuyğunluğunu təsdiq edən amil kimi onu göstərmək olar ki, İrana gəldiyi gündən "OMON" Partiyasını yaratdığını elan edən və Azərbaycan iqtidarının ünvanına təhdid dolu bəyanatlar səsləndirən M.Cavadovun xeyli müddətdir ki, səsi gəlmir. Xeyli vaxtdır ki, Azərbaycan mətbuatında onun müsahibələrinə rast gəlinmir. Halbuki əvvəllər onun özü tez-tez İrandan Azərbaycanın nüfuzlu mətbuat orqanlarına telefon açar və fəaliyyəti barədə məlumatlar verərdi. Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyevin ötən il reallaşan İran

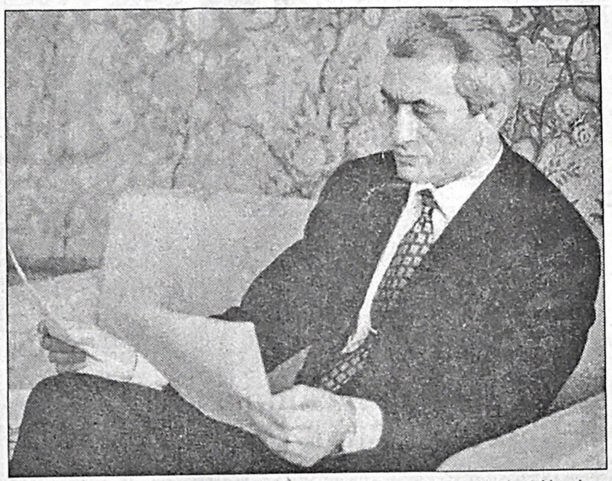

səfəri ərəfəsində sabiq prokurorun təhdidləri səngidi. O zaman bəziləri bunun səfərlə əlaqədar olması, yəni İran kəşfiyyatının təsiri altında olduğu bildirilən M.Cavadova "susmaq tapşırığı" verilməsi fikrində idilərsə, sabiq prokurorun çıxışlarının həmin səfərdən sonra davam etməməsi müəyyən nəticələr çıxarmağa əsas verdi.

Ümumiyyətlə, müşahidəçilər H.Əliyevin İran səfərinin iki ölkə arasındakı münasibətlərdə təxminən 10 ildən bəri yığılıb qalmış problemlərin həlli baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıdığını qeyd edirlər. Dövlət başçısı Vətənə qayıtdıqdan sonra İrandakı danışıqların iki ölkə arasındakı münasibətlərdə "dönüş nöqtəsi" olduğunu bildirmiş, hətta İran tərəfinin danışıqlardan "belə nəticə əldə olunacağını gözləmədiyini" demişdi.

Ardı 3-cü səh.

Heydər Əliyev 2002-ci ili Azərbaycan üçün müsbət qiymətləndirib

Dekabrın 31-də prezident Heydər Əliyev Azərbaycan xalqına Yeni il müraciətində 2002-ci ilin yekunlarını müsbət qiymətləndirib. O, iqtisadi inkişaf, biznesin dəstəklənməsi, sosial, dövlət və hərbi quruculuq sahələrində nailiyyətləri qeyd edib. Müxtəlif sahələrdə bir sıra problemlərin olduğunu etiraf edən H.Əliyev ölkənin gələcək iqtisadi inkişafı, əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, elm, təhsil, mədəniyyət və başqa sahələrdəki irəliləyişlərdən nikbinliklə danışıb. H.Əliyev təəssüflə qeyd edib ki, Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə nizamlanmasına göstərilən səylərə baxmayaraq, 2002-ci ildə mühüm nəticələr əldə etmək mümkün olmayıb. Prezident deyib ki, 2003-cü ildə Qarabağ məsələsi Azərbaycan dövləti üçün prioritet olaraq qalacaq.

İran Xəzərə dair razılaşmaları tanımır

İranın xarici işlər naziri Kamal Xərrazi ölkəsinin Xəzərsahili ölkələrin ikitərəfli razılaşmalarını tanımadığını deyib. Bu barədə məlumatı "Em-Pi-Ey"ə İranın Azərbaycandakı səfirliyindən veriblər. **"Yeraltı sərvətlərdən faydalanmaq məsələsində ümumi razılığa gəlməliyik və bu, xüsusi protokolla müəyyənləşməlidir. Nə qədər ki, Xəzərin hüquqi statusu müəyyənləşməyib, ikitərəfli müqavilələrin qüvvəsi yoxdur"** - deyə Xərrazi bildirib.

"Güney Azərbaycan səsi" radiosu açıldı

Bu aydan etibarən güney azərbaycanlılarının ilk müstəqil radiosu - "Güney Azərbaycan səsi" efirə çıxıb. Güney Azərbaycan Milli Oyanış Hərəkatının yaratdığı bu radio artıq 4 dəfə testdən keçirilib və sınaqlar uğurla nəticələnib. Radio yanvarın ilk həftəsindən Güney Azərbaycana həsr olunan test verilişlər yayımlayır. GAMOH-dan "525"ə verilən məlumata görə, sözügedən radio əvvəlcə həftədə 2 dəfə (çərşənbə və cümə günləri) 30 dəqiqəlik verilişlərlə efirə çıxacaq. Fevral ayından isə radionun proqramları hər gün yayımlanacaq.

Qeyd edək ki, "Güney Azərbaycan səsi"nin mərkəzi ofisi İsveçdə yerləşir. Radio qısa dalğalardan 31 metr-9570 MNs ve 19 metr-1560 MNs tezliyində Güney Azərbaycana, İrana və qonşu ölkələrə yayımlanacaq. Məlumata görə, bu radionun proqramları Azərbaycanın bütün yaşayış məntəqələrində də asanlıqla dinlənilə biləcək.

İranın Bakıdakı səfirliyi önündə piket keçirildi

Dekabrın 31-i Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü münasibəti ilə siyasi partiya və təşkilatların nümayəndələri Milli Azadlıq Hərəkatının lideri Əbülfəz Elçibəyin məzarını və Şəhidlər Xiyabanını ziyarət ediblər. Günün ikinci yarısında Bütöv Azərbaycan Birliyinin təşəbbüsü ilə İranın Bakıdakı səfirliyinin qarşısında piket keçirilib. Təxminən 150 nəfərin iştirak etdiyi aksiyada "Rədd olsun fars şovinizmi, yaşasın Azərbaycan!", "Rus, fars, erməni - hamısı türkün düşməni" və s. şüarlar səsləndirilib.

Piketin sonunda qəbul olunan qətnamədə "Şəms Təbriz" qəzetinin nəşrinə qoyulmuş qadağının aradan götürülməsi, Güneydəki soydaşlarımıza qarşı aparılan təzyiq kampaniyasına son qoyulması tələb edilib.

Rabitə xidmətləri üçün yeni tariflər yanvarın 15-dən qüvvəyə minəcək

QƏRAR İQTİSADİ İNKİŞAF NAZİRLİYİ İLƏ RAZILAŞDIRILIB

Tarif Şurası tərəfindən rabitə xidmətlərinə müəyyən edilmiş yeni tariflər 2003-cü il yanvarın 15-dən qüvvəyə minəcək. Halbuki əvvəllər bunların yanvarın 1-dən tətbiq olunacağı planlaşdırılırdı. Rabitə Nazirliyindən "Trend" agentliyinə verilən məlumata görə, bu qərar İqtisadi İnkişaf Nazirliyi ilə razılaşdırılıb və bütün rabitə müəssisələrinə dəyişikliklər barədə xəbərdarlıq edilib.

Rabitə Nazirliyindən bildiriblər ki, yanvarın 15-nə kimi bütün rabitə xidmətləri, o cümlədən İnternet şəbəkəsinə qoşulmaq üçün xidmətlər köhnə tariflərlə müəyyən olunacaq.

Qeyd edək ki, Tarif Şurasının son iclasında bütün rabitə xidmətlərinin qiymətləri müzakirə edilib və internet tarifləri əhali üçün 20 min manatdan 3,5 min manata, digər istifadə edənlər üçün 5 min manata endirilib. Bundan başqa, telefonlaşdırma, paralel telefonların, blokiatorla telefonların qurulması üçün tariflərə dəyişikliklər edilib. Həmçinin telefon nömrələrinin dəyişdirilməsinə, analoq ATS nömrələrinin elektron tipli ATS nömrələrlə əvəz olunmasına, İran və Türkiyə, ABŞ və başqa ölkələr istiqamətində beynəlxalq danışıqlar üçün tariflər azaldılıb.

Xaricdə dini təhsil alan tələbələrin sənədləri araşdırılır

BÜTÜN TƏLƏBƏLƏRİN GERİ ÇAĞIRILMASI NƏZƏRDƏ TUTULMUR

Xarici ölkələrdə dini təhsil alanların Azərbaycana qaytarılması ilə bağlı məsələ gündəmdədir. Hələlik həmin tələbələrin sənədləri araşdırılır. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsindən "Olaylar"a bildiriblər ki, araşdırma başa çatmadığından görüləcək tədbirlər planlaşdırılmayıb. Lakin bütün tələbələrin də geri çağırılması nəzərdə tutulmayıb. İslam dinini mükəmməl öyrənmək məqsədilə oxuyan tələbələr təhsillərini davam etdirəcəklər. Sənədlər öyrənildən sonra komitə müvafiq addımların atılmasını müəyyənləşdirəcək. Araşdırma bir neçə aya tamamlanacaq.

Heydər Əliyev "2002-ci ilin adamı" seçildi

"ANS" TELEŞİRKƏTİNİN SORĞUSUNDA AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ BİRİNCİ OLDU

ANS Müstəqil Yayım və Media Şirkəti və Çingiz Mustafayev Fondunun keçirdiyi ənənəvi sorğu nəticəsində Azərbaycan Respublikasının prezidenti Heydər Əliyev "2002-ci ilin adamı" elan edilib. Şirkətdən AzərTAc-a verilən məlumata görə, H.Əliyevin fəaliyyətini nəzərdən keçirən ekspertlər bir neçə çoxillik problemin həlli üçün əlverişli şərait yaratdığına görə onu ilin adamı seçib. Məhz 2002-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan ixrac boru kəmərinin təməli qoyulub. Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə təhlükəsizlik sisteminin əsasının qoyulması da yola saldığımız ilə təsadüf edir. Keçən il Azərbaycan və İran arasında dostluq və əməkdaşlıq haqqında müqavilə imzalanıb, Qəbələ RLS-in statusu da 2002-ci ildə müəyyənləşib. Həmin il Bakı və Moskva Xəzərin dibinin bölünməsi barədə saziş imzalayıb.

"İlin adamı" mükafatını Heydər Əliyevə yanvarın birinci ongünlüyündə təqdim etmək nəzərdə tutulur.

ABŞ GUÖAM ölkələri ilə əməkdaşlığı gücləndirəcək

ELİZABET CONS GUÖAM-a DAXİL OLAN DÖVLƏTLƏRİN ABŞ-dakı SƏFİRLƏRİLƏ GÖRÜŞÜB

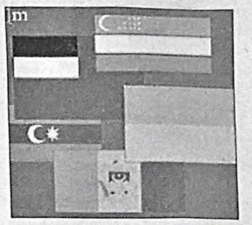

"Son üç ildə bizim konstruktiv dialoqumuz regional təhlükəsizliyə və iqtisadi inkişafın stimullaşdırılmasına yardım üzrə çoxtərəfli layihələrdə əməkdaşlığa dair konsensusa gətirib çıxarıb". "Trend" agentliyinin verdiyi məlumata görə, bu barədə Vaşinqtonda ABŞ dövlət katibinin Avropa və Avrasiya işləri üzrə köməkçisi Elizabet Consun GUÖAM ölkələrinin (Gürcüstan, Ukrayna, Özbəkistan, Azərbaycan, Moldova) səfirləri ilə görüşünün yekunlarına dair verilən birgə bəyanatda bildirilir. Görüşdə tərəflər ticarət və nəqliyyata yardım göstərilməsi, hüquq-mühafizə fəaliyyəti sahəsində ABŞ-GUÖAM birgə layihəsi üzrə gələcək addımlar haqqında razılığa gəliblər. Birgə "Çərçivə proqramı"nı inkişaf etdirmək barədə razılaşma da var. Bu proqram ticarətə və nəqliyyata yardım üzrə əməkdaşlığı, sərhəd və gömrük nəzarətinin təmin edilməsi və terrorizmə, mütəşəkkil cinayətkarlığa, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində əməkdaşlığı nəzərdə tutur. "Çərçivə proqramına" əsasən, ticarət və nəqliyyat üzrə tədqiqat işlərini (gömrük və ticarət xidmətləri üzrə məsləhətçi verilməsi üzrə) maliyyələşdirməyi və GUÖAM-ın hüquq-mühafizə mərkəzini ABŞ öz üzərinə götürüb. Bundan başqa, GUÖAM üzvü olan ölkələr sərhəd məntəqələrində infrastrukturu modernləşdirmək məqsədilə güzəştli kreditlər almaq üçün Dünya Bankı ilə danışıqlar aparmaq imkanı qazanacaqlar.

"Bakı-Ceyhan"ın təhlükəsizliyilə bağlı tədbirlər həyata keçiriləcək

GÜRCÜSTAN KƏMƏRİN QORUNMASINA DAİR YENİ TƏDBİRLƏR PLANI TƏQDİM EDİB

Dekabrın 30-da Gürcüstan Beynəlxalq Neft Korporasiyasının prezidenti Georgi Çanturiya Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəmərinin ekoloji və texniki təhlükəsizliyinin təminatına dair yeni tədbirləri təqdim edib. Çanturiyanın sözlərinə görə, "Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin ətraf mühitə təsirinin qiymətləndirilməsi" sənədinin yekunlarına əsasən gürcü tərəfi öz təkliflərini irəli sürüb. Bunlar 1100 səhifədən çoxdur. Sənəd üzərində Ümumdünya Bankı, fransız və alman ekspertlərindən ibarət iki qrup, Gürcüstan Təbii Ehtiyatlar və Ətraf Mühitin Qorunması Nazirliyinin 30 mütəxəssisi işləyib. Əksər məsələlərlə bağlı investorlarla, ilk növbədə bp şirkətilə razılıq əldə olunub. Çanturiya neft kəmərinin ekoloji təhlükəsizliyinin təminatına dair tədbirləri, senzitiv zonalar - Borjomi dərəsi və Tabaskuri gölü yaxınlığındakı sahələrlə bağlı işləri "görünməmiş tədbir" adlandırıb. O, investor boru divarlarının qalınlığının genişləndirilməsinə hazır olduğunu bildirib.

Ardı 5-ci səh.

Əli Həsənov: "İran Ermənistana təsir göstərməlidir"

"DÖVLƏTQAÇQINKOM"UN SƏDRİ İRANIN "İMDAD" KOMİTƏSİNDƏN AZƏRBAYCAN QAÇQINLARINA YARDIMI ARTIRMAĞI XAHİŞ EDİR

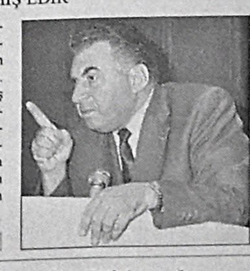

Ötən il olduğu kimi, 2003-cü ildə də xarici donorlar Azərbaycandakı məcburi köçkünlərə 40 milyon dollar həcmində yardım göstərəcək. Bu barədə dünən jurnalistlərə baş nazirin müavini, Qaçqın və Məcburi Köçkünlərlə İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov məlumat verib. O, BMT Ümumdünya Ərzaq Proqramının xəttilə yardım göstərilməsində bəzi problemlərin olduğunu etiraf edib.

Ardı 2-ci səh.

Azərbaycan əlifbasının yeni şrifti hazırlanır

MİLLİ ŞRİFT HAZIRLANARKƏN ALMAN ƏLİFBASININ ŞRİFTİNDƏN İSTİFADƏ OLUNUR

Milli Elmlər Akademiyasının Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun hesablama riyaziyyatı və informatika şöbəsinin müdiri Fariz İmranovun "Olaylar"a verdiyi məlumata görə, hazırda kompüterdə Azərbaycan əlifbasının yeni şrifti hazırlanır. İnternetdə mövcud şriftlərin heç birində ə, ö, ü hərflərinin olmadığını və onun rus əlifbasının kompüter variantı əsasında hazırlandığını deyən Fariz İmranov bildirib ki, bu, kompüter istifadəçiləri üçün müəyyən problemlər yaradır. Həmin çətinlikləri aradan qaldırmaq üçün alman əlifbasının şrifti əsasında yeni milli şriftimiz hazırlanır. Şöbə müdirinin sözlərinə görə, ə hərfini alman əlifbasında olan a hərfi əvəz edəcək. O deyib ki, hazırda bunun üzərində iş gedir. Əgər icazə verilsə, İnternetdə bu şrifti yerləşdirmək mümkündür.

Bakı-Qazax yolunda dəhşətli qəza

Bakı-Qazax yolunun 401-ci kilometrliyində dəhşətli yol qəzası olub ("Olaylar"). 1979-cu il təvəllüdlü Rəşadət Məlikovun idarə etdiyi "VAZ-2101" markalı 57 BD 214 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobil 20 BK 223 dövlət nömrə nişanlı "Moskviç"lə toqquşub. Hadisə nəticəsində R.Məlikov və onun maşınında olan 1979-cu il təvüllüdlü Yasin Namazov həlak olub, Samir Əhmədov isə xəsarət alıb. "Moskviç"in sürücüsü 30 yaşlı Həmid Babayev və onun oğlu, 9 yaşlı Səid Babayev də həlak olub. H.Babayevin həyat yoldaşı Sevda Babayeva və onun 4 yaşlı oğlu Əhəd Babayev xəsarət alıb. Zərərçəkənlər Şəmkir rayon mərkəzi xəstəxanasına aparılıblar.

AŞ PA-nın qış sessiyası yanvarın 27-də öz işinə başlayacaq

SƏMƏD SEYİDOV: "AZƏRBAYCANLA BAĞLI MƏSƏLƏNİN AVROPA ŞURASINDA MÜZAKİRƏSİNDƏN QORXMAĞA DƏYMƏZ"

"Avropa Şurası Parlament Assambleyasının qış sessiyası yanvarın 27-də Strasburqda öz işinə başlayacaq. Gündəlik tam məlum olmasa da, sessiyada Azərbaycanla bağlı məsələ müzakirə edilməyəcək". Bu barədə "Em-Pi-Ey"ə Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komissiyasının sədri Səməd Seyidov məlumat verib. O deyib ki, əslində ölkəmizlə bağlı AŞ PA-da məsələnin müzakirəsindən qorxmağa dəyməz: **"Ona görə ki, AŞ PA cəmiyyətin demokratikləşməsi institutudur və cəmiyyət inkişaf etdiyi üçün həyat tərzi dəyişir. Ona görə də problemlər qaçılmazdır".** S.Seyidovun sözlərinə görə, Avropa Şurasının yaradıcılarından olan Fransada dini azlıqlar, Danimarkada milli azlıqlarla bağlı problemlərin yaranması və assambleyada bu məsələlərin müzakirəsi göstərir ki, hər ölkə müxtəlif problemlərlə üzləşə bilər. **"Əsas məsələ problemdən yayınmaq və ya onu gizlətmək yox, onu həll etməkdir və hamı buna çalışmalıdır"** - deyə Seyidov vurğulayıb.

Valideynlər məhkəmənin hökmündən narazıdırlar

ÇEÇENLƏR TƏRƏFİNDƏN DÖYÜŞDÜKLƏRİNƏ GÖRƏ HƏBS CƏZASI ALMIŞ AZƏRBAYCANLILARIN VALİDEYNLƏRİ MƏHKƏMƏNİN QƏRARINDAN YUXARI İNSTANSİYALARA ŞİKAYƏT EDƏCƏKLƏR

Səh. 2

"Barmek" sözünün ...tündə durdu

...N MƏTBUAT XİDMƏTİNİN RƏHBƏRİ ...RDİ MUSTAFAYEV: "BAYRAM ... YALNIZ MAŞTAĞA BİR NEÇƏ ...SIZ QALIB"

Səh. 6

Aydın SƏFİXANLI
Ombudsman aparatı elmi-analitik şöbənin baş məsləhətçisi

Güc birlikdədir

HƏR BİR AZƏRBAYCANLI ÖZ SOYDAŞLARININ HÜQUQLARINI QORUMAĞA BORCLUDUR

1988-ci ildən başlayan milli hərəkat təkcə Azərbaycanda deyil, bütün dünyada yaşayan azərbaycanlıların özünütəsdiqinə və bir amal uğrunda birgə fəaliyyət göstərməsinə təkan vermiş oldu. Belə ki, həm Azərbaycanda, həm xaricdə yaşayan azərbaycanlılar müxtəlif cəmiyyətlər, birliklər yaratdılar. Bu cəmiyyət və birliklər öz növbəsində dünyanin müxtəlif yerlərində yaşayan soydaşlarımızla mədəni və s. əlaqələr yaratmağa başladılar ki, bu da bütün dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi istiqamətində katalizator rolunu oynamağa başladı.

Milli özünəqayıdış hərəkatı həm Sovet Azərbaycanında, həm də İran Azərbaycanında bir-birindən təcrid olunmuş azərbaycanlıların birləşmək arzusunu gücləndirdi. Məhz iki xalq arasında birləşmək arzusunun güclənməsi 1989-cu ilin 31 dekabr günündə Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İran İslam Respublikası arasındakı sərhəd zolaqlarının sökülməsinə səbəb oldu.

1991-ci ilin sentyabrında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri seçilmiş Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının tarixi, milli atributlarının özünə qaytarılması, milli həmrəylik hərəkatının gücləndirilməsi istiqamətində tarixi əhəmiyyət kəsb edən qərarlar qəbul etdi. 1991-ci ilin noyabrında ilk dəfə olaraq Azərbaycan Respublikasının üçrəngli bayrağı Muxtar Respublikanın Ali Məclisinə gətirildi. Eyni vaxtda 31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi elan edildi. Məhz bu qərarları rəhbər tutan Azərbaycan dövləti 1991-ci ilin dekabrında rəsmi olaraq 31 dekabr tarixini Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi qəbul etdi.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Gününün elan edilməsi dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlıların həmrəyliyinin təşkili, güclü Azərbaycan lobbisinin yaradılması, Azərbaycan xalqının ümumi dərdi olan Qarabağ probleminin həlli sahəsində dünya azərbaycanlılarının səylərinin birləşdirilməsi istiqamətində fəaliyyətinə təkan vermiş oldu. Azərbaycan dövləti bu prinsipləri rəhbər tutaraq müxtəlif ölkələrdə Azərbaycan lobbisinin yaradılması istiqamətində əməli işlər görüb. Bu prosesin daha da gücləndirilməsi və əlaqələndirilməsi məqsədilə 2001-ci ilin noyabrında prezident Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Dünya Azərbaycanlılarının Birinci Qurultayı keçirildi. Bu qurultay Azərbaycan Respublikasında, eləcə də onun hüdudlarından kənarda yaşayan azərbaycanlıların üzləşdiyi problemlərin həlli, azərbaycanlıların hər bir sahədə inkişafına şərait yaradılması, Azərbaycan diasporunun formalaşdırılması və digər ümumilli məsələlərin həllində dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinin daha effektiv şəkildə təmin edilməsi məqsədini daşıyırdı. Bu mənada qurultay həmrəylik ideyasının əməli işdə təsbiti baxımından böyük əhəmiyyətə malik idi. Qurultayda müzakirə olunan məsələlərin səmərəli şəkildə həll olunması məqsədilə Azərbaycan dövləti tərəfindən Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş Üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı. Bu gün Komitə xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarının hüquq və azadlıqların qorunması, dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinin təmin olunması, güclü diasporun formalaşdırılması istiqamətində Azərbaycan dövlətinin müəyyən etdiyi dövlət siyasətini həyata keçirən qurum kimi ciddi və məsuliyyətli bir işi həyata keçirir.

Bugünkü mövcud durum bütün dünyada yaşayan soydaşlarımızın bir amal, bir məqsəd uğrunda birləşməsini, ümummilli məsələlərdə həmrəylik ortaya qoymasını tələb edir. Harada yaşamasından asılı olmayaraq bu gün hər bir azərbaycanlı öz soydaşlarının hüquq və azadlıqlarının qorunması üçün əlindən gələn köməyi göstərməli, bütün imkan və bacarığını səfərbər etməlidir. Bu bizim hər birimizin borcudur.

Əli Həsənov: "İran Ermənistana təsir göstərməlidir"

"DÖVLƏTQAÇQINKOM"UN SƏDRİ İRANIN "İMDAD" KOMİTƏSİNDƏN AZƏRBAYCAN QAÇQINLARINA YARDIMI ARTIRMAĞI XAHİŞ EDİR

(Əvvəli 1-ci səh.)

Belə ki, ötən il bu qurum 2003-cü ildən Azərbaycana yardım proqramının daha üç il müddətinə uzadılması barədə qərar çıxarıb. Nəzərdə tutulub ki, həmin müddətdə 140 min nəfərə yardım göstəriləcək. Lakin nəticədə bəzi donor təşkilatları tərəfindən maliyyələşdirmə ilə bağlı problemlər yaranıb. Bununla bağlı Ə.Həsənov ABŞ, Böyük Britaniya, Fransa və Almaniya səfirlərinə müraciət edərək öz ölkələrinin donor qurumlarına təsir göstərməyi xahiş edib.

Ə.Həsənov bildirib ki, bəzi beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycana yardım proqramlarını məhdudlaşdırır. Eyni zamanda o qeyd edib ki, ölkə hökuməti azalan yardımın həcmini kompensasiya edir. Qaçqınlar üçün yaşayış evlərinin tikintisi məsələsinə toxunan Həsənov Ağstafa, Şəmkir, Ağdam və Abşeron rayonlarında, həmçinin Ağcakənd qəsəbəsində evlərin tikildiyini deyib. Biləsuvar və Füzuli rayonlarında da tikinti başa çatmaq üzrədir. Ağcakəndə getməkdən imtina edən qaçqınlar üçünsə Yevlax və İsmayıllıda evlər tikilir.

İrana səfərinin yekunlarına toxunan Ə.Həsənov bildirib ki, Ermənistanla iqtisadi sahədə sıx əməkdaşlıq edən İİR Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli tənzimlənməsi üçün bu ölkəyə təsir göstərə bilər. Ə.Həsənov deyib ki, bu məsələ onun Tehranda işgüzar səfərdə olduğu zaman keçirdiyi bütün görüşlərdə diqqət mərkəzində olub. Onun sözlərinə görə, səfər zamanı İranın vitse-prezidenti, parlamentin sədri, xarici işlər naziri, həmçinin, sabiq prezident O.Rəfsəncani, korporasiya naziri və başqaları ilə görüşlər keçirib. Bu görüşlərdə, eləcə də İmam Xomeyni adına "İmdad" Komitəsinin sədri Rza Nairi ilə danışıqlarda Azərbaycanın qaçqın və məcburi köçkünlərinin İranın humanitar yardımının genişləndirilməsi yolları müzakirə edilib.

Ə.Həsənov qeyd edib ki, "İmdad" hər il 120 milyon dollar yardım göstərən iri beynəlxalq təşkilatdır. Bu təşkilatın ofisi 10 ildir ki, fəaliyyət göstərir və bu dövr ərzində komitə 21 milyon dollar həcmində yardım göstərib. Baş nazir müavininin sözlərinə görə, "İmdad" geniş imkanlara malikdir, ona görə də Azərbaycan tərəfi bu quruma qaçqın və məcburi köçkünlərə, həmçinin ehtiyac içində olanlara yardımı artırmağı ilə müraciət edib. Baş nazir müavini həmçinin deyib ki, İran bu xahişi yerinə yetirəcəyini vəd edib.

Qeyd edək ki, Ə.Həsənovun Tehrana səfəri zamanı Azərbaycan və İran arasında humanitar əməkdaşlıq haqqında saziş imzalanıb. Sənəd aztəminatlılara, qaçqın və məcburi köçkünlərə, əlillərə yardım göstərilməsi sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsini nəzərdə tutur. Bu kateqoriyadan olanlar üçün yeni iş yerlərinin açılması, səhiyyə və mədəniyyət sahələrində layihələrin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü Fransada qeyd olundu

ELEANORA HÜSEYNOVA: "AZƏRBAYCAN HƏQİQƏTLƏRİNİ FRANSA İCTİMAİYYƏTİNƏ ÇATDIRMAQ HƏR BİRİMİZİN BORCUDUR"

Dekabrın 30-da Parisdə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü münasibəti ilə mərasim keçirilib. Fransadakı azərbaycanlı icmanın nümayəndəsi Qulam Abyar mərasimi açaraq deyib ki, qəlbində vətən eşqi, məhəbbəti döyünən soydaşlarımızın həyatında bu bayramın xüsusi yeri var və dünyanın müxtəlif guşələrində yaşayan həmvətənlərimiz onu təntənəli şəkildə qeyd edir.

Azərbaycanın Fransadakı səfiri Eleanora Hüseynova 31 dekabrın Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü elan edilməsində Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyevin tarixi xidməti olduğunu vurğulayıb. Fransada erməni diasporunun güclü olduğunu xatırladan səfir bu ölkədə yaşayan soydaşlarımızı Azərbaycan ətrafında sıx birləşməyə çağırıb. O deyib ki, Azərbaycan həqiqətlərini məhz Fransada yaymaq, ictimaiyyətə çatdırmaq hər bir azərbaycanlının borcudur.

Dekabrın 31-də Strasburqda da Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyü Günü münasibəti ilə tədbir təşkil olunub. Azərbaycanın Avropa Şurası yanındakı daimi nümayəndəliyindən AzərTAc-a bildiriblər ki, nümayəndəliyin başçısı, səfir Aqşin Mehdiyev soydaşlarımızı bu bayram münasibəti ilə təbrik edib.

Əli İnsanov İrana gedəcək

Azərbaycan səhiyyə naziri Əli İnsanov yaxın vaxtlarda İrana rəsmi səfərə gedəcək. Bu barədə "Trend" agentliyinə İranın Bakıdakı səfirliyindən məlumat veriblər. Səfərin proqramı Azərbaycanın İrandakı səfiri Abbasəli Həsənovun bu ölkənin səhiyyə naziri Məsud Pezeşkianla görüşündə müzakirə olunub. A.Həsənov qeyd edib ki, Azərbaycan-İran münasibətləri hərtərəfli inkişaf edir və səhiyyə sahəsində əlaqələrin genişləndirilməsi üçün imkanlar mövcuddur. Nəzərdən keçirilən layihələr arasında - Bakıda birgə müalicə müəssisəsinin açılması, yüksəkixtisaslı həkimlər arasında təcrübə mübadiləsi, tələbə mübadiləsi proqramının həyata keçirilməsi kimi layihələr var. Öz növbəsində M.Pezeşkian İran tərəfinin Azərbaycanla əməkdaşlığın genişləndirməsində, bir sıra yoluxucu xəstəliklərə qarşı birgə mübarizə sahəsində və Bakıda birgə müalicə müəssisəsinin açılması layihəsində maraqlı olduqlarını deyib.

Rabitə obyektləri istismara verilib

Rabitə Nazirliyi bir sıra rabitə obyektlərinin yenidən qurulmasını başa çatdırıb və istismara verib. Nazirlikdən verilən məlumata görə, Qaradağ rayonunda yerləşən və yenidən qurulan 45 saylı ATS istismara verilib. Görülən işlər nəticəsində tutumu 8624 nömrə olan ATS elektron tipli stansiyalar kateqoriyasına keçirilib. Bundan başqa, Rabitə Nazirliyinin mütəxəssisləri Bakının 38/39 və 74/75 ATS-lərinin tutumunun genişləndirilməsi üzrə işlər görüblər. Bu stansiyaların tutumları müvafiq olaraq, elektron tipli 512 nömrə artırılıb. Həmçinin Qəbələyə (480 nömrə), Yevlaxa (256 nömrə) əlavə nömrələr verilib.

Təhsil Nazirliyi orta məktəblərdə yığılan vəsaitlərə nəzarət etmir

Orta ümumtəhsil məktəblərində könüllü olaraq müəyyən fondlara toplanan vəsaitlərə Təhsil Nazirliyi tərəfindən nəzarə edilmir. Bu fondlara daxil olan bütün vəsaitlərin hesabatını məktəb rəhbərliyi aparır. Bu barədə "Azadinform"a təhsil naziri Misir Mərdanov bildirib. Onun fikrincə, könüllü fondlara nəzarəti Təhsil Nazirliyi aparmamalıdır. **"Məncə, nəzarət çox olduqca sui istifadə halları da çox ola bilər. Ona görə də valideyn komitəsinin iştirakı ilə yerlərlə bu məsələlər idarə olunmalıdır".** M.Mərdanov Təhsil Nazirliyinin bu işlərə qarışmağa heç bir hüququnun olmadığını qeyd edib.

Ayaz Mütəllibov Azərbaycan xalqına fəallıq arzulayır

1992-ci ildən Moskvada siyasi mühacirətdə olan eks-prezident Ayaz Mütəllibov Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və yeni il münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik göndərib. "Ötən il bizim üçün o qədər də asan olmadı. Azərbaycan son illər öz tarixinin ağır dövrünü yaşayır. Təəssüf ki, bu çox davam etdi" - deyə A.Mütəllibovun müraciətində deyilir. Eks-prezidentin fikrincə, xalqın yaradıcı və mənəvi potensialı əsl demokratik dövlət quruculuğu şəraitində reallaşa bilər. Belə şəraitdə insanlar öz hüquqlarından istifadə etmək və qabiliyyətlərini gerçəkləşdirmək imkanları qazanar.

"Demokratik dəyərlərə bağlılıq hər birimizin cəmiyyətdə aktiv mövqedə olmasını nəzərdə tutur. Belə fəallıq olmadan yaxşılığa doğru nəyəsə nail olmaq mümkün deyil" - deyə sənəddə vurğulanır. **"Biz əsl demokratik seçkilərin keçirilməsinə nail olmalıyıq! Yalnız bu seçkilər cəmiyyətin demokratik yolla inkişafına zəmin yarada bilər. Bu, ölkədə sabitliyə, Konstitutisiya quruluşuna aparan yeganə yoldur. Bu, yüz minlərlə vətəndaşın könüllü olaraq Vətənə qayıtması üçün zəmindir"** - deyə Mütəllibov qeyd edib.

Bələdiyyələrin hüququ bazası möhkəmləndiriləcək

Prezidentin İcra Aparatı, Milli Məclis (MM) və Konstitusiya Məhkəməsi 2005-ci ilədək bələdiyyələrin hüququ bazasını daha da möhkəmləndirəcək. Bu barədə məlumatı "Azadinform"a Milli Məclisdən veriblər. Bu məqsədlə yeni qanunlar qəbul ediləcək, mövcud qanunlar təkmilləşdiriləcək. Həmin sahədə Azərbaycana Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlar da yardım göstərəcək. Qeyd edək ki, artıq bu işlərə 2001-ci ildən başlanılıb.

"Bütöv Azərbaycan Birliyini gözdən salmaq üçün kampaniya aparılır"

"BU QURUMUN QURULTAYI YAXIN VAXTLARDA KEÇİRİLMƏYƏCƏK"

Son zamanlar həm mətbuat səhifələrində, həm də ictimaiyyət arasında Bütöv Azərbaycan Birliyi (BAB) ilə bağlı müxtəlif fikirlər səslənir. Bu qurumun yaxın vaxtlarda qurultayının keçirilməsinin vacibliyi bildirilir. Hətta bəzi şəxslər görkəmli ziyalılardan birinin BAB-a sədr seçilməsini təklif edir.

Məsələyə münasibətini bildirən BAB sədrinin təşkilati məsələlər üzrə müavini Arzu Səmədbəyli bu qurumun gözdən salınması üçün bəzi qüvvələrin ardıcıl kampaniya apardıqlarını deyib. Onun fikrincə, son zamanlar BAB-la bağlı cəmiyyətdə mənfi fikirlərin səslənməsi bu kompaniyanın tərkib hissəsidir: **"BAB cəmiyyətin bütün təbəqələrini özündə birləşdirən və bütöv Azərbaycan uğrunda mübarizə aparan ən böyük təşkilatdır. Bu qurumun əbədi sədri Əbülfəz Elçibəyin vəfatı Azərbaycanın siyasi həyatına təsir etdiyi kimi, BAB-ın da fəaliyyətinə xeyli dərəcədə təsir göstərdi. Bundan əlavə BAB Mərkəzi Şurasının sədri Arif Rəhimoğlunun cərrahiyyə əməliyyatı keçirməsi, qurumun sədrinin birinci müavini Çingiz Göytürkün xaricə getməsi və digər amillər bu təşkilatla bağlı müvəqqəti də olsa yalnış təsəvvürlərin yaranmasına səbəb oldu. Amma məsələ burasındadır ki, BAB-ı gözdən salmaq üçün sistemli kompaniya aparılır. Bu kampaniya Bütöv Azərbaycan ideyasının düşmənlərinin, eyni zamanda bu ideyadan öz şəxsi məqsədləri üçün yararlanmaq istəyən qüvvələrin siyasətinin nəticəsidir. Onu da demək lazımdır ki, bu məsələdə fars şovinizminin də əli var. Onlar BAB-la bağlı müəyyən planlar hazırlayıb və onu həyata keçirməyə çalışır".** A.Səmədbəylinin dediyinə görə, bütün təzyiqlərə və anti-təbliğat kompaniyasının aparılmasına baxmayaraq BAB əvvəlki kimi fəaliyyətini davam etdirir. Ona görə də bu qurumla bağlı ictimaiyyət arasında yayılan mənfi fikirlərin heç bir əsası yoxdur.

BAB-ın qurultayının keçirilməsi məsələsinə toxunan A.Səmədbəyli yaxın vaxtlarda qurumun qurultayının keçirilməyəcəyini bildirib. Onun dediyinə görə, qurultay keçirmək üçün təşkilat komitəsi yaradılmalıdır, amma belə bir komitə hələ ki, formalaşdırılmayıb: **"BAB-ın yerli strukturları necə lazımdırsa, elə də fəaliyyət göstərir. Buna heç kimin şübhəsi olmasın. Hətta BAB partiyalardan da aktiv fəaliyyət göstərir. Təsəvvür edin ki, heç bir partiyanın mərkəzi orqanının hər həftə iclası keçirilmir, amma BAB-ın Mərkəzi Şurasının hər həftə yığıncağı təşkil edilir. Bunun əksini düşünənlər isə yanılırlar. Çünki bu qurum çox aktiv və səmərəli fəaliyyət göstərir".**

A.Səmədbəylinin dediyinə görə, Güney Azərbaycanda baş verən hadisələr BAB-ın fəaliyyətinin daha da güclənməsinə təkan verib. Hətta bu qurum Güneydə gedən proseslərə əksər təşkilatlardan daha çox diqqət yetirir: **"BAB-ın qarşısına qoyduğu məqsəd hamıya bəllidir. Ona görə də biz Güney Azərbaycanda gedən proseslərə laqeyd münasibət bəsləyə bilmərik. Biz güneyli soydaşlarımızın taleyinə biganə qalmadığımızı bir daha sübut edib 31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günündə İran adlanan dövlətin ölkəmizdəki səfirliyi qarşısında piket keçirdik. Həmin piketin qətnaməsini səfirliyə təqdim edib İranda həbs olunan soydaşlarımızın azadlığa buraxılmasını tələb etdik. Onu da deyim ki, bu aydan etibarən adıçəkilən sahədə işlərimizi gücləndirəcəyik".** A.Səmədbəylinin bildirdiyinə görə, BAB-ın fəaliyyətinin gücləndirilməsi üçün qurumun Rəyasət Heyətinin növbədənkənar iclası keçirilib. Bu həftə isə Rəyasət Heyətinin növbəti iclasının keçirilməsi nəzərdə tutulub. Həmin toplantıda BAB-ın fəaliyyətinin gücləndirilməsi və qarşısına qoyulan məqsədlərlə bağlı plan hazırlanacaq, eləcə də iş bölgüsü müəyyənləşdiriləcək. A.Səmədbəylinin dediyinə görə, BAB öz işini sistemli qurduğu və qarşısına qoyduğu məqsədə nail olduğu üçün bəzi qüvvələr bundan narahatdırlar: **"Əbülfəz Elçibəy hələ Kələkidə olarkən demişdi ki, Güneydə oyanış hərəkatı gedir və onun yüksəliş dövrü 2001-2002-ci illərdə olacaq. Bu gün onun dedikləri özünü doğruldur. Güneyli soydaşlarımız öz haqlarını tələb etmək üçün ayağa qalxıblar. Onlar bütöv Azərbaycanla bağlı şüarlar səsləndiririrlər. Hətta Əbülfəz Elçibəyin şəklini Babək qalasına yürüşdə özləri ilə aparıblar. Bütün bunlar isə fars şovinizmini narahat edir. Ona görə də fars şovinizminin ən böyük məqsədi BAB-ı sıradan çıxarmaqdır. Amma biz bəyan edirik ki, nə fars şovinizmi, nə də başqa qüvvələr buna nail ola bilməyəcək".** A.Səmədbəylinin fikrincə, Azərbaycan daxilində BAB-ı istəməyənlər iranpərəst qüvvələrdir. Kiçik qurumlar isə həmin qüvvələrin maraqlarından çıxış edərək şəxsi istəklərini reallaşdırmaq niyyətindədirlər.

GÜNDÜZ

Validеynlər məhkəmənin hökmündən narazıdırlar

ÇEÇENLƏR TƏRƏFİNDƏN DÖYÜŞDÜKLƏRİNƏ GÖRƏ HƏBS CƏZASI ALMIŞ AZƏRBAYCANLILARIN VALİDEYNLƏRİ MƏHKƏMƏNİN QƏRARINDAN YUXARI İNSTANSİYALARA ŞİKAYƏT EDƏCƏKLƏR

Dekabrın 30-da Ağır Cinayətlərə Dair İşlər Üzrə Hərbi Məhkəmədə çeçenlərin tərəfində döyüşmək istəyən 13 gəncin işi üzrə proses başa çatıb. Hakim Ağamalı Qafarovun sədrliyi ilə keçirilən məhkəmə iclasında çıxarılan hökmə əsasən 5 nəfər 5 il, 4 nəfər dörd il yarım, 3 nəfər 4 il, 1 nəfər isə 5 il yarım müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər. Xatırladaq ki, Cinayət Məcəlləsinin 279.1 maddəsilə ittiham edilən məhkumlar əsasən Gürcüstanın Axmet rayonunun Duisi kəndində yerləşən hərbi düşərgədə təlim keçməkdə günahlandırılıb. Lakin onların valideynləri məhkəmənin hökmünü narazılıqla qarşılayıblar. Aldığımız məlumata görə, valideynlərinin bir qismi artıq dünəndən məhkəmənin qərarından yuxarı instansiyalara şikayət etməyə başlayıblar.

Məhkum Elxan Novruzbəyovun anası Təranə Novruzbəyovanın bildirdiyinə görə, oğlunun heç bir günahı olmadan ona 5 il həbs cəzası verilib: **"Oğlum öz müsəlman qardaşlarına kömək etmək üçün Pankis dərəcinə gedib və orada arzuladığı şəraiti görmədikdən sonra geri dönüb. Hakim isə bu dönüşü müvəqqəti hesab edir. İş materiallarından belə görünür ki, oğlum təkrarən Pankis dərəsinə qayıtmalı imiş. Ancaq belə məsələ yoxdur. Elxanın iki uşağı var və onun yenidən Pankis dərəsinə dönmək niyyəti olmayıb".**

T.Novruzbəyovanın sözlərinə görə, onun övladı Allah adamıdır: **"Oğlum məscidə gedib Quran oxumaqla məşğul idi. Bu da müsəlmana xas olan xüsusiyyətdir. Qurana görə hər bir müsəlman Allah evinə getməli, namaz qılmalı, Quran oxumalı, Cihadda iştirak etməli və Həcc ziyarətinə getməlidir. Bu vacib əməllərdə hesab edilir. Amma onun üstün[ə] vəhabilik damğası vuraraq zor[la] saqqalını qırxdılar".**

Fikrini davam etdirən ana bildirib ki, oğlu çıxarkən ondan halallıq alıb: **"Əvvəl güman etdim ki, Rusiyaya pul qazanmağa gedir. Sonradan bəlli oldu ki, yox, müsəlman qardaşlarına kömək üçün Pankisə gedib. Mən biləni o, orada heç bir cinayət törətməyib. Amma buna baxmayaraq evimdə axtarış apardılar. Lakin heç bir silah aşkarlanmadı".**

Şikayətçinin bildirdiyinə görə, onlar məhkəmə tərəfindən övladlarının 3-5 ay cəzalandırılacağını güman edirmişlər: **"Ancaq biz bunun əksini gördük. Heç nədən balalarımız üçün 4-5 il müddətinə həbs cəzası kəsildi. Biz bununla razılaşa bilmərik".**

MƏHƏBB[...]

Jurnalistlərin treninq-kursları başa çatıb

"Ruh" Jurnalistlərin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsinin nəzdində fəaliyyət göstərən Jurnalistika və Hüquq İnstitutunun təşkil etdiyi treninq-kurslar başa çatıb. Kurslar "Medianın hüquqi tənzimlənməsi" tədris proqramı çərçivəsində təşkil olunub. 35 dinləyici kütləvi informasiya azadlığı, onun təminatı və hüquqi əsasları, KİV-in fəaliyyətinin tənzimi və jurnalist məsuliyyəti, etik prinsiplər, media sahəsində dövlət siyasəti, seçki kampaniyaları zamanı KİV-in fəaliyyəti, şərəf, ləyaqət və işgüzar nüfuzun müdafiəsi mövzuları üzrə müzakirələrdə iştirak edib.

Yanvarın 11-də dinləyicilər keçirilən mövzular üzrə imtahan verəcək. "Ruh" sədri Əflatun Amaşov "Turan"a bildirib ki, Jurnalistika və Hüquq İnstitutu ötən ilin oktyabrından fəaliyyət göstərir. Qurumun əsas məqsədi KİV nümayəndələrinə, həmçinin jurnalistika fakültəsinin tələbələrinə yardım göstərməkdir.

Avrasiya Fondunun maliyyə yardımı ilə "Medianın hüquqi tənzimlənməsi" proqramı yaradılıb. Növbəti tədris ilindən başlayaraq proqram çərçivəsində ali məktəblərdə jurnalist-tələbələr üçün mühazirələr oxunacaq.

Çin səfirliyi azərbaycanlı qaçqınlara yardım edib

Dünən Çinin Azərbaycandakı səfirliyi Nərimanov rayonunda məskunlaşan qaçqınlara humanitar yardım göstərib. Yardım 470 ədəd isti gödəkçədən ibarətdir. Yardım Ümumçin Qadınlar Federasiyasının xəttilə gətirilib. Bununla yanaşı Federasiya Azərbaycanın Qaçqınlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinə 5, qadınlarla iş üzrə Dövlət Komitəsinə isə 10 kompüter hədiyyə edib. Humanitar yardımın paylanmasında Çin səfiri Çjan Siyun iştirak edib. Diplomat qeyd edib ki, Çin bundan sonra da azərbaycanlı qaçqınlara humanitar yardımı davam etdirəcək.

ADP yanvarın 25-də yürüş-mitinq keçirəcək

ADP-dən "Em-Pi-Ey"ə bildiriblər ki, partiyanın baş katibi S.Cəlaloğlunun sədrliyilə keçirilən Siyasi Şurada təşkilatın keçən ilki fəaliyyəti müzakirə edilib. Şura partiyanın ötən il gördüyü işləri qənaətbəxş sayıb. ADP-nin Siyasi Şurası həmçinin partiya sədri Rəsul Quliyevin hüquqlarının müdafiəsi və Azərbaycana qayıtması tələbilə yanvarın 25-də Bakıda yürüş mitinq keçirmək haqqında qərar qəbul edib.

"İqtisadiyyat və audit" jurnalının ilk laureatları bəlli oldu

Sahibkarlıq fəaliyyətinin bir növü olan auditor xidmətinin inkişaf problemləri ilə bağlı 2002-ci ildə "İqtisadiyyat və audit" elmi-praktik jurnalında dərc olunmuş ən yaxşı məqalə üçün Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının keçirdiyi ilk müsabiqəyə yekun vurulub.

Müsabiqə komissiyasının qərarına əsasən birinci mükafat "Sahibkarın maliyyə fəaliyyətinin təhlili və qiymətləndirilməsi" məqaləsinə görə Dövlət Statistika Komitəsinin şöbə müdiri, iqtisad elmləri namizədi Əlisa Zeynallıya verilib. İkinci mükafatları "Bankda daxili nəzarət: informasiya bazasının yeterliliyinin qiymətləndirilməsi" məqaləsi üçün "Audit-Azərbaycan" ictimai birliyinin vitse-prezidenti Ramiz Qənizadə ilə "İş bankası-Azərbaycan" Səhmdar Kommersiya Bankı İdarə Heyətinin sədri Gennadi Zelmanoviç və "Azərbaycanda maliyyə hesabatlarının tərtib olunmasının strategiyası" məqaləsi üçün Dövlət İqtisad Universitetinin "Mühasibat uçotu və audit" kafedrasının müdiri, dosent Sifariz Səbzəliyev alıb.

"Ekspert Audit-Konsaltinq" məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin auditoru Elçin Səmədzadə, Auditorlar Palatası maliyyə departamentinin direktoru Vəli Rəhimov və Dövlət İqtisad Universitetinin magistrantı Fəran Ağayev isə auditin aktual problemlərinə dair tədqiqat xarakterli məqalələrə görə üçüncü mükafatlara layiq görülüb.

Qeyd edək ki, Auditorlar Palatası ilə "İqtisadiyyat və audit" jurnalı redaksiyasının ölkə KİV-lərində audit mövzusunda dərc olunmuş ən yaxşı jurnalist yazıları üçün elan etdiyi başqa bir müsabiqəyə bu ilin yayında - Azərbaycan jurnalistikası günü ərəfəsində yekun vurulacaq.

Minnətdarlıq

Ağır gün hər bir insanın qarşılaşa biləcəyi alın yazısıdır. Belə [...] insanın əzizləri, Ana kimi müqəddəs varlıq üçün yaşananda dah[...] rılı, dəhşətli olur. Belə günlərdə yeganə təsəlli isə yalnız sarsıntı[...] ridə qoymaq üçün sənə göstərilən dəstək və köməkdir.

Akademik, SSRİ Dövlət Mükafatı laureatı Əhliman Əm[...] vun şəfalı əlləri sayəsində ailəmiz ağır günləri nisbətən a[...] bilib. Məhz Akademikin böyük diqqəti və qayğısı Anam[...] na ümid verdi. Müalicə həkimi Rəna Əlizadə və cərrah [...] liyevin də əməklərini xüsusi qeyd etmək istərdim. Odu[...] da Anamdan diqqətlərini əsirgəməyən akademik Ə[...] tibb elmləri namizədi N.Əmrəliyevə və R.Əlizadəyə [...] bildirir və onların yeni - 2003-cü illərini təbrik edirə[...]

İran Mahir Cavadovu Azərbaycana təhvil verməyə hazırlaşır

SABİQ PROKURORUN QONŞU ÖLKƏDƏ EV DUSTAĞI EDİLDİYİ BİLDİRİLİR

(Əvvəli 1-ci səh.)

Bundan bir müddət sonra rəsmi səfərlə Bakıya gəlmiş İranın milli təhlükəsizlik idarəsinin rəhbəri Əli Yunisi ilə Azərbaycan MTN-in başçısı Namiq Abbasov arasında aparılmış danışıqlar və nizamlanmış əməkdaşlıq sazişi də diqqətdən kənar qala bilməz. Məhz bu səfər ərəfəsində belə məlumatlar yayılmışdı ki, gündəmdə M.Cavadovun Azərbaycana təhvil verilməsi müqabilində cənubi azərbycanlı mühacirlərin İrana qaytarılması məsələsi var. O vaxt jurnalistlərin bununla bağlı sualına Ə.Yunisi maraqlı cavab vermişdi. Demişdi ki, əməkdaşlıq "ikitərəfli münasibətlərə zərər vuran şəxslərə və amillərə qarşı mübarizəni" nəzərdə tutur. İran "ETTALAAT"ının rəhbərini qəbul edən zaman Azərbaycan prezidenti də buna oxşar fikirlər söyləmişdi. Dövlət başçısı "Biz mümkün olan hər şeyi etməliyik ki, heç kəs və heç nə Azərbaycanla İran arasındakı qardaşlıq və mehriban qonşuluq əlaqələrini poza bilməsin". İstər iranlı qonağın, istərsə də Azərbaycan prezidentinin bu fikirlərindən hansı nəticənin hasil olduğunu anlamaq çətin deyil.

Beynəlxalq antiterror kampaniyasının genişləndiyi, onun mümkün hədəfləri sırasında İranın da adının çəkilməsi cənub qonşumuzu antiterror koalisiyasının üzvü olan Azərbaycanla münasibətləri normallaşdırmağa sövq etdiyi kimi Azərbaycan iqtidarı da yaranmış yeni situasiyadan öz maraqlarını təmin etmək üçün yararlanmağa çalışdı. Azərbaycan hökumətinin İranla əlaqələrini yaxşılaşdırmağa cəhd etməsini göstərən amillərdən biri də Cənubi Azərbaycan Milli Oyanış Hərəkatının rəhbəri Mahmudəli Çöhrəqanlının Azərbaycan Respublikasına gəlişi zamanı ölkə rəsmilərinin ona münasibəti oldu. Rəsmi şəxslərdən heç biri onunla görüşmədi.

Daha bir məqam. Bu yaxınlarda KİV-də Cənubi Azərbaycan Milli Azadlıq Hərəkatının rəhbəri Piruz Dilənçinin həbsi barədə məlumat verildi. Onun dələduzluqda ittiham olunduğu bildirilsə də, son illərdə bu tipli kriminalla əlaqəsi barədə çoxsaylı məlumatlar yayıldığı halda P.Dilənçinin niyə məhz indi həbs olunduğu müəyyən suallar doğurur. Çox güman ki, tərəflər əgər belə demək mümkünsə, arzuolunmaz şəxslərin dəyişdirilməsini siyasi müstəvidən kənar, kriminal elementlərin qarşılıqlı ekstradisiyası kimi həyata keçirmək istəyirlər. Və bu yəqin ki, həm də prosesin Azərbaycan ictimaiyyətində qıcıq doğurmamasına hesablanıb.

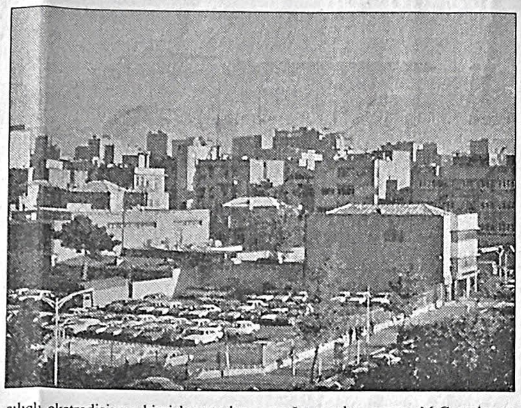

Azərbaycan-İran münasibətlərinin gərgin məqamında Tehrana gələn və könüllü olaraq bu ölkənin Azərbaycana təzyiq vasitəsi rolunu oynamağa razılıq verən M.Cavadovun münasibətlərin normallaşdığı məqamda İrana əvvəlkitək lazım olmadığı aydındır. Eyni zamanda əminliklə onu da qeyd etmək olar ki, M.Cavadov siyasi təzyiq vasitəsi rolunun öhdəsindən gələ bilmədi. Bu o zaman mümkün ola bilərdi ki, sabiq prokuror Azərbaycanın daxilində real gücə malik siyasi qüvvələr tərəfindən dəstəklənərdi. Amma M.Cavadov belə bir dəstəyə nail ola bilmədi. Kəskin bəyanatları son nəticədə onun haqqında Azərbaycanda demokratik yolla hakimiyyət dəyişikliyinə nail olmaq istəyən mühacir yox, sadəcə, H.Əliyevlə şəxsi düşmənçiliyi olan, qisas almaq üçün bütün vasitələrdən istifadə etməyə hazır olan şəxs imici yaratdı. Üstəlik M.Cavadov İranda hərbi dəstə yaradıb sərhədi keçəcəyi və Qarabağı azad edəcəyi barədə fikirlər səsləndirdi ki, bu da onun qeyri-real, ciddilikdən uzaq ideyalarla yaşadığını hamıya bəlli etdi. Bütün bunlar həm də İranın Azərbaycana münasibətdə açıq-aşkar düşmənçilik mövqeyi büruzə verməsi təsəvvürü formalaşdırırdı. Bu isə indiki məqamda İrana qətiyyən lazım deyil.

M.Cavadov özünü İranın girovuna çevirməklə İran hökumətinə Azərbaycandakı mühacirlərin cənubdakı milli azadlıq hərəkatına təsirlərini neytrallaşdırmaq imkanı verib. Bir sözlə, sabiq prokuror fəaliyyətilə özünü bir növ mübadilə əşyasına çevirib və indi taleyi yəqin ki, əvvəldən ona elə bu məqsədlə sığınacaq vermiş İranın qərarından asılıdır.

Rövşən ƏHƏDOĞLU

Murtuz Ələsgərov millət vəkillərinin fəaliyyətindən razıdır

Milli Məclis payız sessiyası dövründə 48 qanun və qərar qəbul edib. "2003-cü ilin dövlət büdcəsi", "Sosial müdafiə fondunun dövlət büdcəsi" haqqında qanunlar, insan, hüquq və azadlıqlarının tənzimlənməsi və Nazirlər Kabinetinə MM-in etimad göstərməsi qaydaları ilə bağlı 2 Konstitusiya qanunu, "Ekoloji maarifləndirmə", "Diplomatik xidmət" və s. qanunlar bu qəbildəndir. Payız sessiyasında "Referendum haqqında", MM-in daxili nizamnaməsi və ya 26 qanuna əlavə və dəyişikliklər və bir neçə beynəlxalq saziş və protokol ratifikasiya edilib. MM-in sədri M.Ələsgərov payız sessiyasının işinin ümumilikdə qənaətbəxş olduğunu və qanunvericilik sahəsində qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olunduğunu bildirib. Onun sözlərinə görə, deputatların xarici səfərləri uğurlu olub. Spiker deputatların AŞ PA-nın sessiyalarında Azərbaycanla bağlı problemlərin qabardılması, Ermənistanın təcavüzü ilə bağlı Azərbaycanın xeyrinə olan qətnamələrin qəbulundakı rollarını xüsusilə qeyd edib.

Bayram günləri 20 yanğın qeydə alınıb

Daxili İşlər Nazirliyi Dövlət Baş Yanğın Təhlükəsizliyi İdarəsindən "Olaylar"a verilən məlumata görə, dekabrın 30-dan yanvarın 1-nə qədər 20 yanğın hadisəsi qeydə alınıb. Yanğınların əksər hissəsi Bakıda baş verib. Bayram günlərində qeydə alınan yanğınlarda ölüm hallarına rast gəlinməsə də, xəsarət alanlar var. Siyəzən rayonunda baş verən yanğında 2 nəfər xəsarət alıb. Yanğınların baş verməsinə əsas səbəb qızdırıcı vasitələr olub. Divar sobasının, odun peçinin həddən artıq qızması nəticəsində baş verən yanğınların da sayı çoxdur.

Şəkidə bu səbəbdən Eyvaz Kərimova məxsus birmərtəbəli 2 otaqlı evin konstruksiyaları, Qəbələdə isə birmərtəbəli 4 otaqlı evin çardağı 180 kvadratmetr sahədə kül olub. Elektrik naqillərində qısaqapanma nəticəsində yaranan yanğınlar Siyəzəndə, Ağdaşda və s. rayonlarda da qeydə alınıb.

Əbu-Bəkr məscidinin imamı məhkəmənin qərarından narazıdır

Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə Hərbi Məhkəmənin qərarı Əbu-Bəkr məscidi kimi tanınan Cümə məscidinin imamı Qamət Süleymanovun da narazılığına səbəb olub. Qeyd edək ki, ötən ilin sonunda çıxarılan bu qərarda məscidin fəaliyyətinin araşdırılması və nəzarətə götürülməsi tövsiyə edilirdi. Məhkəmə Çeçenistanda döyüşmüş 13 gəncin işini araşdırarkən onların həmin məscidi tez-tez ziyarət etdiklərini əsas götürərək belə qərar çıxarıb. Xatırladaq ki, bu, Cümə məscidi ilə bağlı ikinci qərardır.

"Biz heç kimi döyüşmək üçün başqa yerlərə göndərmirik". Bu sözləri ANS-ə imam Qamət deyib. O, məscidin ünvanına deyilmiş sözlərlə razılaşmayıb. Qərardan təəccübləndiyini bildirən Q.Süleymanovun sözlərinə görə, bundan əvvəlki işə də indiki hakim baxıb. İmam Qamət hər cür yoxlama və nəzarətə hazır olduqlarını bildirib. O deyib ki, məscidin fəaliyyəti bir neçə dəfə yoxlanılıb və onun çıxışları lentə alınıb. Lakin heç bir neqativ hala rast gəlinməyib. **"O adamların bizim məscidlə heç bir əlaqəsi yoxdur"** - deyən imam Qamətin fikrincə, hakimin bu cür qərar çıxarması onun ibadətgah haqqında müfəssəl məlumatının olmaması ilə bağlıdır. Çeçenistanda döyüşən gənclərin həmin məsciddə ibadət etməsi isə məhkəmənin bu cür qərar çıxarmasına əsas verə bilməz: **"Hakimin məntiqindən belə çıxır ki, həmin gənclər hansı dükanda və avtobusda olublarsa, həmin dükan və avtobuslar da yoxlanılmalıdır"**.

İmam Qamətin sözlərinə görə, məscidə gələnlərin milləyyətini müəyyən etmək, o cümlədən onların içərisində çeçenlərin olub-olmamasını aşkarlamaq mümkün deyil. Çünki namaz qılmağa gələnlərin hamısına eyni gözlə - müsəlman kimi baxılır.

Azərbaycan və Türkiyə alimləri əməkdaşlıq edəcəklər

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Mahmud Kərimovun verdiyi məlumata görə, bu ilin əvvəlində onun rəhbərlik edəcəyi nümayəndə heyəti Türkiyəyə rəsmi səfərə yola düşəcək.

Türkiyə Milli Elmlər Akademiyası rəhbərinin dəvəti ilə baş tutacaq səfər çərçivəsində M.Kərimov qardaş ölkənin alimləri, dövlət rəsmiləri və ziyalıları ilə görüşlər keçirəcək. Hazırda diplomatik kanallarla səfərin dəqiq vaxtı müəyyənləşdirilir.

Hacıağa Nuriyev həbs edilə bilər

BAŞ PROKUROR ZAKİR QARALOV ASTARA RAYON MƏHKƏMƏSİNİN QƏRARINA APELYASİYA QAYDASINDA YENİDƏN BAXILMASI ÜÇÜN TƏŞƏBBÜS QALDIRIB

Bu gün Nardaran qəsəbəsindəki İmam Hüseyn meydanında növbəti mitinq keçiriləcək. Bu barədə yanvarın 1-də Nardaranda keçirilən ümumqəsəbə toplantısında qərar qəbul edilib. Nardaran ağsaqqallarından olan İslam Partiyasının sədr müavini Hacıağa Nuriyev belə bir qərarın qəbul edilməsinin səbəblərindən danışarkən bildirib ki, nardaranlılar ilk növbədə həbsdə yatan həmkəndlilərinin məhkəməsinin qeyri-obyektiv keçirilməsindən narazıdırlar. Xatırladaq ki, ötən il iyulun 3-də Nardaranda baş vermiş hüquq-mühafizə orqanları ilə yerli sakinlər arasında baş verən qanlı toqquşmadan əvvəl və sonra 15 qəsəbə sakini həbs edilib.

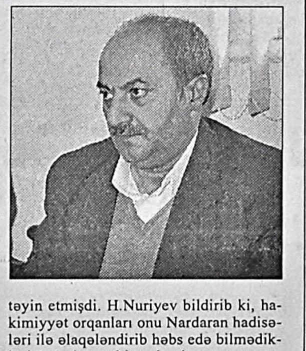

H.Nuriyev bildirib ki, bir neçə gün əvvəl Ağır Cinayətlərə Dair İşlər Üzrə Məhkəmədə keçirilən hazırlıq iclası zamanı nardaranlıların vəkillərinin heç bir vəsatətinin təmin edilməməsi məhkəmənin sifarişli hökm çıxaracağından xəbər verir. Qəsəbə ağsaqqalının sözlərinə görə, ruhi xəstə olan Əlikram Allahverdiyevin kütləvi iğtişaş törətməkdə ittiham edilməsi heç bir əndazəyə sığmır. O həmçinin əslən nardaranlı olan İslam Partiyasının sədri Əlikram Əliyevin iyunun 3-də Nardaranda olmadığı və şəxsi xəstəliyindən əziyyət çəkdiyi halda həbs edilməsinin qanunsuz olduğunu deyib. Qəsəbə sakinləri Nardaran ağsaqqallarından olan Hacı Hafizin qanunsuz silah gəzdirməkdə ittiham olunaraq həbs cəzasına məhkum edilməsinə də etiraz edirlər. Mitinq haqqında qərarın qəbul edilməsinin bir səbəbi də hüquq-mühafizə orqanlarının H.Nuriyevi həbs etmək niyyətlərini bürüzə verməsi olub. Bir neçə gün əvvəl H.Nuriyevə məlum olub ki, baş prokuror Zakir Qaralov 9 ay əvvəl Astara Rayon Məhkəməsinin onun barəsində çıxardığı hökmə apelyasiya qaydasında yenidən baxılması üçün təşəbbüs qaldırıb. Xatırladaq ki, o zaman Astara Rayon Məhkəməsi hökumət işçisinə müqavimət göstərməkdə və ona rüşvət təklif etməkdə günahlandırılan H.Nuriyevə 3 il müddətinə şərti olaraq azadlıqdan məhrum etmiş və 1 il sınaq müddəti təyin etmişdi. H.Nuriyev bildirib ki, hakimiyyət orqanları onu Nardaran hadisələri ilə əlaqələndirib həbs edə bilmədikləri üçün başqa bir yola əl atmaq qərarına gəliblər. Qəsəbə ağsaqqalı bildirib ki, ona verilən şərti cəzanın dəyişdirilməsi və həbs edilməsi üçün belə bir üsula əl atılması heç bir ölkə qanunlarına, həm də beynəlxalq hüququn prinsiplərinə ziddir.

R.ƏHƏDOĞLU

"Güneydə aparılan mübarizə öz nəticəsini verəcək"

"Bu proses kütləvi xarakter alacaq. Çünki 35 milyonluq bir xalqın hüquqlarını ömürlük məhdudlaşdırmaq mümkün deyil". Bu fikirləri "Olaylar"a deyən Müsavat başqanının müşaviri Mürşüd Məmmədlinin sözlərinə görə, Güneydə azərbaycan türkləri öz haqları uğrunda mübarizəyə qalxıblar. M.Məmmədlinin fikrincə, həmin mübarizə yaxın vaxtlarda öz müsbət nəticələrini verəcək: "Sadəcə, bunun müəyyən zamana ehtiyacı var".

"Güneyli soydaşlarımızın "Dağlıq Qarabağa azadlıq" şüarı ilə etiraz aksiyaları keçirməsi İranla Azərbaycan arasında münasibətlərin pozulmasına səbəb ola bilməz" - deyən M.Məmmədli hesab edir ki, İran ermənilərlə münasibət qurmazdan əvvəl bu barədə ciddi düşünməliydi: **"Müsəlman dövləti olmasına baxmayaraq, İran Azərbaycanın düşməni Ermənistanla münasibət quraraq antimilli və antiinsani addımlar atıb. Mövcud münasibətlərin korlanmaması üçün İran hökuməti Azərbaycan türklərinin hüquqlarını özlərinə qaytarmalı, onların milli kimliyini rəsmən tanımalı və ilkin mərhələ üçün onlara milli-mədəni muxtariyyət verməlidir"**.

MOK rəhbərliyi bu gün Naxçıvana gedir

Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AzərTAc-a bildiriblər ki, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə MOK-un İcraiyyə Komitəsinin üzvləri və nazirliyin rəhbərliyi yanvarın 3-də Naxçıvana gedəcəklər. Onlar burada olimpiya idman kompleksinin işi ilə tanış olacaq, idman avadanlığı verəcəklər.

Milli Məclis Avropa Şurası ilə birgə konfrans keçirəcək

Milli Məclisdən "Olaylar"a verilən məlumata görə, 2003-cü ilin oktyabr ayında "Yerli iqtisadi, sosial, ekoloji proqramların hazırlanması və həyata keçirilməsi təcrübəsi" mövzusunda konfrans keçiriləcək. Konfransı Milli Məclisin regional məsələlər üzrə daimi komissiyası və Avropa Şurasının Yerli və Regional Demokratiya Məsələləri üzrə Birinci Baş Əməkdaşlıq İdarəsi birgə təşkil edəcək. Tədbirə Avropa Şurasının nümayəndələri də qatılacaqlar.

Əbülfəs Qarayev qaçqınlarla görüşüb

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü və Yeni il münasibəti ilə əlaqədar gənclər, idman və turizm naziri Əbülfəs Qarayev başda olmaqla nazirliyin rəhbərliyi Beyləqandakı çadır şəhərciyində qaçqınlarla görüşüb. Nazirliyin mətbuat xidmətindən AzərTAc-a bildiriblər ki, Əbülfəs Qarayev qaçqınların öz yurd-yuvalarına qayıdacaqlarına ümidvar olduğunu deyib. Köçkünlərə nazirlik adından isti pal-paltar, dava-dərman, idman avadanlığı verilib.

Yeni il günündə qətl

Ötən ilin son günü saat 19.30 radələrində Yeni Suraxanı qəsəbəsinin sakini Zahid Quliyev evində kirayənişin saxladığı Sabirabad rayon sakini Vüqar Niftiyevi bıçaqla qətlə yetirib. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsindən AzərTA-c-a verilən məlumata görə, V.Niftiyev mübahisə zamanı nalayiq sözlərlə Z.Quliyevi təhqir etdiyinə görə ağır cinayət hadisəsi baş verib. Yaralı Sabunçu rayon 3 nömrəli xəstəxanasına çatdırılsa da, onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb. Suraxanı Rayon Polis İdarəsinin 31-ci bölməsinin əməkdaşları cinayətkarı yaxalayıblar. Faktla bağlı təhqiqat aparılır.

Kommunistlər qurultaya hazırlaşırlar

Azərbaycan Kommunist Partiyası (AKP) 2003-cü ilin mart ayında növbəti qurultayını keçirəcək. Bu barədə "Olaylar"a məlumat verən AKP sədri Ramiz Əhmədovun sözlərinə görə, artıq qurultaya hazırlıq üzrə təşkilati işlərə başlanılıb. R.Əhmədov bildirib ki, mart ayında keçiriləcək qurultayda partiyanın prezident seçkilərində ayrıca, yaxud müttəfiqlə iştirakı məsələsi həll ediləcək.

"Xəzərlə bağlı problemin həlli İranın daxilində gedən proseslərdən asılıdır"

BU ÖLKƏ DAXİLİNDƏKİ BƏZİ QÜVVƏLƏR PROBLEMİN HƏLLİNƏ MANE OLUR

Məlum olduğu kimi, bu günlərdə İranın xarici işlər naziri Kamal Xərrazi Xəzər dənizinin hüquqi statusu ilə bağlı aparılan danışıqlar barəsində parlamentdə hesabat xarakterli çıxış edib. Maraqlıdır ki, müzakirələr zamanı İran parlamentariləri K.Xərrazini Xəzərlə bağlı danışıqlarda ölkənin maraqlarını qoruya bilməməkdə günahlandırıblar. Onların fikrincə, bu problemin həlli məqsədi ilə Xəzəryanı ölkələr arasında aparılan danışıqlar rəsmi Tehran üçün uğursuz olub. Bunun günahı isə İranın diplomatiya idarəsindədir.

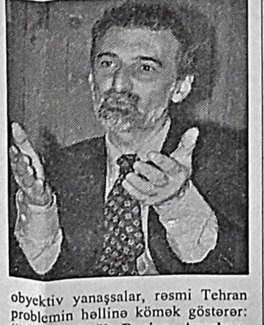

Azərbaycanın Rusiyadakı keçmiş səfiri, Müsavat Partiyasının Divan üzvü Hikmət Hacızadənin qənaətinə görə, İran parlamentində bu cür müzakirələrin aparılmasında qeyri-adi heç nə yoxdur. Ümumiyyətlə, bu müzakirələr Xəzərlə bağlı aparılan danışıqlara nə mənfi, nə də müsbət təsir göstərəcək. Çünki İran parlamentinin mövqeyi rəsmi Tehranın möveyi kimi başa düşülə bilməz: **"Bütün ölkələrdə, o cümlədən İranda parlament üzvləri populist olurlar. Çünki deputatlar inzibatçılıq məsuliyyəti daşımırlar. Amma parlament üzvlərindən fərqli olaraq hökumət nümayəndələri dövlətin siyasətinə görə məsuliyyət daşıyırlar və həmişə bunu nəzərə alırlar. Bu baxımdan hesab edirəm ki, Xəzərlə bağlı İran parlamentində baş verənlər populizmdən başqa bir şey deyil. Yəni İran parlamentariləri dediklərinin məsuliyyətini dərk etmirlər"**.

H.Hacızadənin fikrincə Xəzərlə bağlı problem İran üçün o qədər də əhəmiyyətli bir məsələ deyil. Amma İranın daxilindəki bəzi qüvvələr bu məsələdən özlərinin maraqları üçün istifadə etməyə çalışırlar: **"Bu gün İranın bir nömrəli problemi ABŞ problemidir. Rəsmi Tehran İraqdan sonra ABŞ-ın İranı hədəfə alacağından qorxur. Ona görə də hazırda Xəzərin hüquqi statusu məsələsi İran üçün o qədər də önəmli deyil. Digər tərəfdən, İran rəsmiləri çox gözəl bilirlər ki, Xəzərin bu ölkəyə aid hissəsində neft yoxdur. Həddindən artıq inad göstərib məsələni qəlizləşdirmək isə onlar üçün sərfəli ola bilməz. Yəni bu gün Xəzər problemi İran üçün bəlkə də 18-ci məsələdir"**.

H.Hacızadənin qənaətinə görə, adıçəkilən problemin həlli İranın daxilində gedən proseslərdən asılıdır. Əgər daxili qüvvələr məsələyə obyektiv yanaşsalar, rəsmi Tehran problemin həllinə kömək göstərər: **"Xəzərlə bağlı Rusiya, Azərbaycan və Qazaxıstan arasında sazişlər imzalanıb. Bu sazişlər əslində bütün Xəzəryanı ölkələrin maraqlarına uyğundur. Hətta bu sazişlər İranı da qane edir. Amma bəzi qüvvələrə görə rəsmi Tehran qeyri-konstruktiv mövqedən çıxış edib məsələni qəlizləşdirir. Xəzərlə bağlı məsələdə rəsmi Tehran xalqın yox, bir qrup şəxsin mənafeyindən çıxış edir. Bu vəziyyət isə sonsuzadək davam edə bilməz. Əvvəl-axır İran düz yola gəlməyə məcbur olacaq"**.

GÜNDÜZ

Qarabağ problemi bu il həll ediləcəkmi?

2002-ci ili də beləcə Qarabağsız başa vurduq. Artıq XXI əsrin üçüncü ilini yaşayırıq. Bəs 2003-cü il Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı nə vəd edir? Çadırlarda yaşayan soydaşlarımız nəhayət öz yurdlarına qayıda biləcəklərmi, torpaqlarımız düşmən tapdağından xilas ola biləcəkmi? Bununla bağlı müəyyən bir optimist proqnoz eşitmək ümidi ilə siyasilərə müraciət etdik.

YAP-çı millət vəkili, politoloq Aydın Mirzəzadə düşünür ki, 2003-cü ildə Dağlıq Qarabağ (DQ) probleminin həllində keyfiyyət dəyişiklikləri olacaq: **"Bu gün beynəlxalq ictimaiyyət problemin həlli ilə bağlı ciddi narahatlıq keçirir. Aparıcı dövlətlər də bu məsələyə diqqətlərini artırıblar. Ermənistanın özündə Dağlıq Qarabağ problemi artıq siyasi hakimiyyət uğrunda mübarizənin əsasını təşkil edir və alternativ fikirlər ortaya çıxmağa başlayıb"**.

A.Mirzəzadənin fikrincə, yeni ildə Azərbaycanın siyasi rəhbərliyinin beynəlxalq ictimaiyyətə və Ermənistan rəhbərliyinə təzyiqi güclənəcək: **"Problem artıq yetişib, həll edilmə ərəfəsində olduğunu demək mümkündür"**.

Qeyd edək ki, ötən il həm Azərbaycan ictimaiyyəti, həm də dövlət rəhbərliyi tərəfindən ATƏT-in Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üzrə Minsk qrupunun ünvanına xeyli irad səslənmişdi. Hətta bu qurumun vasitəçiliyindən imtina edilməsini təklif edənlərə də təsadüf olunurdu.

A.Mirzəzadə Minsk qrupunun problemin həlli imkanlarından yetərincə istifadə etmədiyini vurğuladı: **"Biz Minsk qrupundan asanlıqla imtina edə bilərik. Ancaq, bu gün ona alternativ, onun əvəzinə bu problemin həllinə beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini yönəldə biləcək başqa bir mexanizm yoxdur"**.

AMİP sədrinin müavini İlqar Məmmədov Dağlıq Qarabağ probleminin həlli ilə bağlı çox bədbindir. O, 2003-cü ildə də problemin həll olunmayacağını düşünür. İ.Məmmədovun fikrincə, Minsk qrupundan imtinaya ehtiyac yoxdur, ancaq onun işinin səmərəli qurulmasına böyük tələbat var. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü ildən-ilə daha az ölkənin tanıdığını deyən sədr müavini 1999-cu ildə BMT-nin 188 üzvündən 54-nün Dağlıq Qarabağı Azərbaycan torpağı kimi tanımaqdan imtina etdiyini söylədi: **"2000-ci ildə 65, 2001-ci ildə 85, 2002-ci ildə isə 100 ölkə eyni addımı atdı. Belə getsə dünya dövlətləri Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini tanıyacaqlar"**.

Politoloq Qabil Hüseynlinin fikrincə, 2003-cü ildə həm Ermənistanda, həm də Azərbaycanda prezident seçkiləri keçiriləcəyindən əsas diqqət daxili siyasətə yönələcək: **"Ola bilər ki, bu dövrdə danışıqların aparılması ilə bağlı müəyyən irəliləyişlər olsun. Amma bütövlükdə problemin həllinə təsir edəcək radikal addımların atılacağını proqnozlaşdırmaq çox çətindir. Prezident seçkilərindən sonra hər iki ölkədə siyasi ehtirasların xeyli gəriləcəyi proqnozlaşdırılır. Bu fonda tərəflərin kompromisə gələcəyini, eyni zamanda beynəlxalq vasitəçi təşkilatların bu prosesə yardımçı ola biləcəklərini də söyləmək çətinləşir. Bu baxımdan mən 2003-cü ildə Qarabağ probleminin həlli istiqamətində keyfiyyət dəyişikliyinə gətirib çıxaracaq kardinal addımların atılacağını görmürəm"**.

Q.Hüseynli Minsk qrupu həmsədrlərinin statusunda dəyişikliklərin olacağını ehtimal edir: **"Fransa öz həmsədrini dəyişib. Rusiyalı həmsədrin dəyişəcəyi haqda da mətbuata bəzi məlumatlar sızır. Amerikalı həmsədr isə Moskvanın "Exo" radiostansiyasına verdiyi müsahibədə Azərbaycanın ziyanına fikirlər səsləndirib. Ən qəribəsi odur ki, həmsədrin mövqeyi az qala təmsil etdiyi dövlətin mövqeyindən fərqlənməyə başlayıb. Bütövlükdə mən həm Minsk qrupunun, həm də Minsk qrupu həmsədrlərinin təmsil etdiyi ölkələrin problemə münasibətində elə də ciddi dəyişiklik görmürəm. Əvvəlki kimi ikili standartlar, Azərbaycana təzyiqlər, kompromisin axtarılması zamanı Ermənistana hər hansı təzyiqin göstərilməməsi açıq-aydın görünür"**.

AZADƏ

Bakıdan Londona gündəlik aviareys açıldı

"British Airways" (BA) şirkətinin tərəfdaşı olan "British Mediterranean" Airways (BMA) aviaşirkəti Bakı-London-Bakı marşrutu ilə gündəlik reyslər həyata keçirməyə başlayıb. BA-nın kommersiya meneceri Səbinə Şərifovanın "Trend" agentliyinə verdiyi məlumata görə, bu reyslə hər ay istifadə edən sərnişinlərin sayı orta hesabla 1000 nəfər təşkil edir.

Eyni vaxtda Londona Bişkek və Almatıdan reyslər həyata keçirilir. Aviaşirkətin Bakıdan Bişkekə və geriyə qayıtmaq üçün sərnişinlərə biletlər təklif etmək imkanları var. Bu barədə Azərbaycan və Qırğızıstan arasında razılaşdırılmış kommersiya sərnişindaşıma hüquqlarına dair sənəd mövcuddur.

İxtiyar Şirin prezident seçkilərində çoxlu səs yığacağını deyir

Milli Konqres Partiyasının sədri İxtiyar Şirin "Olaylar"a bildirib ki, partiyada prezident seçkilərinə güclü hazırlıq işi aparılır. Onun sözlərinə görə, Milli Konqres Partiyası prezident seçkilərində iştirak etməkdə israrlıdır. Onun fikrincə, partiyanın seçkilərdəki namizədi kifayət qədər səs toplayacaq. **"Çünki partiyamızın seçki məsələsində kifayət qədər təcrübəsi var. Prezident seçkiləri ərəfəsində isə partiya qanunda tutulmuş qaydada ictimaiyyətə öz proqramını açıqlayacaq. Əsas məsələ prezident seçkilərinin azad və ədalətli şəraitdə keçirilməsinə nail olmaqdır"** - deyə İ.Şirin bildirib.

"Azərbaycan hökumətinin mətbuatla heç bir problemi yoxdur"

PREZİDENT APARATININ ŞÖBƏ MÜDİRİ ƏLİ HƏSƏNOVUN SÖZLƏRİNƏ GÖRƏ, HÖKUMƏTİN MƏTBUAT ÜZƏRİNDƏ HƏR HANSI TƏSİR VƏ TƏZYİQ MEXANİZMİ QALMAYIB

"2002-ci il Azərbaycan üçün müvəffəqiyyətli olub. Ötən il dövlətin möhkəmləndirilməsi, iqtisadiyyatın inkişafı, xarici və daxili siyasət sahəsində mühüm addımlar atılıb". Bu sözləri prezidentin İcra Aparatının ictimai-siyasi şöbəsinin müdiri Əli Həsənov "Turan"a eksklüziv müsahibəsində deyib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan dövləti 2002-ci ildə daha çox xalq üçün strateji maraq kəsb edən Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru kəməri, Xəzərin hüquqi statusuna dair Rusiya ilə Sazişin imzalanması, sahibkarlığın inkişafı və vətəndaş cəmiyyətinin qurulması istiqamətində işlər görüb.

Ə.Həsənov müxalifətlə dialoq xəttinin hələ 1993-cü ildə prezident Heydər Əliyev tərəfindən elan edildiyini deyib: **"Doğrudur, müxalifət konstruktivlik əvəzinə, daha çox hakimiyyəti ələ keçirmək istiqamətində fəaliyyət göstərir. Buna baxmayaraq, 2003-cü ildə də hakimiyyət müxalifətlə dialoq xəttini davam etdirmək fikrindədir. Düşünürük ki, müxalifət partiyalarının seçki institutlarının formalaşdırılması ilə bağlı aparılan islahatlara və konstruktiv müzakirələrə cəlb edə biləcəyik".**

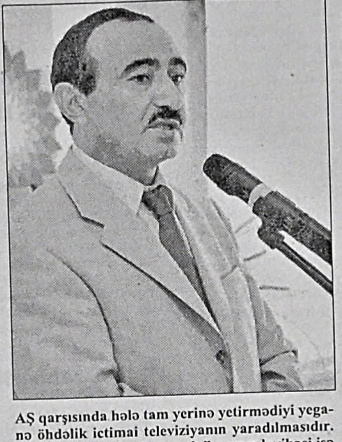

Şöbə müdirinin fikrincə, 2002-ci ildə iqtidarla, o cümlədən məmurlarla mətbuat arasında ciddi ziddiyyətlər qeydə alınmayıb. **"Azərbaycan hökumətinin mətbuatla heç bir problemi yoxdur. Hökumətin mətbuat üzərində hər hansı təsir və təzyiq mexanizmi qalmayıb. Ölkənin hər bir vətəndaşı istədiyi vaxt mətbuat orqanı təsis edə bilər. İnsanların düşündüyünü yazması, mətbuat vasitəsilə yayması üçün də problem mövcud deyil"** - deyə Ə.Həsənov vurğulayıb. Bununla yanaşı, o, təhqirə, böhtana məruz qalmış şəxslərin mətbuat orqanlarına, jurnalistlərə qarşı iddia ilə məhkəmələrə müraciət etməsini normal qarşılayır: **"Bu məsələlərdə hakimiyyəti günahlandırmaq üçün heç bir əsas yoxdur. Ümumiyyətlə, hakimiyyət kiminsə məhkəməyə müraciət etməsini qeyri-normal hesab edir".**

Ə.Həsənovun qənaətinə görə, Azərbaycan Avropa Şurası qarşısında siyasi plüralizm, demokratikləşmə, mətbuat azadlığı ilə bağlı götürdüyü öhdəliklərin böyük əksəriyyətini yerinə yetirib. **"KİV-lə bağlı bütün öhdəliklər həyata keçirilib. Azərbaycanın AŞ qarşısında hələ tam yerinə yetirmədiyi yeganə öhdəlik ictimai televiziyanın yaradılmasıdır. "İctimai televiziya haqqında" qanun layihəsi isə artıq ikinci oxunuşda parlamentin müzakirəsindən keçib"** -deyə şöbə müdiri qeyd edib. Ə.Həsənovun dediyinə görə, ictimai televiziyanın kadr potensialı, texniki avadanlıqları dövlət televiziyasının bazasında olacaq. Onun fikrincə, ölkədə regional mətbuat da formalaşmaqdadır. "Hazırda regionlarda 15 özəl televiziya fəaliyyət göstərir. Ötən il isə 9 bölgədə özəl televiziya yaradılıb və lisenziyalaşdırılıb" - deyə Ə.Həsənov vurğulayıb.

Şöbə müdiri mətbuatın siyasiləşməsindən narahatdır: **"Azərbaycanda mətbuatın bir qismi iqtidarın, digər qismi isə müxalifətin təbliğilə məşğuldur. Bir sıra mətbuat orqanları isə müstəqildir. Hakimiyyət istəyir ki, həm iqtidarı, həm də müxalifəti təbliğ edən mətbuat orqanları tədricən müstəqilləşsin".**

Mətbuat orqanlarına ayrılan kreditlə bağlı məsələ də şöbə müdirinin diqqətindədir. **"Artıq 8 mətbuat orqanı kredit almaq üçün müraciət edib. Müraciət edənlərin hamısı müstəqil KİV-lərdir"** - deyə o bildirib. Ə.Həsənovun sözlərinə görə, dövlət nəşriyyatına KİV-lərin borcu ilə bağlı təkliflər toplanır: **"Borclara dövlət başçısı yenidən baxıb, qərar qəbul edəcək".**

Ə.Həsənov siyasi məhbus məsələsinə də toxunub. **"Azərbaycan bu məsələdə Avropa Şurası ilə birgə xüsusi işçi qrupu yaradıb. Hüquq müdafiəçilərinin təqdim etdiyi 750 nəfərlik siyahıdakı insanların demək olar ki, 90 faizi azadlığa buraxılıb. Müəyyən kateqoriyalı məhbuslar üzərində ağır cinayətlər var. Onların məsələsi üzərində iş gedir"** - deyə o bildirib. Ə.Həsənovun sözlərinə görə, 2003-cü ildə hökumət vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu, siyasi plüralizm, söz və mətbuat azadlığı istiqamətində siyasətini daha da dərinləşdirəcək: **"Bu il Azərbaycanda daimi seçki institutunun formalaşdırılması prosesi başa çatacaq. Əsas məqsəd isə 2003-cü ildə tam şəffaf, açıq, demokratik seçki keçirməkdir. Bu məqsədə çatmaq üçün dövlət əlində bütün imkanlardan istifadə edəcək".**

Ə.Həsənov bu il ictimai-siyasi sahədə ABŞ-la əməkdaşlıq məsələlərindən də danışıb. **"ABŞ-la seçki praktikasının təkmilləşdirilməsi, seçki institutlarının, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdırılması, demokratikləşmə prosesinin dərinləşdirilməsi sahəsində əməkdaşlığı davam etdirəcək"**-deyə o vurğulayıb.

Azad Seçki Mərkəzi var, ya yox?

MİRMAHMUD MİRƏLİOĞLU TƏRƏDDÜD EDİR...

Ötən ilin son həftəsi həm də müxalifətdaxili narazılıqların daha qabarıq şəkildə üzə çıxmasıyla yadda qaldı. Ən azı ona görə ki, Müxalifətin Koordinasiya Mərkəzində (MKM) birləşən əsas müxalif partiyalardan fərqli olaraq, yerdə qalanları ötən ilin sonunda Azad Seçki Mərkəzi (ASM) deyilən bir qurum yaratdılar. Və bu iddiaya düşənlər içində isə elə həmin Koordinasiya Mərkəzinə də daxil olan bir sıra partiyalarla eyni qurumda (oxu: Demkonqresdə) birləşənlər də vardı. Müxalifətin Koordinasiya Mərkəzinə getmək istəməyən "klassiklər" AXCP-sindən fərqli olaraq ASM-ə yığışanların çoxunun ictimai rəydə birmənalı qarşılanmadığı göz önündə idi. Başda Mirmahmud Mirəlioğlu olmaqla bir neçə cırtdan partiyanın MKM-ə güc numayiş etdirmək istəyi əslində fiaskoya uğramalıydı da.

Fikir verin, indiki durumda siyasi arenada varlıqları demək olar ki, bilinməyən Nemət Pənahlı, İxtiyar Şirin, Səyad Səyadov, Teyyub Qəni ilə bir yerdə Azad Seçki Mərkəzinin yaradılması haqda jurnalistlərə müraciət edən, bununla da MKM-ə meydan oxumağa cəhd göstərən cənab Mirəlioğlu heç 5 gün keçməmiş Demkonqresin 2002-ci ildə keçirilən son iclasında etirafa məcbur oldu. Mirmahmud Mirəlioğlu elə həmin Demkonqresin elə həmin sonuncu iclasında jurnalistlər üçün keçirilən brifinqdə elə beləcə də dedi: **"Azad Seçki Mərkəzi adlı qurum yoxdur. Sadəcə olaraq, bu barədə təklif mövcuddur. Mirmahmud Mirəlioğlu ASM-in yox, bu haqda müzakirələrin aparıldığı iclasın sədri olub".**

Beləliklə, Mirəlioğlu bir neçə gün əvvəl böyük həvəslə ASM-in yaradıldığı haqda dediklərini təkzib elədi. Görünür, emosiya və hisslərin gücü hesabına MKM-ə qarşı təpgi göstərmək istəyən Mirəlioğlu, nəhayət, ASM-in dişsiz və perspektivsiz olduğunu dərk etdi. Hələ ASM yaradılarkən bu tədbirin sonunda keçirilən mətbuat konfransında bu sətirlərin müəllifinin Mirəlioğluyla təxminən aşağıdakı şəkildə dialoqu olmuşdu:

- Mirmahmud bəy, siz əsas müxalifət partiyalarının birləşdiyi MKM-ə getmədiniz. Əvəzində isə bir neçə qeyri-ciddi partiyayla birgə MKM-ə alternativ bir qurum yaradırsız. Bunun özü qeyri-ciddilik deyilmi?

- Biz bu cür qeyri-ciddi suallara cavab vermək istəmirik. Çünki bu qurumun perspektivinə inanıram və müraciətə imza atan partiyaların hamısını ciddi partiyalar sayıram.

Amma deyəsən, saya salmadı. Mirəlioğlu Demkonqresin son iclasındaca ASM adlı bir qurumun olmadığını deyir. Və üstəlik soyuq bir qış günündə "klassiklər"in qərargahına yığışanların adından, özü də onların icazəsi olmadan belə bir bəyanat verir. Məgər, bu, ciddilikdir?

ASM-lə bağlı Demkonqres sədri, Müsavat başqanı İsa Qəmbərin jurnalistlərə verdiyi açıqlama da maraqlıdır. Həmkarlarımızdan birinin "Azad Seçki Mərkəzi adlı qurum mövcuddurmu? Müttəfiqlərinizdən bunu soruşdunuzmu?" suallarına İsa Qəmbər belə cavab verir: **"Bu ad səslənib və bu ad ətrafında müəyyən fikir mübadiləsi aparılıb. Hər halda zaman göstərər, tələsməyə ehtiyac yoxdur".**

Müsavat başqanı hər şeyin zamana ehtiyacı olduğunu deyir və heç kimi tələsməməyə çağırır. Amma bütün baş verənlərin fonunda başqan öz yaxın müttəfiqlərindən biri adlandırdığı "klassiklər" AXCP-si sədrinin tələsdiyinin şahidi oldu. Bəli, Mirəlioğlu Müsavat başqanına onun əzəli və bəlkə də, əbədi rəqibi "islahatçı" AXCP-nin sədri Əli Kərimli ilə bir yerdə durmağı bağışlamır. Sadəcə, bunu həzm etmək istəmir. Güc, təpgi göstərmək qərarına gəlir. Və yenə də tələsir.

Mirəlioğlunun "ASM yoxdur, sadəcə belə bir təklif var" deməsi də səmimi deyil. Çox uzağa getməyək, "Yeni Müsavat" qəzetinə verdiyi müsahibəsində onun dediklərindən bəzi məqamları nəzərinizə çatdıraq: **"Əli Kərimli Azad Seçki Mərkəzinə gəlmək istəsə, siz ASM-in mövqeyini görəcəksiniz. Bizim yaratdığımız mərkəzin (oxu: ASM-in) digərinə (oxu: MKM-ə) heç bir dəxli yoxdur".**

Bu kimi fikirlərdən çox sitat gətirə bilərdik. Fəqət nə ehtiyac var. Hər şey onsuz da aydındır. Mirmahmud Mirəlioğlu tərəddüd edir. O, necə deyərlər, iki daşın arasında qalıb. Bu isə siyasətçi üçün o qədər də yaxşı hal deyil.

Səbuhi MƏMMƏDLİ

"Üç"lük seçki blokuna çevriləcək?

AMİP FUNKSİONERİNİN SÖZLƏRİNƏ GÖRƏ, HAZIRDA BU MƏSƏLƏ GÜNDƏMDƏ DEYİL

Prezident seçkiləri yaxınlaşdıqca partiyaların fəaliyyəti daha da güclənir. Hətta bəzi partiya liderləri bəri başdan bildiriblər ki, prezident seçkiləri ərəfəsində özlərinin seçki blokunu yaradacaqlar və heç bir namizədə güzəştə getməyəcəklər. Son vaxtlar isə AMİP sədri Etibar Məmmədovun seçki blokunun yaranacağı ilə bağlı fikirlər səslənir. Hətta "islahatçılar" AXCP-sinin və Tərəqqi Partiyasının da E.Məmmədovun seçki blokuna qoşulmasının mümkünlüyü ehtimalı irəli sürülür. Qeyd edək ki, bu üç partiya arasında imzalanan sazişə görə, onlar prezident seçkilərində vahid namizədlə iştirak etməlidirlər.

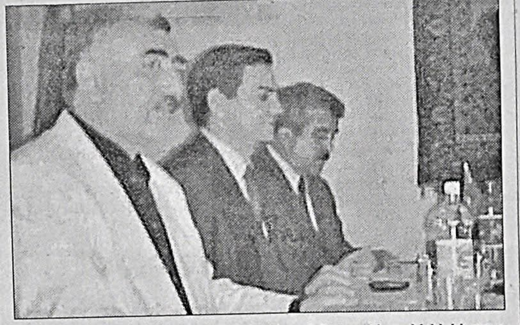

Məsələyə münasibətini bildirən AMİP sədrinin müavini İlqar Məmmədov vaxtı gəldikdə E.Məmmədovun seçki blokunun yaradılacağını deyib. Onun sözlərinə görə, belə bir seçki blokunun yaradılmasında qeyri-adi heç nə yoxdur. Amma hələlik bu məsələ gündəmdə deyil. Çünki indi əsas məsələ partiyalar ətrafında seçki blokları yaratmaq yox, Seçki Məcəlləsinin demokratikləşməsinə nail olmaqdır: **"Biz qarşımıza qoyduğumuz məqsədləri qruplaşdırmışıq. Hazırda bizim əsas məqsədimiz Seçki Məcəlləsinin demokratikləşməsinə çalışmaqdır. Çünki Seçki Məcəlləsi demokratik olmasa, seçkilər də demokratik keçirilməyəcək. Yəni biz işimizi ardıcıl görməliyik ki, sonda konkret nəticəyə nail olaq. Onu da deyim ki, bütün partiyaların bu cür düşünməsi müsbət haldır. Çünki Seçki Məcəlləsinin demokratikləşməsi üçün bütün müxalifət partiyalarının eyni mövqedən çıxış etməsi və birgə mübarizə aparması vacibdir".**

İ.Məmmədovun fikrincə, AMİP-in seçki blokunun yaranması məsələsi Seçki Məcəlləsi demokratikləşdirildikdən sonra gündəmə gətiriləcək. Hətta ola bilsin ki, böyük partiyalar da bu bloka qoşulsun. "Üçlər"in seçki blokuna çevrilməsi məsələsinə də toxunan İ.Məmmədov bu barədə indidən danışmağın tez olduğunu bildirib. Onun fikrincə, bu o qədər də uzaq olmayan gələcəyin işidir: **"Məncə, indidən ehtimallar irəli sürüb cəmiyyətdə yanlış rəy formalaşdırmaq doğru iş deyil. Ona görə də bu barədə heç bir versiya irəli sürmək istəmirəm. Amma onu deyə bilərəm ki, seçki bloklarının yaranması Seçki Məcəlləsinin demokratikləşməsindən sonra gündəmə gələcək. Yaxşı olardı ki, bu məsələlər həmin dövrdə müzakirə olunsun və müxalifətin vahid və ya iki namizədlə seçkilərdə iştirakı həmin dövrdə müəyyənləşsin".**

GÜNDÜZ

Nemət Pənahlı: "Müxalifətin bir qrupu ilə hakimiyyət seçkini monopoliyaya alıb"

YAXIN GÜNLƏRDƏ AZAD SEÇKİ MƏRKƏZİNİN FƏALİYYƏT İSTİQAMƏTLƏRİ MÜƏYYƏNLƏŞƏCƏK

Bir neçə gün öncə mətbuat səhifələrində Birləşmiş Müxalifət Hərəkatı Əlaqələndirmə Şurasının təşəbbüsü ilə Azad Seçki Mərkəzinin (ASM) yaradılması haqda məlumatlar yer aldı. Yəqin ki, bu məlumatları oxuyan heç bir kəs onun bu qədər qısaömürlü olacağını düşünməzdi. Lakin mərkəzin yaranmasından heç bir həftə keçməmiş AXCP ("klassiklər") sədri Mirmahmud Mirəlioğlu qurumun yaranması ilə bağlı məlumatları təkzib etdi. O, bazar ertəsi günü mətbuata verdiyi açıqlamada ASM adlı qurumun yaranmadığını bildirib. Onun sözlərinə görə, bununla bağlı yalnız təklif irəli sürülüb. M.Mirəlioğlunun dediklərini Əhrar Partiyasının sədri Vaqif Hacıbəyli də təsdiqləyib.

BMH-yə üzv olan Milli Dövlətçilik Partiyasının sədri Nemət Pənahlı məsələyə münasibət bildirərkən bəzi müxalifət qəzetlərinin ASM yaranandan ona qarşı mübarizə apardığını bildirdi: **"Mən bunun kimin mövqeyi olduğunu deyə bilmərəm. Ancaq qeyd etməliyəm ki, BMH-nin son toplantısında orada iştirak edən partiyalar ASM-in yaradılması məsələsini müzakirə etdilər və bu təklif birmənalı şəkildə hamı tərəfindən dəstəkləndi".**

N.Pənahlının sözlərinə görə, ASM yaradılandan sonra çox adamın kürkünə birə düşüb: **"Onunla bağlı narahatçılıq aydın hiss olunurdu və buna görə də mərkəzin əleyhinə təbliğat kampaniyasına başladılar. Neçə ildir ki, bir qrup müxalifət qüvvəsi hakimiyyətlə razılığa gələrək seçkini öz monopoliyalarına alıb onun taleyini həll edirlər. Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında isə heç nə dəyişmir. Kimlərsə sadəcə, bundan yararlanır, qrant alır, alver edirlər".**

2003-cü il prezident seçkilərinin Azərbaycan xalqının taleyində həlledici mərhələlərdən biri olduğunu deyən N.Pənahlı bu məsələ ilə bağlı xarici dövlətlərlə gizli danışıqların getdiyini söylədi: **"Bizim müşahidələrimiz göstərir ki, ATƏT-in, Avropa Şurasının, ABŞ-ın Milli Demokratiya İnstitutunun göstərişi ilə gizli müzakirələr aparılır. Seçki Məcəlləsi nə mətbuatda çap olunub, nə də xalqın müzakirəsinə verilib. Bütün ölkənin taleyi müxalifətin bir qrupu ilə hakimiyyət və Avropa Şurası arasında həll olunur. Seçkinin ümummilli məsələ olduğunu nəzərə aldığımızdan buna etiraz əlaməti olaraq BMH-nin Əlaqələndirmə Şurasında təmsil olunan partiyalar ASM-in yaradılmasını təklif etdilər. Biz düşünürük ki, ilk növbədə Seçki Məcəlləsinin obyektiv, şəffaf müzakirəsini təşkil etmək lazımdır. Cəmiyyət, o cümlədən bütün siyasi qurumlar söhbətin nədən getdiyini bilməlidirlər. ASM-i təsis edən qüvvələr seçkilərin şəffaf, ədalətli keçirilməsi, seçki qanunlarının Azərbaycan xalqının maraqlarına uyğun qəbul olunması üçün birgə fəaliyyət göstərəcək. ASM-in yaradılması ilə bağlı qərar bu cür qəbul olunub. İndi hansı partiya özünün qəbul etdiyi qərara hörmətlə yanaşacaqsa, onunla əməkdaşlığımızı davam etdirəcəyik, yox əgər kimsə öz qərarından imtina edəcəksə, biz bunu onların əxlaqlarının göstəricisi sayacağıq".**

N.Pənahlı onu da qeyd etdi ki, qurumdan hər hansı partiyanın çıxmasına baxmayaraq, onlar öz fəaliyyətlərini davam etdirəcəklər.

Xatırladaq ki, yarandığı ilk günlər seçkilər ərəfəsində ASM-in M.Mirəlioğlunun seçki blokuna çevriləcəyi bildirilirdi. Bu cür fikirləri təkzib edən N.Pənahlı müzakirələr zamanı belə bir məsələyə toxunmadıqlarını bildirdi. O, Milli Dövlətçilik Partiyasının da seçkilərə qatılacağını və özünün də partiyanın prezidentliyə namizədi olacağını söylədi.

AXCP (k) sədrinin müavini Zəlimxan Məmmədli də "525"in müxbiri ilə söhbət zamanı BMH-nin Əlaqələndirmə Şurasında təmsil olunan partiyaların ASM-in yaranmasını elan etdiklərini bildirdi. Onun sözlərinə görə, qurumun yaradılması ilə bağlı hələlik rəsmi sənəd imzalanmayıb, sadəcə, hamının razılaşdığı və yekdilliklə qəbul etdiyi bəyanat verilib: **"Hazırda başqa partiyalarla ASM-in fəaliyyət istiqamətlərinin müəyyənləşməsi istiqamətində iş aparılır. Yəqin ki, bu həftənin sonu yenidən toplaşaraq onun digər detalları, qurumun yaranması ilə bağlı sənədin imzalanıb-imzalanmaması məsələsi həll olunacaq. ASM-in yaranmasının rəsmiləşməsi cəmiyyətdəki demokratikləşmə prosesinin xeyrinə olacaq. Bunu bəzi şəxslər Koordinasiya Mərkəzinə alternativ bir qurum kimi dəyərləndirirlər. Ancaq mən hesab edirəm ki, ASM-in yaranması ilə seçki uğrunda mübarizə aparan mövcud qurumların uzlaşması problemi ortaya çıxır. Mən bu problemin çözülməsini mümkün sayıram".** Z.Məmmədli qurumun yaranmasına maneçiliklərin olduğunu desə də, bu cür cəhdlərdən çəkinmədiklərini söylədi: **"ASM-in elan olunmasından sonra onu gözdən salmaq üçün müxtəlif kombinasiyalar edildi. Ancaq bütün bunlar bizi əndişələndirmir. Biz dartışmağın yox, dartışıb-bərkişməyin tərəfdarıyıq".**

AZADƏ

Aclıq aksiyası keçirən cənublu soydaşlarımız yeni ili həbsxanada qarşıladılar

BMT İRANLA BAĞLI İLLİK HESABATINDA FARS REJİMİNƏ ETİRAZINI BİLDİRƏCƏKMİ?

Dekabrın 12-dən Güney Azərbaycanın Şəbüstər, Təbriz şəhərlərində həbs olunan soydaşlarımızın aclıq aksiyası davam edir. Qeyd edək ki, aksiya zamanı vəziyyəti pisləşən soydaşlarımız Təbrizin təcili yardım xəstəxanasından Tehranın baş təhlükəsizlik idarəsinin mərkəzi təcridxanasının hərbi klinikasına köçürülüblər. Sonuncu dəfə daha iki nəfər hərəkatçı da Tehranda həbs olunub. Güney Azərbaycan Milli Hərəkatının Müdafiə Komitəsinin rəhbəri Cahandar Bayoğlu bildirib ki, hərəkat fəallarından biri, aclıq aksiyasına başçılıq edən Yürüş Mehrəlibəylinin saxlanıldığı yeri hökumət nümayəndələri gizli saxlayır: **"Yürüş bəyin harada olması barədə məlumat yoxdur. Onun valideynləri ilə əlaqə saxlamasını da qadağan ediblər".** C.Bayoğlu qeyd edib ki, artıq Güney Azərbaycanın hər yerində soydaşlarımızın həbsinə etiraz olaraq kampaniya gedir. Hərəkat fəallarının şəkilləri xalq arasında paylanır: **"İndi onları bütün 34 milyonluq güney azərbaycanlıları tanıyır və dəstəkləyir. Mübarizənin bu cür davam etməsi xalqın bütövləşməsinə, qələbə çalınmasına gətirib çıxaracaq. Fars şovinist rejimi bilməlidir ki, indi soydaşlarımızı əvvəlki kimi ayrı-ayrı yerlərdə, tinlərdə gizlincə qətlə yetirə bilməyəcək. Hər bir həbs olunan, hüquqları pozulan azərinin müdafiəsinə minlərlə insan qalxacaq".** Rəsmi Tehran güney azərbaycanlılarının yürüş-mitinqlərindən və dinc tədbirlərindən sonra 400-ə qədər soydaşımızı həbs edərək barəsində cinayət işi qaldırıb. Onların əksər hissəsi məhkəməyə qədər zaminə buraxılıb. C.Bayoğlunun sözlərinə görə, məhkəmənin vaxtının uzadılması ilə rejim hərəkatı neytrallaşdırmağa çalışır: **"Vətəndaşın məhkəməyə cəlb edilməsi üçün əsas olmalıdır. İran məhkəmələri soydaşlarımızı hansı motivlə cinayətə cəlb edəcəyini də bilmir".** Güneydəki milli hərəkatdan İran hakimiyyətinin bərk narahat olduğunu deyən C.Bayoğlu rejimin hərəkatçılara güzəştə getməsinin və təzyiqləri dayandırmasının zəruriliyini vurğulayıb. O qeyd edib ki, Azərbaycanın Quzeyində də hərəkat fəallarının üzləşdiyi təzyiqlərə, onların həbsinə etiraz olaraq aksiyalar keçiriləcək: **"Bu barədə bəzi partiyalarla, o cümlədən AXCP, AMİP, Vətəndaş Həmrəyliyi partiyaları ilə danışıqlar aparmışıq. Bakıda şovinist rejimin əleyhinə ümummilli mitinq keçirəcəyik. Partiya rəsmiləri də ayrı-ayrılıqda Güneylə bağlı fəaliyyət göstərəcəklərini bildiriblər. Artıq Güneydə gedən milli hərəkat Quzeydə də müdafiə olunacaq".**

Müdafiə Komitəsinin rəhbəri qeyd edib ki, həbs olunmuş soydaşlarımızın tam siyahısı tərtib olunaraq beynəlxalq təşkilatlara təqdim edilib: **"Bu siyahı həm bizim verdiyimiz məlumatlar, həm də beynəlxalq təşkilatların öz araşdırmaları nəticəsində tərtib edilib. Ümid edirik ki, yaxın zamanlarda bu təşkilatlar bir daha fars rejiminə öz etirazını bildirəcək. Çox güman ki, BMT-nin İranla bağlı illik hesabatında soydaşlarımıza qarşı yeridilən şovinist siyasətə də münasibət bildiriləcək. Bütün təşkilatlar tərəfindən dünya üçün təhlükəli olan İran rejimi pislənəcək".**

Sevda İLHAMQIZI

Qüdrət Həsənquliyev prezidentlik iddiasından əl çəkə bilər

BİR ŞƏRTLƏ Kİ, MÜXALİFƏT SEÇKİYƏ VAHİD NAMİZƏDLƏ GETSİN

Bu il keçiriləcək prezident seçkiləri ilə bağlı müxalifət düşərgəsində hazırlıq işləri getdiyi bir dövrdə qeyri-rəsmi olsa da, müxalifətdən vahid namizəd irəli sürülməsi fikri ortaya atılıb. Bəzi partiya funksionerləri artıq buna müsbət reaksiya verib, hətta konkret şəxsin namizədliyini dəstəkləyəcəklərini də bəyan ediblər. Müxalifət partiyalarının prezidentliyə namizədləri bəlli olsa da, vahid namizədlə bağlı məsələ hələ geniş müzakirəyə çıxarılmayıb.

AXCP-nin "birləşdiricilər" qanadı ötən il keçirilmiş qurultayda prezident seçkilərində partiya sədrinin namizədliyinin irəli sürüləcəyi barədə qərar qəbul etmişdi. Həmin qərara əsasən qurumun rəhbəri Qüdrət Həsənquliyev partiyanın prezident seçkilərindəki namizədidir. Bəs müxalifətin vahid namizəd irəli sürməsi reallaşarsa, Q.Həsənquliyev öz namizədliyindən imtina edib vahid namizədi dəstəkləyəcəkmi? Bu barədə "525"in müxbirinə açıqlama verən partiya sədrinin mətbuatla iş üzrə müavini Bakir Həsənbəyli bildirib ki, əgər sözügedən mövzu gerçəkləşərsə, Q.Həsənquliyev öz iddialarından imtina edib müxalifət düşərgəsinə qatılacaq: **"Vahid namizəd məsələsi partiyada hələ müzakirəyə çıxarılmayıb. Ancaq partiyanın qərarından asılı olmayaraq inanıram ki, Qüdrət bəy prezidentlik iddiasından əl çəkib vahid namizədi dəstəkləyəcək. Ümumiyyətlə, mən bir partiya funksioneri kimi müxalifətin seçkilərə vahid namizədlə qatılmasını mütərəqqi və müxalifət üçün əhəmiyyətli addım hesab edirəm və bunu dəstəkləyirəm".** Partiya rəsmisi yaxın günlərdə bu məsələnin ətraflı müzakirə olunacağını istisna etməyib. Vahid namizədin kimliyindən asılı olaraq "birləşdirici" cəbhəçilərin mövqeyinin dəyişib-dəyişməyəcəyinə gəldikdə isə B.Həsənbəyli bunun hələ bilinmədiyini qeyd edib: **"Bu mövzu gərək partiyanın idarə heyətinin iclasında müzakirə obyektinə çevrilsin və yekdil qərar qəbul olunsun. Yalnız bundan sonra vahid namizədin kimliyindən asılı olaraq onu dəstəkləmək və ya bundan imtina etmək barədə danışmaq olar".**

Qeyd edək ki, Q.Həsənquliyev özünün seçki platformasının bu ilin may ayına qədər hazır olacağını bildirib. Onun digər namizədlərdən fərqli platforma formalaşdıracağını deyən B.Həsənbəyli sənədin hələ hazır olmadığını, lakin yaxın günlərdə bu barədə partiyada müzakirələr keçiriləcəyini bildirib: **"Partiya sədrinin seçki platforması hələ sənədləşməyib. Lakin bura daxil olan bəzi müddəaları açıqlayıb. Q.Həsənquliyev cəmiyyətə cəsarətlə bildirib ki, prezident seçiləcəyi təqdirdə Qarabağın bir ilə azad edilməsinə nail olacaq. O, gənc, işgüzar siyasətçidir, ona görə də bu iddiaların reallaşmasına inanmaq olar".**

Sevda İLHAMQIZI

"Pasportumuzda bizim də millətimiz göstərilməlidir"

FİRUDİN CƏLİLOV: "ERMƏNİLƏRƏ "ERMƏNİ" ADINI BİZ VERMİŞİK"

İki gün öncə dünyanın dörd bir yanına səpələnmiş azərbaycanlılar Həmrəylik Gününü qeyd etdilər və hələ də bu insanlar arasında bir çox məsələlərdə fikir ayrılıqları, aralarında keçilməz dağlar olsa da, dekabrın 31-də onlar qəlbən də olsa, bir olmağı bacardılar. Hazırda "azərbaycanlı" deyərkən yalnız Azərbaycan türkləri başa düşülsə də, əslində bu eyni zamanda Azərbaycanda yaşamış və yaşamaqda olan xalqların və millətlərin, eləcə də beynəlxalq arenada ölkəmizin haqlarını müdafiə edən qeyri-türklərin də bayramı idi. Azərbaycan ərazisində yaşayan talış da, ləzgi də, rus da, yəhudi də, kürd də azərbaycanlıdır.

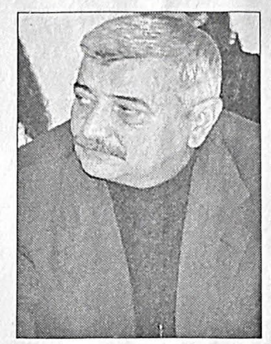

AZƏRBAYCANLI OLMAQ

milliyyətindən asılı olmayaq hər bir kəsin doğulduğu vətəni, Azərbaycanı sevməsi, onun maraqlarını hər şeydən üstün tutması, daima onun çiçəklənməsi naminə çalışması, hətta zərurət yaranarsa, bu torpaq üçün canından keçməyə belə hazır olması deməkdir. Dünya azərbaycanlılarının 2001-ci ildə Bakıda çox yüksək səviyyədə keçirilən qurultayında Azərbaycan türklərindən başqa digər millətlərin nümayəndələrinin də iştirakı bu torpağın çörəyinə, havasına, suyuna sadiq qalan azərbaycanlıların sayının çox olduğunu göstərdi.

AZƏRBAYCANLı əslində Azərbaycanda yaşayan xalqların vətəndaşlığını bildirən bir ifadə olduğu halda Azərbaycan türklərinin milliyyətinin də şəxsiyyət vəsiqələrində "azərbaycanlı" kimi yazılması çaşqınlıq yaradır. Doğrudan da, nəyə görə, Azərbaycanın digər millətlərdən olan vətəndaşlarının şəxsiyyət vəsiqələrinə onların milliyyəti yazılır, ancaq türklərin vəsiqələrinə yazılmır? Onların milliyyəti qrafasına sadəcə, "azərbaycanlı" yazılır. Məgər Azərbaycanda yaşayan talış, ləzgi, avar, kürd, erməni, yəhudi, rus AZƏRBAYCANlı deyil?

Yeri gəlmişkən, Gürcüstan parlamentinin artıq müzakirəyə çıxardığı "Vətəndaşlıq vəziyyəti haqda qanun"da ölkənin bütün vətəndaşlarının "milliyyətinin" gürcü göstərilməsi nəzərdə tutulur. Bu qərarın absurdluğu ilə yanaşı ölkədə yaşayan digər azsaylı xalqların assimlyasiyası üçün bir vasitə olduğu açıq-aşkar hiss olunur. Çünki "gürcü" millət adıdır, o digər millətlərin vətəndaşlığını ifadə edə bilməz. Ancaq "azərbaycanlı" kəlməsi millətin adı kimi qəbul olunsa da, əslində bunun vətəndaşlığı ifadə edən məfhum olduğu məlumdur. Bu baxımdan düşünürük ki, Azərbaycanda da ya bütün millətlər azərbaycanlı çağırılmalı, ya da Azərbaycan türkünün də öz adı göstərilməlidir. Mövqeymizdə nə qədər haqlı olub-olmamadığımızı dəqiqləşdirmək üçün tanınmış türkoloq, filologiya elmləri doktoru, Azərbaycan türklərinin təşəkküli ilə bağlı qiymətli "Azər xalqı" kitabının müəllifi Firudin Cəlilovla görüşüb söhbət etdik. Firudin müəllim söhbətə lap uzaqdan başladı. Hər millətin özünün etnik adının olduğunu deyən alim bu adın onlara ya kənardan verildiyini, ya da öz içərisində formalaşdırdığını söylədi: "Məsələn,

ERMƏNİLƏRƏ "ERMƏNİ" ADINI BİZ VERMİŞİK.

Onlar özlərinə "hay" deyirlər. Qafqazda ərmən türkləri yaşayırdılar. Haylar gəldikdən sonra həmən ərmənlərin içində yaşamağa başladılar və biz bunlara da ərmən deməyə başladıq. Bizim millətin türk adı isə öz içimizdə formalaşmış addır. Tarix boyu türk milləti böyüyüb qollara ayrılıb. Hər bir insanın doğulduğu ev, onu dünyaya gətirən ata-ana olduğu kimi, millətin də ata-anası, evi olur, o da haradasa doğulur. Əgər bir ailədə babanın adı "Türk"dürsə, onun övladları türksoylu hesab olunmalıdır. Türk xalqları da belədir. Onların hamısının soyu türkdür. Amma onlar ərazicə uzaqlaşdıqca, tarixi dövr keçdikcə bu soyların öz adları yaranıb. Biz bir məsələdə uduzmuşuq. Anadoluda Osmanlı imperiyası dağılandan sonra çox ağıllı sərkərdə olan Atatürk yeni qurduğu dövlətə Türkiyə adını verdi. O vaxta qədər bu dövlət Osmanlı dövləti, dili isə Osmanlı dili adlanırdı. Bizdə isə o dövrdə türk dili ifadəsi işlənirdi. Hətta N.Nərimanovun dövlət idarələrində türk dilində latın əlifbasından istifadə etmək haqda fərmanı da var. Atatürk çox ağıllı hərəkət edərək dövlətinə də, dilinə də "türk" adını verdi və get-gedə dünyada "osmanlı" yox, "türk" sözü işləndi. Bu gün də, "türk milləti", "türk dili" deyəndə ilk növbədə Anadolu türkləri göz önünə gəlir. Bu baxımdan

BİZİM İNDİ ÖZÜMÜZƏ "TÜRK" ADI GÖTÜRMƏYİMİZ QARIŞIQLIQ YARADA BİLƏR

Yəni "türk" sözü bizim olduğu halda biz onu əlimizdən vermişik. Bu gün tutaq ki, özbək öz adını dəyişib "türk", yazsa aləm bir-birinə qarışar. 90-cı illərdə mən parlamentdə yeganə türkoloq idim. Xarici səfərdən yenicə qayıtmışdım. Qayıdan kimi dərhal parlamentə getdim. Gördüm mənimlə məsləhətləşmədən gündəliyə Azərbaycan dilinin türk dili ilə əvəzlənməsi məsələsini salıblar. Mən buna etirazımı bildirdim. Ancaq bizə asan olmadı və bununla bağlı qərarı qəbul etdilər. Üstündən bir il keçmiş bu qərarlarını yenidən dəyişdilər."

F.Cəlilovun fikrincə, bu gün "türk" sözü əlimizdən çıxdığına görə biz Azərbaycan dili kimi işlətməliyik: "Bu bizim ikinci adımızdır. Azərbaycan sözünün kökü də "azər" olduğu üçün bu sözü işlətmək məqsədəuyğundur. Hesab edirəm ki, bizim soyumuz türk, adımız azər adlanmalıdır. Bu gün özbək, qazax, qırğız, tatar və digər 30-a yaxın türk xalqı var. Onların hər birinin adı özəl adlardır. Ancaq onların hamısını bir kəlmə "türk soylar" kəlməsi birləşdirir. Buna görə də onların dilindən danışanda "qazax türkcəsi", "özbək türkcəsi" ifadələrini işlədirik. Azərbaycan dili ilə bağlı isə mən "azər türkcəsi" ifadəsini işlədirəm". Deməli olar ki, bizim azəri türklərinin milləti və vətəndaşlığı ilə bağlı fikirlərimiz F.Cəlilovun fikirləri ilə üst-üstə düşdü. "Bu gün Azərbaycan türkü "haralısan" sualına da, "hansı millətdənsən" sualına da "azərbaycanlıyam" cavabını verir. O dilini də Azərbaycan dili olduğunu bildirir. Bu cavablardan yalnız biri, "haralısan" sualının cavabı düz, digər iki cavab isə həm elmi, həm tarixi, həm də gerçəklik baxımından səhvdir".

F.Cəlilov onu da qeyd etdi ki, tarix boyu Ön Asiyada, Azərbaycan türkcəsini bilməyən səyyahlar, bu regionda yaşayan qeyri-türklər həmişə əziyyət çəkiblər: "Buna görə də bura gələnlər ilk növbədə Azərbaycan türkcəsini öyrənib bu dildə danışıblar. Bu dil regionun ümumi anlaşma dili olub. O XIX əsrin sonlarına qədər bu statusunu qoruyub saxlayıb. Bu faktı regiona səfər etmiş səyyahlar, tarixçilər də öz əsərlərində qeyd ediblər. Məhz bu səbəbdən bu cür ənənəni, tarixi olan dilin adını üstündən pozmaq günahdır. Çünki bu xalq buna layiq deyil.

XALQIN TORPAĞINA TƏCAVÜZLƏ, DİLİNƏ, MƏDƏNİYYƏTİNƏ TƏCAVÜZÜN HEÇ BİR FƏRQİ YOXDUR.

Torpağı qaytarmaq olar, amma milli dəyərlərə, dilə, tarixə təcavüzün ağrısını gələcək nəsillər çox çəkir".

Türkoloq-alimin sözlərinə görə, tarix boyu bu gün danışdığımız dil Azərbaycan türkcəsi adlanıb: "XVI əsrdə Baltazar adlı fransız səyyahı güneyli-quzeyli Azərbaycanı gəzdikdən sonra Şamaxıda oturub "Söz Türki", yəni "Türk dilinin qrammatikası" adlı bir kitab yazıb. O kitab Azərbaycanda danışılan dilin qrammatikası idi. Bu fakt göstərir hələ XVI əsrdə danışdığımız dil türk dili adlanırdı".

Türkoloq alim onu da qeyd etdi ki, "azərbaycanlı" milləti ifadəsinin işlənməsi siyasi baxımdan da ziyanlıdır: "Vaxtilə Ermənistanda yaşayanlara azərbaycanlı deyirdilər. Ermənilər də dedilər ki, azərbaycanlısan, çıx get Azərbaycana. Bu gün biz Gürcüstanda yaşayanlara da, Dağıstanda yaşayanlara da azərbaycanlı deyirik. Ermənistanda baş vermiş hadisə sabah onların da başına gələ bilər". Türkoloq-alim düşünür ki, "azərbaycanlı" sözünün işlənməsi türklərdən çox azsaylı xalqlara ziyandır: "Bu söz azsaylı xalqların assimilyasiyası üçün çox münbit şərait yaradır. Bu xalqlar Azərbaycanın sərvətidir.

PASPORTDA ONLAR KİMİ BİZİM DƏ MİLLƏTİMİZ YAZILMALIDIR.

O, "azər" formasında yazıla bilər".

F.Cəlilovun fikrincə, Azərbaycan türkləri ilə bağlı "azəri" kəlməsinin işlənməsi də düzgün deyil: "Çünki "azəri" fars deyimidir. Farslar türkə "türki", azərlərə isə "azəri" deyirlər".

Azadə BALAYEVA

Əhməd ORUC

Azadlıq Partiyasının sədri

ahmed_oruc@mail.ru

Vaxt azdır

BU GÜN MÜXALİFƏT ADINDAN HƏM İQTİDARLA, HƏM ATƏT-lə DANIŞIQLAR APARMAQ İDDİASINDA OLANLARIN ƏKSƏRİYYƏTİNİN BU MİLLƏTİN MARAQLARINI MOSKVAYA, PULA, İNDİKİ İQTİDARA SATDIĞI HAMIYA BƏLLİDİR

Üçüncü minilliyin üçüncü ilinə qədəm qoyduq. Artıq xeyli vaxtdır Azərbaycan siyasəti bu il keçiriləcək prezident seçkiləri ilə nəfəs alır. Seçkilərə, növbəti prezidentin müəyyənləşdirilməsinə 9 ay qalır. Siyasi ölçülər baxımından yanaşılsa, bu 9 aylıq müddət siyasi gündəmi dəyişmək üçün də yetərlidir, dəyişməmək üçün də. Azərbaycan siyasi səhnəsində bir hərəkət var. Lakin bu hərəkət bataqlığın üst qatında yaranan qazdan xilas olmaq hərəkətindən başqa bir şey deyil. Bu iqtidarın 10 yaşı tamam olur, elə müxalifətin də. Bəzi müxalifətçi dostlarım köşə yazılarımda yalnız iqtidar haqda yazmağı, bütün gücü bu istiqamətə yönəltməyi təklif edir. Müxalifətlə bağlı yazılarımda nəyi doğru hesab etmədiklərini xəbər alanda isə öz fikirlərini belə arqumentləşdirməyə çalışırlar: "Hər şey doğrudur, amma vaxtı deyil, seçki ərəfəsindəyik". Düz 10 ildir elə hey "vaxtı deyil" kimi yersiz arqument işlədilir. Əslində isə həqiqəti söyləmək üçün vaxt, məqam gözləmək heç lazım da deyil. Daha doğrusu, əsl həqiqətin zamana ehtiyacı yoxdur. Digər tərəfdən, əgər hakimiyyətə iddialı qüvvə özüylə bağlı həqiqətləri hələ müxalifətdəykən eşitmək istəmirsə, bəs bu qüvvə hakimiyyətdə necə olacaq? Əgər həqiqəti eşitmək çətindirsə və seçki öncəsi millətə mütləq nəsə demək lazımdırsa, deməli, yalan danışmalısan? Bəlkə, "Bu iqtidarın sonudur", "Bunlar getməyə məhkumdur", "Biz Azərbaycanın xilasıyıq" kimi şüarlar söyləyənlərin heç özlərinin də inanmadığı pafoslu sözlərlə nəyəsə nail olmaq olar? Əvvəla şüarları bu qədər ucuzlaşdırmaq olmaz. İkincisi, şüar deyənlərin günü elə müxalifətdə də pis keçmir. Üçüncüsü isə səhv yoldan, yalan şüarlardan çəkinmək üçün ağıllı insanlara bir il bəs edərdi, lakin biz bu şüarları düz 10 ildir eşidirik.

Axı nəyə görə dünyanın inkişaf etmiş millətləri yalan danışmadan yaşamaq, daha səriştəlini, daha bacarıqlını başa çəkmək praktikasını vərdişə çevirdikləri bir zamanda bizdə - Azərbaycanda iqtidar-müxalifət mübarizəsi "daha bəlağətli yalan söyləmək" müstəvisinə sürüklənməlidir? Bəli, bu millət bu iqtidardan narazıdır - 95 faizi öz iqtisadi durumuna görə. Qalan 5 faizi də narazıdır, sabahkı taleyi üçün, bu iqtidarın cinayətlərinə ortaq olduğuna görə. Bəs 100 faizin narazı olduğu iqtidar niyə dəyişmir? Axı nəyə görə 95 faizin iradəsi 5 faizin iradəsini niyə sındıra bilmir?

Passiv narazılıq, hər kəsin içindəki etiraz üzə çıxmayana, millətin enerjisi hakimiyyətə sahib olmayana qədər hakimiyyət əvəzlənməyəcək. Bugünkü müxalifətin fəaliyyəti milləti ayağa qaldırmaq, 100 minlərin enerjisini hakimiyyətin dəyişdirilməsinə, hakimiyyətin nəzarətdə saxlanmasına, demokratik seçkilər keçirilməsinə yönləndirmək üçün yetərli deyil. Müxalifət qismində millətə təqdim olunanların böyük bir qisminin kimliyi, onların milli marağa uyğun demokratik proseslərə hazır olmaması və son dövr üçün xüsusi olaraq qabarıq şəkildə üzə çıxan prinsipsizliklər əhalidə hakimiyyət dəyişikliyinə ümidi azaldır. 2000-ci il parlament seçkilərində milli-demokratik düşərgənin nüvəsi olan Demokratik Konqresin aydın prinsiplərlə, yalançı müxalifətdən məsafələşərək, millətin önünə çıxaraq seçkilərə getməsi öz nəticəsini verdi. Demokratik Konqresin, milli demokratik düşərgənin müdafiə etdiyi Müsavat Partiyası seçkilərə qatılan vətəndaşlarımızın böyük əksəriyyətinin səsini qazandı. Millətin hansı prinsiplərə, hansı düşərgəyə səs verdiyi bəlli olduğu halda bu hakimiyyətdən qovulmuşların, milli dövlətçilik əleyhinə çıxanların, hakimiyyətin əlaltılarının, Heydər Əliyevin hakimiyyətə gətirilməsi üçün sərmayə qoyanların bu gün müxalifətin ön cərgəsinə keçirilməsinə axı nə ehtiyac vardı? Bəzi müttəfiqlərimiz bu zərurəti "müxalifətin birliyi" ilə izah edirlər. Birincisi, hamıya bəllidir ki, bu birlik möhkəm deyil və zəruri nəticəyə qədər davam etməyəcək. İkincisi, millətin bu birliyi müdafiə etməsi mümkünsüzdür. Həqiqi tərəfdarlarımız bu cür prinsipsizliyi bizə bağışlamır, əksinə, saxtakarlarla, hakimiyyətə işləyənlərlə, hakimiyyətdən qovulanlarla bir yerdə olmağımız bizə qarşı inamsızlıq yaradır. Üçüncüsü, əgər bu birlik H.Əliyev rejiminə qarşı nəzərdə tutulursa, H.Əliyevin adamlarının onun tərkibində olması başadüşülən deyil. Bu rejim əksəriyyəti söylədiyimiz xarakterlərə malik 9 siyasətçinin birliyindən yox, prinsipləri bəlli, millətlə həqiqət dilində danışan, millətin önünə düşən bir liderdən ehtiyat edir. Nəhayət, dördüncüsü, əgər bu birlik beynəlxalq təşkilatlara görüntü vermək üçün nəzərdə tutulubsa, bu da alınan deyil. Həmin beynəlxalq təşkilatlar ötən seçkilərdə də Azərbaycanda olublar və bu liderlərin hakimiyyətlə sövdələşmələrinin canlı şahididirlər. Bundan başqa, həmin beynəlxalq təşkilatlar qrant donoru olduqlarından kimin kim olduğunu gözəl bilirlər.

Milli demokratik düşərgəyə mənsub liderlərin seçki öncəsi məqsədi bəlli olmayan prinsipsizliyi bu düşərgə daxilində narazılıqlar yaratmaqla yanaşı, həm də siyasi səhnədə dəyərlərin itməsi ilə nəticələnə və sonda müxalifətin demokratik düşərgənin əleyhinə işləyən faktora çevrilə bilər. Bu gün müxalifət adından həm iqtidarla, həm ATƏT-lə danışıqlar aparmaq iddiasında olanların böyük əksəriyyətinin müxtəlif dönəmlərdə bu millətin maraqlarını Moskvaya, pula, indiki iqtidara satdığı hamıya bəllidir. Bizim müttəfiqlərin də qoşulduğu bu oyun yaxşı heç nə vəd etmir. Buraxılan səhvləri aradan qaldırmaq üçün vaxt kifayət qədərdir və vaxt azdır!

"Avropa Şurası Azərbaycana qarşı ciddi tədbir görə bilər"

Məlum olduğu kimi, ötən il Avropa Şurasının Azərbaycanla bağlı bəyanatında ölkəmizdə xeyli sayda siyasi məhbusun olduğu göstərilib. Bu ay həmin hesabatın bir ili tamam olacaq. Amma buna baxmayaraq ötən müddət ərzində hesabatda adı olan siyasi məhbusların heç biri azadlığa buraxılmayıb. Demokratiya və İnsan Hüquqlarının Müdafiəsi Fondunun sədr müavini Rəna Sədrəddinovanın fikrincə, siyasi məhbusların, xüsusən də Qobustan qapalı həbsxanasında məhkəməsi davam edən İsgəndər Həmidov, Rəhim Qazıyev və Ələkrəm Hümbətovun azadlığa buraxılmaması Azərbaycan üçün beynəlxalq aləmdə böyük problem yaradacaq: **"Avropa Şurası Azərbaycana qarşı ciddi tədbirlər görəcək. Siyasi məhbus siyahısında Qobustanda təkrar məhkəmələri keçirilən üç məhbusun adının olduğunu da unutmaq olmaz. Məncə, iqtidar yetkililəri bu barədə ciddi düşünməlidir".**

Sözünü davam etdirən hüquq müdafiəçisi bildirib ki, Azərbaycan Milli Demokrat (Bozqurd) Partiyasının sədri, sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov, keçmiş müdafiə naziri Rəhim Qazıyev və separatçılıqda ittiham olunan Ələkrəm Hümbətovun təkrar məhkəmələri baş prokuror Zakir Qaralovun protesti əsasında başlayıb. Ancaq bu məhkəmə prosesi artıq bir ildir ki, formal olaraq uzadılmaqdadır: **"İsgəndər Həmidova qarşı isə xüsusi qəddarlıq nəzərə çarpır. Onun məhkəmə prosesinə aylarla fasilələr verilir, aşkarlıq prinsipləri pozulur. Sabiq daxili işlər naziri ilə bağlı cəmi altı-yeddi proses keçirilib. Maraqlısı odur ki, məhkəmə kollegiyasının günahı üzündən bəzən həmin proseslər 5-10 dəqiqə çəkib. İ.Həmidovla bağlı ilin axırında aparılan məhkəmə prosesi daha dramatik olub. Belə ki, dövlət ittihamçısının qəsdən vəkilləri təhqir etməsi müttəhimi əsəbiləşdirib. Nəticədə keçmiş nazir məhkəmə zalından çıxarılıb. Məhkəmə kollegiyasının qərarına görə, bundan sonra məhkəmə iclası İ.Həmidovun özünün iştirakı olmadan davam etdiriləcək. Ən maraqlısı odur ki, onunla bağlı məhkəmə prosesi yenə də hakim tərəfindən qeyri-müəyyən vaxta təxirə salınıb".**

MƏHƏBBƏT

Rəhim Qazıyevin məhkəməsi həftədə üç dəfə keçiriləcək

Qobustan qapalı həbsxanasında ömürlük həbs cəzasına məhkum edilən siyasi dustaq, sabiq müdafiə naziri Rəhim Qazıyevin Avropa Şurasının tələbilə keçirilən məhkəmə prosesi bu günədək həftədə iki dəfə keçirilib. Lakin dünən R.Qazıyevin vəkilinin "525"in əməkdaşına verdiyi məlumatda bildirilir ki, yeni ildən keçmiş müdafiə nazirinin Qobustan qapalı həbsxanasında aparılan məhkəmə prosesi həftədə üç dəfə keçiriləcək: **"Çox güman ki, məhkəmə kollegiyası sözügedən qərarı məhkəmə baxışını sürətləndirmək məqsədi ilə çıxarıb. Belə ki, respublikanın baş prokuroru Zakir Qaralov ötən ilin əvvəllərində R.Qazıyevin işinə yenidən baxılması məqsədi ilə Apelyasiya Məhkəməsinə protest verib. Lakin həmin protest Apelyasiya Məhkəməsinin icraatında olsa da, bu günədək icra edilməyib. Qanunla məhkəmə kollegiyası baş prokurorluq vəsatətinə 7 ay müddətinə baxaraq müvafiq qərar çıxarmalı idi. Ancaq R.Qazıyevin adı xüsusi ağırlaşdırıcı cinayətdə hallandığı üçün bu müddət 9 aya qədər uzadıla bilər. Lakin bütün bunlara baxmayaraq artıq onunla bağlı məhkəmə prosesi 11-ci aydır ki, davam edir. Belə**

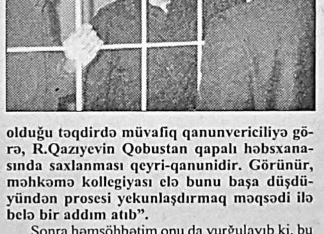

olduğu təqdirdə müvafiq qanunvericiliyə görə, R.Qazıyevin Qobustan qapalı həbsxanasında saxlanması qeyri-qanunidir. Görünür, məhkəmə kollegiyası elə bunu başa düşdüyündən prosesi yekunlaşdırmaq məqsədi ilə belə bir addım atıb".

Sonra həmsöhbətim onu da vurğulayıb ki, bu gündən belə R.Qazıyevlə bağlı məhkəmə iclasları Qobustan qapalı həbsxanasında həftənin II, IV və V günləri keçiriləcək.

MƏHƏBBƏT

"Bakı-Ceyhan"ın təhlükəsizliyilə bağlı tədbirlər həyata keçiriləcək

GÜRCÜSTAN KƏMƏRİN QORUNMASINA DAİR YENİ TƏDBİRLƏR PLANI TƏQDİM EDİB

(Əvvəli 1-ci səh.)

Həmin borular həm də üçqatlı sarğı ilə təchiz ediləcək. Məqsəd borunun korroziya və kənar faktorlardan yüksək səviyyədə müdafiəsidir. Neft kəməri üçün boruların birinci partiyasının 2003-cü il yanvarın 14-dək Poti limanına gətiriləcəyi gözlənilir.

Neft kəməri yalnız çayların məcrasından keçəcək. Neft sızarsa, onun ətraf mühitə ziyan vurması üçün xüsusi sistem yaradılacaq. Əgər belə hal baş verərsə, sensitiv zonalarda çaylarda çirklənmənin nəticələrinin tez aradan qaldırılması məqsədilə xüsusi şlyüzların quraşdırılması planlaşdırılır.

Qeyd edək ki, boru kəməri Azərbaycan sərhədindən Qardabani, Marneuli, Tetriskaroysk, Salksk, Adıgen və Axalsixsk rayonları ərazisilə Türkiyəyə çəkiləcək. Boru Gürcüstanın heç bir yaşayış məntəqəsindən keçməyəcək. Cəmi 2 faiz meşə və bağ massivindən keçəcək ki, bu da 22 hektar ərazini əhatə edəcək. İnvestorlarla əldə olunmuş razılaşmaya görə, bütün ağaclar nəzərə alınacaq. Eyni zamanda bir kəsilmiş ağacın əvəzində investor üç ağacın əkilməsini maliyyələşdirəcək.

Çanturiya bildirib ki, Amerika şirkətlərinin birilə boru kəmərlərinə və ona yaxın ərazilərə havadan nəzarət sisteminin yaradılması üzrə saziş imzalanıb. Neft kəməri trasında müşahidə radarları quraşdırılacaq. Hazırda ABŞ Əfqanıstanda analoji qurğulardan istifadə edir.

İran səfirliyinin etirazı

SƏFİRLİYİN FİKRİNCƏ, TEHRANDA MİTİNQ KEÇİRİLMƏSİ İLƏ BAĞLI MƏLUMATLARI YAYANLAR İRANIN REGİONDAN TƏCRİD OLUNMASINI İSTƏYƏN QÜVVƏLƏRDİR

İranın Azərbaycandakı səfirliyi son vaxtlar azərbaycanlıların Tehranda mitinqlər keçirməsilə bağlı KİV-də yayılan məlumatları təkzib edib. Səfirlikdən bu informasiyaların əsasının olmadığı bildirilib. Səfirliyin fikrincə, belə məlumatları İranın regional və qlobal proseslərdən təcrid olunmasını istəyən qüvvələr yayır.

Xatırladaq ki, Qərb KİV-i də daxil olmaqla müxtəlif mənbələr dekabrın ikinci yarısında İranın müxtəlif şəhərlərində tələbələrin mitinq keçirdiyini bildirmişdi. Məlumatlarda onların ölkədə demokratik islahatların aparılmasını tələb etdiyi və mitinqlər zamanı hüquq-mühafizə orqanları ilə toqquşmada aksiya iştirakçılarından 30 nəfərin həbs olunduğu qeyd edilmişdi.

Səfirlik xüsusilə dekabrın 26-da ANS telekanalında "İranda yaşayan 5 min nəfərdən artıq azərbaycanlı Tehranda mitinq keçirib" başlıqlı informasiyaya görə təəssüfləndiyini bildirib. Səfirlikdən iddia ediblər ki, həmin xəbərin təsvirinin orijinalı saxtadır. **"Bu təsvirlər, arxivdən götürülüb və və qeyri-peşəkarcasına orijinal xəbər kimi təqdim edilib".**

Xocalı faciəsi ilə bağlı məlumatları dünyaya necə çatdırmalı?

Azərbaycan mətbuatında XX əsrin ən dəhşətli faciələrindən olan Xocalı faciəsinin beynəlxalq aləmə çatdırılmasının və bu faciəni törədən erməni vəhşilərinin layiqli şəkildə cəzalandırılmasının zəruriliyi dəfələrlə qeyd olunub. Lakin son vaxtlar bu sahədə fikirlər daha konkret şəkil alıb və məsələ ilə bağlı Beynəlxalq Məhkəməyə müraciət etməyin zəruriliyi xüsusilə vurğulanmağa başlanıb. Bu yaxınlarda yayılan bir məlumatdan isə belə məlum olur ki, Dünya Azərbaycanlıları Konqresi (DAK) konkret addımlar ataraq Xocalı faciəsi ilə bağlı artıq Beynəlxalq Məhkəməyə müraciet edib, Beynəlxalq Məhkəmə isə ondan əlavə sənəd və materiallar istəyib.

Beynəlxalq hüquqla az-çox maraqlanan istənilən adamda əsassızlığı ilə təəccüb doğura biləcək bu sonuncu təklif və məlumatlar şübhəsiz ki, bir sıra yanlışlıqlara yol aça bilər. Xocali faciəsi ilə bağlı həqiqətləri dünyaya çatdırmaq hər birimizin borcudur. Lakin o da aydındır ki, hər hansı real nəticə əldə etmək üçün istifadə oluna biləcək imkanlar barədə düzgün məlumatlara malik olmaq lazımdır. Bunu nəzərə alaraq biz bu yazıda məsələyə bir qədər aydınlıq gətirməyə çalışacağıq.

Bəri başdan qeyd edək ki, Beynəlxalq Məhkəmə dedikdə Azərbaycan mətbuatında bu haqda yazan müəlliflərin nəyi nəzərdə tutduqları heç də həmişə tam şəkildə aydın olmur. Lakin DAK-la bağlı məlumatlarda adıçəkilən məhkəmənin Haaqada yerləşdiyi bildirildiyi üçün biz öz təhqiqatımızı bu şəhərdə yerləşən beynəlxalq məhkəmə instansiyaları ilə məhdudlaşdıracağıq.

Haaqada yerləşən ən məşhur beynəlxalq məhkəmə instansiyası heç şübhəsiz ki, BMT-nin baş orqanlarından biri olan Beynəlxalq Məhkəmədir. Bilmək lazımdır ki, bu Beynəlxalq Məhkəmə heç də məsələn, Yasamal Rayon Məhkəməsi kimi fəaliyyət göstərmir. Mübahisələrin həlli proseduru çərçivəsində onun qarşısına hər hansı işi yalnız dövlətlər çıxara bilərlər. Bu məhkəmə qarşısında cavabdeh qismində də yalnız dövlətlər çıxış edə bilər. Bundan başqa, əlavə etmək lazımdır ki, hər hansı dövlət digər dövlətə qarşı Beynəlxalq Məhkəmə qarşısında yalnız o zaman birtərəfli qaydada iddia qaldıra bilər ki, hər iki dövlət bu məhkəmənin təsis aktının 36-cı maddəsinə uyğun olaraq bu orqanın məcburi səlahiyyətini tanımış olsun. Bunu isə nə Azərbaycan, nə də Ermənistan edib.

Qeyd olunanlar əsasında demək olar ki, DAK-la bağlı misalda adıçəkilən Beynəlxalq Məhkəmə bizim indi haqqında danışdığımız məhkəmə deyil. Çünki qeyri-hökumət təşkilatı olan DAK şübhəsiz ki, heç vaxt bu məhkəmənin qarşısında iddia ilə çıxış edə bilməz.

Haaqada yerləşən digər beynəlxalq məhkəmə instansiyası Yuqoslaviya üzrə Beynəlxalq tribunaldir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 808 və 827 saylı qətnamələri əsasında 1993-cü ildə yaradılan

bu tribunalın səlahiyyətləri adından da məlum olduğu kimi, yalnız keçmiş Yuqoslaviya ərazisinə aiddir. Dəqiq desək, bu tribunal 1991-ci ildən bəri keçmiş Yuqoslaviya ərazisində törədilmiş ciddi beynəlxalq humanitar hüquq pozuntularına görə məsuliyyət daşıyan şəxsləri mühakimə etmək üçün yaradılıb.

Bu deyilənlərdən kifayət qədər aydın olur ki, DAK-ın müraciət etdiyi məhkəmə bu tribunal da ola bilməz.

Haaqada yerləşən sonuncu beynelxalq məhkəmə instansiyasi İranla ABŞ arasında 1979-cu il hadisələri ilə bağlı yaranan mübahisələri həll etmək məqsədilə 1980-ci il Əlcəzair bəyannaməsi əsasında təşkil olunan İran-ABŞ tribunalıdır. Aydındır ki, bu tribunala Dağlıq Qarabağ münaqişesi kontekstində baş verən heç bir hadisə ilə bağlı müraciət etmək mümkün deyil.

Yuxarıda deyilənləri nəzərə alsaq, qeyd etməyə məcburuq ki, DAK-ın hansı Beynəlxalq Məhkəməyə müraciət etdiyi bizim üçün qeyri-müəyyən olaraq qalır. Şübhəsiz ki, biz heç də DAK-ın bu sahədə niyyətlərinin səmimiliyini şübhə altına almaq fikrində deyilik. Lakin nəzərə almaq lazımdır ki, hər hansı məqsədə yalnız o zaman nail olmaq mümkündür ki, istifadə edilən üsul və vasitələr həmin məqsədə müvafiq olsun. Biz DAK-a və Xocalı faciəsini beynəlxalq aləmə çatdırmaq istəyən digər təşkilatlara tövsiyə edərdik ki, daha real imkanlar verən digər hüquqi vasitələr haqda düşünsünlər. Bu vasitələrlə bağlı biz istənilən zaman öz imkanlarımız çərçivəsində kömək göstərməyə hazırıq. Lakin qəzet səhifələrində bu məsələylə bağlı detallı şəkildə açıqlamalar vermək ən azı strateji səbəblərə görə məqsədəuyğun sayılmamalıdır.

Fuad ZƏRBİYEV,
Robert Şuman Universitetinin (Strasburq) beynəlxalq hüquq üzrə doktoru, Haaqa Beynəlxalq Hüquq Akademiyasının diplomantı

"Barmek" sözünün üstündə durdu

ŞİRKƏTİN MƏTBUAT XİDMƏTİNİN RƏHBƏRİ TANRIVERDİ MUSTAFAYEV: "BAYRAM GÜNLƏRİ YALNIZ MAŞTAĞA BİR NEÇƏ SAAT İŞIQSIZ QALIB"

Bayram günləri Bakı və Sumqayıt əhalisi digər günlərdən fərqli olaraq işıqdan gileylənmədi. "Barmek Azərbaycan" şirkəti söz verdiyi kimi, həmin günlərdə işıq təhcizatını normal qaydada saxlamağa nail oldu. Şirkətin mətbuat xidmətinin rəhbəri Tanrıverdi Mustafayevin sözlərinə görə, bayram günlərində yalnız bir nöqtədə - Maştağada bir neçə saatlıq işıq olmayıb. Gücləndirilmiş iş rejimində olan şirkət əməkdaşları yanmış transformatoru operativ şəkildə dəyişərək kəndi işıqla təhciz ediblər.

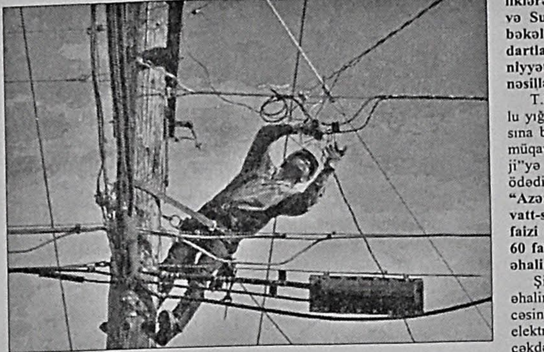

T.Mustafayev bayram günləri əhalini fasiləsiz işıqla təmin etdiklərindən məmnunluq duyduğunu bildirdi: **"Bir neçə gün gücləndirilmiş rejimdə işləyən şirkət əməkdaşları üçün ən böyük mükafat abunəçilərin təşəkkür zəngləri olub"**. Bu zənglərin şirkətin işinin ən düzgün göstəricisi olduğunu deyən mətbuat xidmətinin rəhbəri bəzi qəzetlərin elə həmin günlərə təsadüf edən bayram saylarında "Barmek"in ünvanına söylənmiş böhtandan da narazılığını gizlətmədi və bu "tənqidləri" elə həmin qəzetlərin səviyyəsinin göstəricisi kimi xarakterizə etdi. Şirkətin Azərbaycanda heç bir investisiya qoymadığı, Bakıda işıq təhcizatının pisləşməsi və ümumiyyətlə "Barmek"də energetikanı bilməyən insanların toplaşması barədə yazılanlara münasibətini bildirən T. Mustafayev bu fikirləri əsassız adlandırdı və bir ildə Bakının elektrik sistemində əsaslı dəyişikliklərin həyata keçirildiyini bildirdi: **"4400 nəfərin çalışdığı şirkət fəaliyyətə başladığı bir ildə abunəçilərin təhlilini apararaq onları kompüter sistemi vasitəsilə uçota alıb. 2002-ci ildə qoyulan 40 milyard manatlıq investisiya nəticəsində 82 min sayğac quraşdırılıb, yeni transformatorlar alınıb, kabellər dəyişdirilib, "Bakıelektrikşəbəkə"nin texniki təhcizatı gücləndirilib"**.

"Barmek" rəhbərliyinin öz işini yüksək səviyyədə bilən və onu layiqincə yerinə yetirən insanlar olduğunu deyən T.Mustafayev fikrini belə əsalandırdı: **"Barmek"in prezidenti Hüseyn Arabul dünya enerji şurasının sədr müavini, Türkiyə enerjipaylama şəbəkəsinin rəhbərlərindəndir. Məhz bu keyfiyyətlərinə görə, Azərbaycan hökuməti onun respublikada fəaliyyətinə imkan yaradıb. Şirkət hökumətlə bağladığı müqaviləyə əsasən işləyir və bir ildə üzərinə götürdüyü öhdəliklərə tam əməl edib. Şirkət Bakı və Sumqayıt elektrikpaylama şəbəkələrində şəffaf, dünya standartlarına uyğun sistem yaratmaq niyyətindədir. Bu sistem gələcək nəsillər üçündür"**.

T.Mustafayev daha sonra işıq pulu yığımının gözlənilən qədər olmamasına baxmayaraq şirkətin bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq "Azərenerji"yə elektrik haqqının 50 faizini ödədiyini bildirdi: **"2002-ci ildə "Azərenerji"dən 6,4 milyard kilovatt-saat enerji alınıb. Bunun 17 faizi itkiyə gedib, qalan enerjinin 60 faizi əhaliyə, 40 faizi isə qeyri-əhali qruplarına paylanıb"**.

Şirkət rəsmisinin sözlərinə görə, əhalinin elektrikə qənaət etməsi nəticəsində, xüsusilə son günlər fasiləsiz elektrik vermək mümkün olub. Gələcəkdə də bu tempi qorumaq üçün ilk növbədə qənaəti gözləmək və şəhərin istilik sistemini bərpa etmək lazımdır. Əhalinin istilik mənbəyi kimi əsasən elektrikdən istifadə etməsi şəhərin işıq təhcizatına mənfi təsir göstərir.

S.ƏYYUBOĞLU

Prezident Vergi Məcəlləsinə dəyişiklikləri təsdiq etdi

Prezident Heydər Əliyevin fərmanı ilə "Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinə (VM) əlavə və dəyişikliklərin edilməsi haqqında" qanun təsdiq edilib. Fərmanla hökumətə tapşırılıb ki, icra hakimiyyəti orqanlarının müvafiq normativ-hüquqi aktları bir ay müddətində bu qanuna uyğunlaşdırılsın.

Qanuna görə, VM-nin 115 maddəsinə əlavə və dəyişikliklər edilib ki, onların da bir sırası redaktə və düzəliş xarakteri daşıyır. Əsas dəyişikliklər mənfəət vergisi və sadələşdirilmiş vergi sistemi üzrə maddələrə edilib. Mənfəət vergisinin dərəcəsi 27%-dən 25%-ə endirilib, vergitutma isə regional və sahə prinsipi ilə həyata keçiriləcək. Belə ki, 25% mənfəət vergisini yalnız Bakı və Abşeronda yerləşən müəssisələr ödəyəcək. Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Əli Bayramlı şəhərlərində və ətraf qəsəbələrdə fəaliyyət göstərən müəssisələr vergisini 20%-lə, dağ rayonlarında və Naxçıvan MR-də 10%-lə, digər rayonlarda isə 15%-lə ödəyəcəklər. Eyni zamanda turizm şirkətləri 20%, sənətkarlıqla məşğul olanlar isə 10% mənfəət vergisi verəcəklər. Sadələşdirilmiş vergi sistemi də tamamilə yeniləşdirilib. Artıq bu vergiyə üç aylıq dövriyyəsi 125 mln. manat olan müəssisələr aid ediləcək (2001-ci ildə bu göstərici 100 mln. manat, 2002-ci ildə - 30 mln. manat olub). Bakı müəssisələri üçün vergi dərəcəsi 2%-dən 4%-ə artırılıb, regionlarda isə 2% qalacaq. Bundan başqa, dövriyyəsindən asılı olmayaraq, avtonəqliyyat xidməti gerçəkləşdirən şəxslər də sadələşdirilmiş sistemə cəlb edilir. Onlar üçün vergi dərəcəsi 10% həcmində müəyyən olunub. Bundan sonra sadələşdirilmiş sistem üzrə vergi ödəyiciləri təkcə hüquqi şəxslər deyil, fiziki şəxslər də ola biləcək. Bu vergini ödəyən hüquqi şəxslər ƏDV, mənfəət vergisi və əmlak vergisi ödəməkdən, fiziki şəxslər isə ƏDV və gəlir vergisi ödəməkdən azad edilirlər.

Məcəlləyə edilən dəyişikliklər yol vergisi dərəcəsinin iki dəfə aşağı salınmasını da nəzərdə tutur.

İqtisadçı məmurlar qaçqınlara baş çəkiblər

Ötən ilin sonunda Azərbaycan prezidentinin tapşırığı ilə iqtisadi inkişaf naziri Fərhad Əliyev Füzuli rayonunda olub. Nazir burada məskunlaşan qaçqın və məcburi köçkünlərlə, rayon sakinləri ilə görüşüb. Rayon sakinlərinin, qaçqın və məcburi köçkünlərin problemləri ilə maraqlanan nazirlik nümayəndələri erməni millətçilərinin işğalçı siyasəti nəticəsində talelərinə qaçqın həyatı yaşamaq düşmüş soydaşlarımıza ərzaq yardımı, şəhid ailələrinə maddi köməklik göstəriblər.

Öz növbəsində Füzuli rayonunda məskunlaşan qaçqın və məcburi köçkünlər onlara göstərilən böyük diqqət üçün minnətdarlıqlarını bildirərək işğal olunmuş torpaqlarımızın azad edilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirləri ürəkdən dəstəklədiklərini vurğulayıblar.

Bununla yanaşı nazirliyin əməkdaşları qaçqın və məcburi köçkünlərin məskunlaşdığı Dəvəçi rayonunda da olaraq onlara ərzaq yardımı göstərib, bayram hədiyyələri təqdim edib.

S.ƏYYUBOĞLU

Azərbaycan yalnız "İtera" ilə kifayətlənmək istəmir

ARTIQ DAHA İRİ ŞİRKƏT OLAN "QAZPROM"LA DA DANIŞIQLAR APARILIR

Son günlər Azərbaycanda qaz təhcizatının pisləşməsi Rusiyanın "İtera" şirkətinin götürdüyü öhdəliyə əməl etməməsi ilə bağlıdır. Ölkəyə sutkada 17 mln. qaz nəql edən şirkət ötən ilin öhdəliklərinə görə 100 mln. kubmetr borclu qalıb. Dekabrın ortasında aparılan danışıqlar nəticəsində qazın ötən ilin sonunadək veriləcəyi gözlənilirdisə də, şirkət bu vədinə də əməl etməyib. Buna baxmayaraq şirkət gələn il Azərbaycana veriləcək qazın həcmini 5,5 mlrd. kubmetrə çatdırmaq niyyətində olduğunu bəyan edib.

Xatırladaq ki, dekabrın soyuq günlərində "İtera" respublikaya müqavilə öhdəliyindən 5 mln. kubmetr az, yəni 9,6 mln. kubmetr qaz nəql edib. Ümumiyyətlə isə, ötən il şirkət ölkəyə hər min kubmetri 52 dollara olmaqla 4 mlrd. kubmetr qaz satmalı idi. Lakin Qazaxıstanda yaranan problemləri əsas tutaraq şirkət götürdüyü öhdəliyə əməl etməyib. Bəzi mütəxəssislər isə qaz həcminin azalmasını qəza ilə yox, "İtera" və "Qazprom" şirkətləri arasında gedən bazar mübarizəsi ilə əlaqələndirirlər. Onların fikrincə, qaz nəqliyyat sistemini əlində saxlayan "Qazprom" gələn ildən özü qaz satmaq fikrinə düşüb. Məhz buna görə şirkət "İtera"nı bazarlardan, o cümlədən Azərbaycandan çıxarmaq istəyir. Doğrudan da, "Qazprom"un "İtera"ya təzyiqindən sonra Azərbaycan rəsmiləri birbaşa "Qazprom"un özündən qaz almaq haqqında fikir söyləməyə başlayıblar. Hətta ARDNŞ bu il "Qazprom"dan 1 mlrd. kubmetr qaz almaq niyyətini də açıqlayıb. Özü də "Qazprom"un qiyməti "İtera"nınkından aşağı olacaq. Bu isə qaz bazarında "İtera" üçün ciddi rəqabət deməkdir. Artıq qaz alıcıları da "İtera"ya mesajlarını göndəriblər. Belə ki, bir qədər əvvəl ARDNŞ prezidenti "İtera"nın gələcəkdə də problemlərlə üzləşəcəyi halda "Qazprom"dan qaz alışını artıracaqlarını bəyan edib.

Xatırladaq ki, ildə 10 mlrd. kubmetr qaza tələbatı olan Azərbaycan 8 mlrd. kubmetr qaz istifadə edir. Bunun yarısı öz yataqlarından çıxan, qalanı isə xaricdən alınan qazla ödənir.

S.ƏYYUBOĞLU

Az-çox tanınmış restoranlara biletin qiyməti 150 dollar olub

Bakı restoranlarında və şadlıq evlərində Yeni il şou proqramları yetərincə qızğın keçib. Təşkilatçıların biletlərin tam satılmasına öncədən olan inamı özünü doğruldub. Az-çox tanınmış restoranlarda Yeni il gecəsinin orta qiyməti 150 dollar olub. Ancaq əyləncə yerlərinin gəlirləri yalnız bilet satışı ilə məhdudlaşmayıb. Bütün şou proqramlar çeşidli uduşlar və hərraclar ilə keçirilib. Hərracların əsas satış obyekti qarşılaşdığımız ilin simvolu keçi olub. Məsələn, "Gülüstan" sarayında Yeni il çəpişi hərracda 205 dollara yerli top modellərdən birinə satılıb. Ancaq ona daha çox da pul verən tapıla bilərdi. Çünki bu balmaskaradda maskaların biri 500-1200 dollara satılıb.

Şimali Koreyada cənubluların dəstəyinə ehtiyac var

RƏSMİ PXENYAN CƏNUBİ KOREYAYA MÜRACİƏT ETDİ

Şimali Koreya Cənubi Koreyanı onların ABŞ-a qarşı tutduğu mövqelərini dəstəkləməyə çağırıb. Yeni il ərəfəsində Pxenyan rəsmiləri Cənubi Koreyaya müraciətlə çıxış ediblər: **"Koreya yarımadasında indi şimali, cənubi koreyalılar və ABŞ arasında qarşıdurma mövcuddur. İndi əsas məsələ müharibəyə yol verməmək və yarımadada sülhü qoruyub saxlamaqdır"**.

Müraciətdə daha sonra bildirilir ki, Şimali və Cənubi Koreyanın yaxınlaşdığı bir vaxtda eyni millətin vətəndaşlarının vəziyyəti mürəkkəbləşdirməyə haqqı yoxdur. Bundan başqa rəhbərlik ABŞ-ın Şimali Koreyaya xəbərdarlıq kimi nüvə zərbəsi endirməyə hazırlaşdığını bildirib.

ABŞ prezidenti Buş isə öz növbəsində qeyd edib ki, Şimali Koreyanın nüvə proqramı məsələsi diplomatik vasitələrlə yoluna qoyula bilər. O, eyni zamanda, ABŞ-la Cənubi Koreya arasında ciddi fikir ayrılığının olması barədə yayılan məlumatları da təkzib edib.

Gürcü jurnalistləri Şevardnadzeyə etimad göstərmədilər

"İLİN SİYASƏTÇİSİ"Nİ MÜƏYYƏNLƏŞDİRMƏK MƏQSƏDİLƏ YERLİ KÜTLƏVİ İNFORMASİYA VASİTƏLƏRİ ARASINDA KEÇİRİLƏN SORĞUDA ÖLKƏ PREZİDENTİ CƏMİ 10 FAİZ SƏS QAZANDI

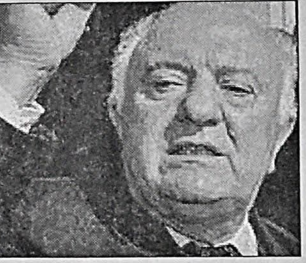

Gürcüstan kütləvi informasiya vasitələri arasında ölkənin ən nüfuzlu siyasətçisini müəyyənləşdirmək məqsədilə sorğu keçirilib. Sorğunun nəticələrinə əsasən Leyboristlər Partiyasının lideri Şalva Natelaşvili ilin siyasətçisi olub.

Respodentlərin 50 faizi leyboristlərin liderinə səs veriblər. Milli Demokratik Hərəkatın sədri Mixail Saakaşvili 30 faiz səs toplayaraq ikinci yerdə qərarlaşıb. Ölkə prezidenti Eduard Şevardnadze isə cəmi 10 faiz səsə layiq bilinib.

Amma yerli jurnalistlərdən fərqli olaraq, xarici agentliklərin Gürcüstan təmsilçilərinin böyük əksəriyyəti bu nəticəylə razılaşmırlar. Çünki onların qənaətinə görə, Gürcüstanın 2002-ci ildə bir siyasətçisi də "İlin siyasətçisi" adına layiq deyil.

Vahid Qasımzadə 1953-cü il yanvarın 3-də Yardımlı rayonunun Hamarkənd kəndində anadan olub. 70-ci illərin əvvəllərindən respublika qəzet və jurnallarında bədii yazıları ilə çıxış edir. Bu günlərdə "Adiloğlu" nəşriyyatında şairin "Müqəddəs ocaq" adlı kitabı işıq üzü görüb. Kitaba ön sözü şair Ağacəfər Həsənli yazıb. Şairin bir sıra şerlərini oxucularımıza təqdim edirik.

Dağlar

Mən bu gün dağları ağlayan gördüm,
Ağlayıb qəlbimi dağlayan gördüm,
Məni öz yolundan saxlayan gördüm.
Sən Allah, beləcə ağlama, dağlar
Ağlayıb qəlbimi dağlama, dağlar.

Gələr Şah İsmayıl, gələr Qazan xan,
Gələr Qaçaq Kərəm, Qaçaq Sadatxan,
Səbr elə, kor olar sənə kəm baxan
Sən Allah, beləcə ağlama, dağlar
Ağlayıb qəlbimi dağlama, dağlar.

Gələr Şahbazəlin, qaçaq Bilalın,
Açılar qabağın, gülər camalın,
Ələsgər demişkən, getsin məlalın
Sən Allah, beləcə ağlama, dağlar
Ağlayıb qəlbimi dağlama, dağlar.

"Çoban çağıran daş", gələr çobanın,
Büsatı qururlar, yurdun obanın,
Gözü işıq saçar sönən ocağın
Sən Allah, beləcə ağlama, dağlar
Ağlayıb qəlbimi dağlama, dağlar.

Bəsimdi

Tale bizə yaman günlər çəkdirir,
Aramıza nifaq tumu əkdirir,
Qəm yükünü ayrı-ayrı çəkdirir,
Qismətimə nə düşübsə, bəsimdir.

Zirvələrin əl çatmayan yerindən,
Dərələrin görünməyən dibindən,
Nağılların Məlikməmməd dilindən
Qismətimə nə düşübsə, bəsimdi...

Babaların əbədiyyət yaşından,
Güney baharından, buzlu qışından,
Ana yurdun torpağından, daşından,
Qismətimə nə düşübsə, bəsimdir.

Dünyamızın sevincindən, yasından,
Füzuli babanın söz libasından,
Əmrahın sehirli saz havasından
Qismətimə nə düşübsə, bəsimdir.

Bir ocağın alışacaq gözündən,
Bir atəşin sönməyəcək odundan,
Mərd babamın mərdanəlik adından
Qismətimə nə düşübsə, bəsimdir.

Papaq

Gözüm görəndən,
ağlım bir şey kəsəndən
Bütün kişiləri
başı papaqlı görmüşəm!
Demişəm, elə belə olmalıdı.
Bütün kişilərin başında
papaq olmalıdı!
Bir az böyüdükcə
Mənə bəlli olan
bəlli kişilərdən
Mənə bəlli olmayan
bəzi sözlər eşitdim:
- filankəs kişi olmaya-olmaya
niyə papaq gəzdirir?
Bu sual məni qoymurdu yatmağa...
Filankəs papaq yerinə
niyə ləçək bağlamır?
Lap böyüyəndən sonra
Papaqların şüursuzluq dərdi
Ürəyimi didirdi,
Fikirləşirdim yəqin,
papaqların şüuru olsaydı
Ləçək bağlayası kişilərin
papağı o başlardan
düşərdi...
Müdriklərin müdrik sözü
öz yerinə düşərdi!

1988

Nə kəsibdi duman yolu

Gün gələcək, Şah Xətai
At belində görünəcək.
Aləm nura bürünəcək,
Xudafərin hörüləcək!
Açılacaq karvan yolu -
Duman yolu...
Nə kəsibdi duman yolu?!

Gün gələcək, sellər-sular qalxmayacaq,
Araz bir də sinəm üstən
Təzə şırım açmayacaq,
Heç kim qəmli baxmayacaq.
Açılacaq arzu yolu, ümid yolu,
güman yolu.
Açılacaq karvan yolu -
Deman yolu...
Nə kəsibdi duman yolu?!

Gün gələcək, məftilləri
Töküləcək dirəklərin.
Qanadları açılacaq
küləklərin.
Gün gələcək, kədər yükü
boşalacaq ürəklərin.
Açılacaq arzu yolu, ümid yolu,
güman yolu!
Açılacaq karvan yolu - Deman yolu...
Nə kəsibsən duman yolu?!

Harda qaldınız

Yəqin zirvələşən uzaq yoldasız,
Yenə çətinlikdə, qeylü-qaldasız,
Niyə bu yerlərə belə daldasız?
Cavabı gəlməyən min sualsınız,
Vətən oğulları, harda qaldınız?

Geydiniz təzəcə əsgər çəkməsi
Dediniz, analar qəhər çəkməsin.
Qolunuzu namərd əli bükməsin,
Cığırda qaldınız, yolda qaldınız?
Vətən oğulları, harda qaldınız?

Qəzəbi ürəyə sıxıb getdiniz,
Düşmənə nifrətlə baxıb getdiniz,
Yoxsa birdəfəlik çıxıb getdiniz?!
Gözəllərin yanağında xaldınız
Vətən oğulları, harda qaldınız?

Dollar "libasını" payızda dəyişəcək

YAŞIL ƏSKİNASLARA BAŞQA RƏNG ÇALARLARI DA QATILACAQ

"Los Angeles Times" qəzetinin yazdığına görə bu ilin payızında ABŞ əskinaslarının rəngi dəyişiləcək. ABŞ-ın qravür və çap bürosunun direktoru Tomas Fergüson bildirib ki, onlar dollar əskinasını daha zəngin rəng çalarlarına boyamaq istəyirlər. Belə bir qərarın qəbul edilməsində əsas məqsəd saxta pul kəsənlərin fəaliyyətinin qarşısını almaqdır. Büronun qənaətinə görə, dolların dizaynı hər 7 aydan bir yeniləşməlidir. Çünki bu halda saxta pul kəsənlər öz niyyətlərini həyata keçirə bilməyəcəklər. Yeni dizaynın və rəngin necə olması barədə isə hansısa məlumat verilmir. Amma dizaynerlər dolların əvvəlki görünüşünü əsasən saxlayacaqar. Çünki, dollar əvvəlki kimi beynəlxalq aləmdə tanınmalı və canlı, parlaq boyalı yevrodan seçilməlidir. İlkin olaraq, 20, daha sonra 50 və 100 dollarlıq əskinaslar yeniləşəcək. Bu prosesin 18 ay ərzində başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

"Los Angeles Times" qəzetinin məlumatına görə hazırda ABŞ-ın hakimiyyət orqanları əhalinin yeni əskinası saxtadan ayıra bilməsi üçün izahat işləri aparır.

Soyuqlar Hindistan və Banqladeşdə 250 nəfərin ölümünə səbəb olub

Banqladeşdə və Hindistanın şimalında iki həftə ərzində soyuqdan ölənlərin sayı 250 nəfərə çatıb.

Ölənlərin sayının belə çox olmasına səbəb bu ölkələrdə hərarətin birdən-birə xeyli aşağı düşməsidir. Hindistanın və Banqladeşin hakimiyyət orqanları çoxsaylı insan tələfatının mövcudluğunu təsdiqləsələr də, ölənlərin dəqiq sayını bildirməkdən imtina ediblər.

Amma Banqladeşin paytaxtından verilən məlumata görə, soyuqdan donanlar əsasən yoxsul zümrənin nümayəndələridir. Çünki onların əksəriyyətinin qarderobunda isti qış geyimləri, evlərində qızdırıcı sistemlər, ümumiyyətlə, yoxdur. Ölənlər arasında azyaşlı uşaqlar çoxluq təşkil edir. Hindistan və Banqladeşin şimalında aeroportların əksəriyyəti reysləri təxirə salıb. Hər iki ölkənin hakimiyyət orqanları tərəfindən tələfatın qarşısını almaq üçün təhlükəsizlik tədbirləri görülür.

Rusiya prezidenti istirahətə çıxdı

Rusiya prezidenti Vladimir Putin Milad tətillərini Abjakovoda dağ xizək kompleksində keçirəcək. Prezident burada bir neçə gün istirahət edəcək. Qeyd edək ki, Putin artıq üçüncü dəfədir ki, istirahətini Abjakovoda keçirir. O, burada ilk dəfə 2000-ci il prezident seçkilərindən dərhal sonra olub.

Rus zabitlər çeçen girovluğundan qaçıblar

QROZNIDA TƏHLÜKƏSİZLİK TƏDBİRLƏRİ GÜCLƏNDİRİLİB

Çeçenlər tərəfindən tutulan podpolkovniklər İvan Naxapetov və Yuri Vityazev girovluqdan qaça biliblər. Podpolkovnik Yuri Vityazev evinə zəng vuraraq, bu barədə həyat yoldaşına bildirib. Hakimiyyət orqanları hazırda Qroznı Daxili İşlər Şöbəsində hərbçiləri dindirirlər. Vityazevin azad olunmasının təfərrüatları barədə məlumat verilmir.

Zavodsk rayonunun hərbi komissarlığından bildiriblər ki, podpolkovniklər çeçenlər onları gecəykən dağlıq istiqamətə aparan zaman qaçmağa nail olublar.

Zabitlərin sözlərinə görə, çeçenlər əvvəlcə onlarla normal davransalar da, sonradan münasibətləri kəskinləşib.

Zavodsk rayonunun hərbi komissarının dediyinə görə, podpolkovnik Naxapetova çeçenlər işgəncə veriblər.

Xatırladaq ki, dekabrın 30-da Qroznının Zavodsk rayonunda çeçenlər bu rayonun hərbi komissarı podpolkovnik Naxapetovu və komissarlığın 2-ci şöbəsinin rəisi podpolkovnik Vityazevi girov götürmüşdülər.

Hazırda hakimiyyət orqanları rayonda təhlükəsizlik tədbirlərini gücləndirirlər.

Yeni ilin ilk günləri mədəniyyətimiz üçün uğurlu sayıla bilər

PAYTAXTIN MƏDƏNİYYƏT OCAQLARINDA BAYRAM MÜNASİBƏTİLƏ START VERİLƏN SİLSİLƏ TƏDBİRLƏR MÜVƏFFƏQİYYƏTLƏ DAVAM ETDİRİLİR

2003-cü ilin ilk günlərində Azərbaycan paytaxtının az qala bütün konsert salonlarında və teatrlarında yeni il şənlikləri keçirilir. Azərbaycan xalq nağılları və dünya xalqlarının folkloru əsasında hazırlanmış bu yeni il tamaşaları bütöv bir süjetə, kompozisiyaya söykənmiş, həm də rəngarəng konsert proqramı kimi ortaya qoyulması ilə seçilir.

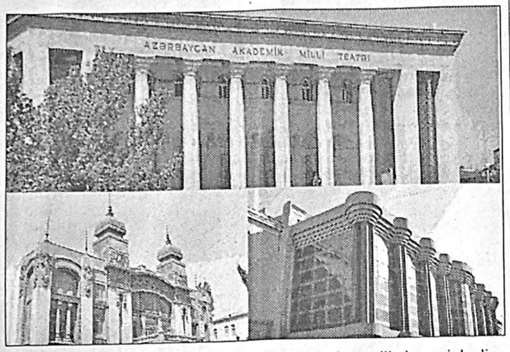

Bu şənliklər və tamaşalar bütün gün ərzində bir neçə seansda təkrar olunur və sonda uşaqlara yeni il hədiyyələri təqdim edilir. Kukla Teatrı, Gənc Tamaşaçılar Teatrı, Milli Dram Teatrı, Rus Dram Teatrı və digər teatrlarla yanaşı, Respublika Sarayında, klublarda və mədəniyyət mərkəzlərində yeni il şənlikləri və bayram tamaşaları yanvarın 10-dək davam edəcək.

Opera və Balet Teatrında məktəblilərin qış tətili günləri üçün xüsusi proqram tərtib edilib. Saat 12.00-da başlayan bu tamaşaların sırası belədir: Yanvarın 3-də və 7-də P.İ.Çaykovskinin "Şelkunçik"i, ayın 4-də və 8-də L.Vaynşteynin "Çəkməli pişik"i, yanvarın 6-da və 9-da yenə də L.Vaynşteynin "Zoluşka"sı göstəriləcək.

Musiqi məktəblərinin şagirdləri üçün təşkil olunan ənənəvi konsertlərin də arası kəsilməyəcək. Belə konsertlərdən biri yanvarın 12-də saat 15.00-da Kamera və Orqan Musiqisi Zalında "Qərbi Avropa musiqisi" adı altında, Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestrinin iştirakı ilə keçiriləcək. Konsertdə İ.S.Baxın əsərləri səslənəcək.

Moskva sirkinin kollektivi də yanvarın 12-dək Bakıda çıxışlarını davam etdirəcək. Məşhur təlimçilər Lyubov və Vitali Vorobyovlar, onlarla gəlmiş ekvilibristlər və digər sirk artistlərinin çıxışları hər gün saat 11.00, 13.30, 16.00 və 19.00-da nümayiş etdiriləcək.

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının V.Səmədova adına sərgi salonunda Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik gününə həsr edilmiş sərgi də diqqətdən kənarda qalacaq tədbir deyil. Sərgidə nümayiş etdirilən dekorativ-tətbiqi sənət nümunələri, boyakarlıq, qrafika əsərləri yüksək bədii səviyyəsi ilə seçilir. Xüsusilə gənc rəssamların yaradıcılıq nümunələri təsviri sənətimizin gələcəyi haqqında nikbin danışmağa əsas verir.

Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyində isə "Bakı və neft" mövzusuna həsr edilmiş sərginin nümayişi davam edir. Sərgi Azərbaycan rəssamlarının muzeydə saxlanılan əsərlərindən təşkil olunub ("Turan").

Saç ustalarımız Kolumbiyaya və Filippinə gedəcəklər

AZƏRBAYCANLI MÜTƏXƏSSİSLƏR SAÇ USTALARININ BU ÖLKƏLƏRDƏ KEÇİRİLƏCƏK BEYNƏLXALQ YARIŞMALARINDA ÖLKƏMİZİ TƏMSİL ETMƏK İMKANI QAZANIBLAR

Modalar Assosiasiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən Saç Ustaları və Kosmetoloqlar İttifaqının təşəbbüsü ilə ötən ilin oktyabrında keçirilən saç ustalarının ilk ölkə çempionatında qalib gələn saç ustaları növbəti dəfə ölkəmizi xaricdə keçirilən beynəlxalq festivalda təmsil edəcəklər.

Modalar Assosiasiyasının prezidenti Zamir Hüseynin sözlərinə görə, Kolumbiyada keçiriləcək bu festivala dünyanın 70-dən çox ölkəsindən iştirakçı qatılacaq: **"Bu festival dünyanın ən nüfuzlu saç ustalarının yarışmasıdır. Bizdə olan məlumata görə, festivala 5 qitədən 120 iştirakçı qatılacaq. İştirakçılara özlərini 24 nominasiya üzrə sınamağa imkan yaradılacaq. Amma bizim saç ustalarımız 4 nominasiyada nəyə qadir olduqlarını nümayiş etdirəcəklər".**

Festivalın fevralın 6-da olacağını söyləyən Z.Hüseyn Kolumbiyaya Azərbaycandan 3 saç ustasının gedəcəyini bildirdi. Yarışmada Elmira Mehdiyeva uzun saçların gündəlik qaydaya salınması və axşam mərasimləri üçün saç düzümü, Tamella Əzizova uzun saçların fantaziyaya uyğun yığılması, Lamiyə Əzizova gəlinlər üçün saç düzümü nominasiyalarında öz məharətlərini göstərəcəklər.

Assosiasiya prezidenti festivaldan uğurla qayıdacaqlarına əmindir: **"Biz bu yarışmaya çox ciddi hazırlaşırıq. İndiyə qədər getdiyimiz yarışmalardan əliboş qayıtmamışıq. Bu dəfə də belə olacağına əminəm. Bu inam məndə yarışmaya professionalları apardığıma görə yaranıb".**

Martda isə saç ustalarımız Filippinə yola düşəcəklər. "Gözəllik" Beynəlxalq Saç Ustaları Müsabiqəsində iştirak etmək hüququ qazanan saç ustalarımız burada 5 gün davam edəcək yarışmada nəyə qadir olduqlarını göstərəcəklər. Artıq 10 ildən bəri ənənəvi olaraq keçirilən bu müsabiqədə saç ustalarından yalnız müasir dəbə uyğun saç düzümü yaratmaq tələb olunur: **"Bu yarışma dünyada keçirilən digər saç ustaları müsabiqəsindən fərqlənir. Bu da ondan ibarətdir ki, yarışmanın iştirakçıları indiyə qədər heç kimin düzəltmədiyi saç formaları yaratmalıdırlar. Çox vaxt elə bu festivaldan sonra yeni saç formaları dəbə düşür".**

Qeyd edək ki, bu yarışmada iştirak edən saç ustalarının 15 ildən çox iş təcrübəsi olmalıdır. Hələ ki, bu festivalda ölkəmizi kimin təmsil edəcəyi məlum deyil. Z.Hüseyn bu yarışmaya hansı saç ustasının qatılacağını müəyyənləşdirmək üçün müsabiqə elan edəcəklərini söylədi: **"Bu, çox böyük məsuliyyət tələb edən bir müsabiqədir. Ölkəmizi belə bir yarışmada uğurla təmsil etmək üçün mütləq bacarıqlı saç ustası seçməliyik. Yarışmada**

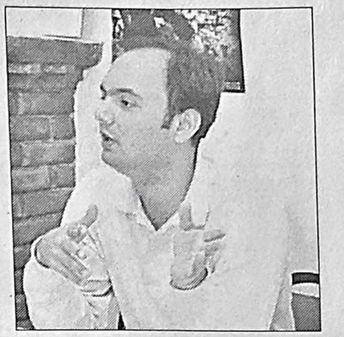

iştirak etmək istəyində olan bütün saç ustaları düzəldəcəkləri formanı bizə əvvəlcədən göstərməlidirlər. Assosiasiyada yaradacağımız münsiflər heyəti kimin yarışmaya qatılacağını müəyyənləşdirəcək".

Nazilə MURADXANLI

Nailə və Hikmət Mirməmmədlilər istedad axtarışına çıxıblar

TANINMIŞ BƏSTƏKARLAR PEŞƏKAR MÜĞƏNNİ OLMAQ İSTƏYƏN BÜTÜN İSTEDADLI GƏNCLƏRİ ƏMƏKDAŞLIĞA DƏVƏT EDİRLƏR

Ötən il bir çox sevilən mahnıların müəllifi kimi dinləyicilərin rəğbətini qazanan Nailə və Hikmət Mirməmmədlilər yeni ildə sənətsevərlərə bir neçə yeni yaradıcılıq layihələri təqdim edəcəklər. N.Mirməmmədli bizimlə söhbətində hazırda əməkdar artist Brilliant Dadaşova ilə birgə yeni mahnılar üzərində işlədiyini söylədi. Bu yaxınlarda dinləyicilərin ixtiyarına veriləcək mahnılardan biri "Küsmə, gözəl" adlanır. Bəstəkar sözləri şair Əliağa Bakirə məxsus olan mahnını B.Dadaşovanın kamera orkestri ilə birgə ifa edəcəyini söylədi: **"Hikmətlə mənim birlikdə işlədiyimiz maraqlı bir proyektimiz var. Bu da ondan ibarətdir ki, müğənnilər bizim mahnılarımızı orkestrlə birlikdə ifa etməlidirlər. Ötən il bu layihənin ilk iştirakçısı Zülfiyyə Xanbabayeva oldu. Planlaşdırdığımıza görə, bu il də bir neçə müğənni kamera orkestri ilə bərabər bizim mahnılarımızı ifa edəcək".**

N.Mirməmmədli əməkdar artist Faiq Ağayevin bu yaxınlarda onun və H.Mirməmmədlinin bir neçə yeni mahnılarını lentə aldırdığını söylədi. Bu sıradan, Zakirə Allahverdiyevanın, Könül Nazimqızının, Xuraman Vəfanın və digər şairlərin sözlərinə yazılmış "Qayıtmadın", "Sənin üçün", "Gözlərim axtarır səni", "Allahı sevirsən, ayrılma məndən" mahnılarını F.Ağayevin ifasında eşidəcəyik: **"Faiqə təqdim etdiymiz mahnıların hamısı lirik mahnılardır. O bu mahnıların bir neçəsini solo konsertində ifa etdi. Faiq deyir ki, yaxın gələcəkdə bu mahnılardan birinə klip də çəkdirəcək".**

H.Mirməmmədli isə müğənni Nazpəri Dostəliyevanın repertuarı üçün vətənpərvərlik mövzusunda olan "Dayanın" adlı yeni mahnı yazıb. Sözləri İsmayıl Dadaşova məxsus olan mahnıya müğənni klip də çəkdirir. Bir hissəsi cəbhə bölgələrində çəkilən klip üzərində hazırda tamamlama işləri gedir.

Bundan başqa, hər iki bəstəkar yeni istedadlar sorağındadırlar. N.Mirməmmədli peşəkar müğənni olmaq istəyən bütün istedadlı gənclərin onlara müraciət etmələrini arzulayır: **"Bu gün istedadı olan gənclərə düzgün istiqamət vermək çox vacibdir. İndi onların əksəriyyətinin istedadı qeyri-professionallar tərəfindən istismar olunur, onlara sonu uçuruma aparan yol göstərilir. Biz bunun qarşısını almaq istəyirik. Bu məqsədlə də müğənni olmaq istəyən bütün istedadlı gənclərin bizə müraciət etmələrini xahiş edirik".** 7 yaşından 30 yaşına qədər olan bütün gənclərə kömək etməyə həmişə hazır olduqlarını söyləyən bəstəkar hazırda onlara müraciət edən bir neçə gənc müğənni ilə işlədiklərini bildirdi: **"Hazırda Günel adlı gənc bir qızla işləyirik. Martda Güneli geniş bir proyektlə sənətsevərlərin qarşısına çıxaracağıq. İndidən demək olar ki, Günelin uğurlu gələcəyi var. Mən uğurlu gələcəyinə inandığımız gənclərin sırasında Sevincin, Könülün, Akifin və başqa uşaqların da adlarını çəkə bilərəm".**

N.MURADXANLI

Nazim yeni ilin ilk təqdimat mərasimini keçirmək istəyir

MÜĞƏNNİ REPERTUARINDAKI "ÇAĞIRSAN" MAHNISININ KLİPİNİ VƏ YENİ ALBOMUNU DİNLƏYİCİLƏRƏ TƏQDİM ETMƏYƏ HAZIRLAŞIR

"Faytonçu" mahnısının ifaçısı kimi tanınan müğənni Nazim sənət dostları arasında bu ilin ilk təqdimetmə mərasimini keçirmək fikrindədir. Jurnalistləri və sənət dostlarını bu yaxınlarda bir yerə yığmaq istəyən Nazim yeni çəkdirdiyi klipini onlara təqdim edəcək. "Çağırsan" adlanan mahnıya çəkilən klip şəhərimizin bir sıra görməli məkanlarında və təbiətin qoynunda, mənzərəli yerlərdə çəkilib.

Aqil M.Quliyevin rejissorluğu ilə çəkilən klip mahnının sözlərinə uyğun olaraq, məhəbbət mövzusunda çəkilib. İki sevən gəncin həyatından bəhs edən klipdə sevgilisindən ayrı düşən bir qızın iztirabları ifadə olunur. Çəkilişləri 10 gün davam edən klipin hazırda montaj işləri bitmək üzrədir. Klipdə müğənninin tərəf-müqabili rolunda maneken İranə Məmmədova çəkilib.

Nazim özünün audio və videokasetini bu yaxınlarda dinləyicilərin ixtiyarına verməyi planlaşdırır. "Səbuhi" səsyazma studiyasında çıxacaq albomda müğənninin son bir neçə ildə ifa etdiyi ən populyar mahnılar yer alacaq. Nazim klipinin təqdimat mərasimində albomunu da pərəstişkarlarına təqdim etməyi nəzərdə tutub.

NAZİLƏ

Danılmaz faktlar səltənətində

Azərbaycan ədəbiyyatının ən keşməkeşli dövrlərindən birini, şübhəsiz ki, XX əsrin əvvəlləri təşkil etməkdədir. Nəhəng sənətkarların doğulduğu və eyni nəhənglikdə də faciələrin yaşandığı bir dövr haqqında bilgilərimiz indinin özünə qədər də tam və bitkin deyil, deyə biləcək qədər haqlıyıq. Bu dövr sənətkarlarının bir çoxunu Ay ilə müqayisə etmək olar; Ayın görünməyən tərəfi olduğu kimi, onların da indiyə qədər bizə görünən və görünməyən tərəfləri olub. Lakin eyni zamanda, şəxsiyyət və sənətkar parlaqlığında da onlar Aydan geri qalmasınlar gərək...

Bu cür nəhəng statusa və faciəli taleyə malik olan sənətkarlarımızdan biri də - XX əsrdən cəmi bir yaş böyük olan, XX əsrin cəmi bir qərinəsini fiziki yaşaymış, bir sənətkar kimi indiyə qədər də yaşayan və nəinki yaşayan, həm də böyüyə-böyüyə, ucala-ucala yaşayan nəhəng şəxsiyyətlərimizdən biri də Cəfər Cabbarlıdır. Elə bil, məşhur el bayatısı Cəfər Cabbarlı və onun tale yoldaşları olan başqa Azərbaycan sənətkarlarının boyuna biçilib:

Burdan bir atdı keçdi,
Atın oynatdı keçdi.
Gün kimi şavax saçdı,
Ay kimi batdı keçdi...

Ancaq yenə də Ay kimi sənət göylərində yüksəldi; axı Ay birdəfəlik batmır, yalnız bir müddətə gözdən itir və onu batıran, "udan" əjdaha meydandan çıxan kimi, yenə də göylərdə öz layiqli yerini tutur.

Ancaq sənətkarların görünməyən tərəfi ilə Ayın görünməyən tərəfi arasında da müəyyən bir fərq var - əgər Ay öz görünməyən tərəfini bizdən özü gizlədirsə, XX əsrin əvvəllərindəki bir çox sənətkarların görünməyən tərəfini bizdən dövr, zaman, hakim ideologiya gizlədib. Əgər Ayın görünməyən tərəfini bizə raketlərdəki fotoaparatlar göstərirsə, sənətkarlarımızın görünməyən tərəfini arxivlərin tozlu qovluqları arasında işləməkdən usanmayan qeyrətli araşdırıcılarımız göstərir. Bu cür yorulmaz və çalışqan araşdırıcılarımızdan biri kimi son dövrlərdə filologiya elmləri namizədi Asif Rüstəmli tanınıb. Alimin uzun illərdən bəri apardığı axtarışların nəticələri lap bu günlərdə işıq üzü görən "Susmaz duyğuların səltənətində" adlı kitabında toplanıb. "Elm" nəşriyyatında 2002-ci ildə çapdan çıxan kitabın redaktoru filologiya elmləri doktoru İslam Ağayev, rəyçiləri isə filologiya elmləri namizədləri Tahir Məsimov və Aslan Salmanovdur. Kitaba ön söz yazan professor Nizaməddin Şəmsizadə müəllifi xarakterizə edərək yazır: **"Asif Azərbaycan ədəbi tənqidi və ədəbiyyatşünaslıq tarixində xüsusi rəğbət və ehtiramla qəbul olunan toplayıcı, tərtibçi, tədqiqatçı və naşir tipini əməlində və şəxsiyyətində uğurla birləşdirən amildir".**

Doğrudan da, kitabı vərəqlədikcə, Asif Rüstəmlinin göz önündə canlanan səy və zəhməti, axtarış yanğısı "xüsusi rəğbət və ehtiram" doğurmaya bilmir. Bu baxımdan, Asif hətta bir qədər "elitar" ədəbiyyatşünaslıqdan uzaq da görünə bilər. Əlbəttə, təmiz kabinetlərdə oturub, başqalarının yüz əzab-əziyyətlə tapdığı, üzə çıxardığı faktlarla öz doğma malı kimi "əməliyyat" aparan nəzəriyyəçi-ədəbiyyatşünaslara bəlkə də elə görünə bilər ki, daha çox ədəbiyyatşünaslığın "anatomiyası" ilə məşğul olan Asif "tipli alimlər" (N.Şəmsizadə) elitarlıqdan uzaqdır; lakin bunun belə olmadığını görmək üçün heç də professional ədəbiyyat tənqidçisi, ya da alim olmaq lazım deyil. Sadəcə, görülən işə, edilən tapıntıya qiymət vermək yetərlidir...

Asif Rüstəmlinin dörd bölmədən ibarət olan kitabında iyirmi beş parça yazı yer alıb. Ona görə iyirmi beş parça yazı deyirik ki, bunların janrını müəyyənləşdirmək üçün doğrudan da, Asif Rüstəmlinin özü kimi müəyyən tədqiqat aparmaq, sistemləşdirmələr, ümumiləşdirmələr keçirmək gərəkdir. Ancaq bu dörd bölümün özündə də bir sistem olmamış deyil. Məsələn, lap sonuncu bölüm - A.Rüstəmlinin müsahibələrini öz içinə alır. Bu müsahibələr müxtəlif vaxtlarda "Ulus", "Şans", "Ekspress", "Xalq qəzeti" kimi nüfuzlu mətbu orqanlarda özlərinə yer tutublar. Asif müəllimin müsahibələrini oxuduqca hiss edirsən ki, bunlar "ev tapşırığı", əvvəlcədən hazırlanan suallara verilən cavablar deyil. A.Rüstəmlinin heç bu cür müsahibə janrına ehtiyacı da yoxdur. Çünki barəsində müsahibə verdiyi materialı çox gözəl bilir, onun haqqında beynində aydın təsəvvür var. Belə olduqda isə, söz dalınca kisəyə girməyə ehtiyac qalmır. Eyni zamanda, A.Rüstəmli müsahibələrində basmaqəlib, şablon, hamı tərəfindən qəbul edildiyinə görə deyilən populist fikirlər də yoxdur. Məsələn, "Ulus" qəzetinin müxbirinin həmin növ suallarından birinə verdiyi cavab maraq doğurur. Müxbir deyir: **"Amma onu da deyirlər ki, əgər Cabbarlı yaşasaydı, mütləq öz ideyalarına görə 1937-ci ilin repressiya qurbanlarından biri olacaqdı..."**

Gözləmək olardı ki, respondent bu suala müsbət cavab verəcək. Ancaq belə olsaydı, bu respondent Asif Rüstəmli olmazdı. Onun cavabı çoxlarının gözləmədiyi bir tərzdə səslənir: **"Mən bu barədə heç bir mühakimə yürütmək istəməzdim. Çünki tarixdə siz deyən fikrin əksinə tale yaşayan insanlar olub ki, mən onlardan birini - o vaxtlar Müsavat ideyalarının daşıyıcısı, "Azərbaycan" qəzetinin redaktoru olan, görkəmli bəstəkar Üzeyir Hacıbəyovu göstərmək istərdim. Bildiyiniz kimi, o, repressiya qurbanı olmayıb".**

Tədqiqatçının bu qeyri-şablon, kütlənin yedəyində getməyən fikri, onun araşdırıcılığından və axtarıcılığından az rəğbət və ehtiram doğurmur. Ən çox rəğbət və ehtiramı isə A.Rüstəmlinin bir alim kimi faktlara olan yüksək inamı və verdiyi önəm doğurur. Bu baxımdan, A.Rüstəmlinin məşhur fizioloq Pavlovdan gətirdiyi sitatı onun yaradıcılıq kredosu hesab etmək mümkündür: **"Fakt-alim üçün hava-su deməkdir. Faktsız siz heç vaxt yüksəkliyə qanadlana bilməzsiniz. Faktsız sizin bütün nəzəriyyələriniz hədər şeydir".**

A.Rüstəmlinin kitabda öz əksini tapan məqalə və qeydlərinin canını-qanını da məhz danılmaz,

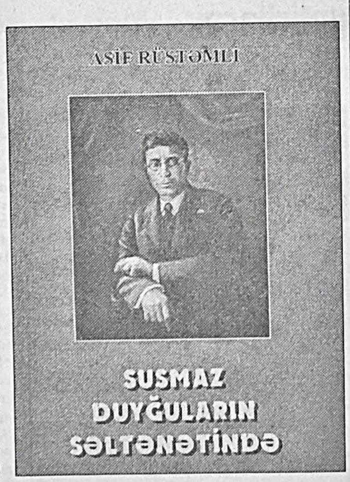

təkzibedilməz faktlar təşkil edir. Özü də bunlar sadəcə fakt olaraq qalmır: yeni fakt, ilk dəfə elmi dövriyyəyə daxil edilən faktlar statusunda çıxış edir. Bu baxımdan, bəlkə də bayaq irəli sürdüyümüz fikrə bir də qayıdaraq, A.Rüstəmlini "elitar" ədəbiyyatşünas elan edə bilərik. Çünki o, başqaları kimi, salınmış cığırları tapdamır, hamının içdiyi sudan bir də içmir; əksinə, özü cığır salmağı, bulağın gözündən içməyi sevir. Hələ 1989-cu ildə - aşkarlıq və azadlıq günəşinin qara buludlar arxasından təzə-təzə camal göstərmək istədiyi bir vaxtda A.Rüstəmli Cabbarlı irsinin görünməyən tərəflərini xalqımıza çatdırmağı özünə bir tədqiqatçı və alim şərəfi hesab edərək yazırdı: **"C.Cabbarlının milli kino sənətimizin problemlərindən, dramanın və teatr sənətinin tarixi inkişafından, aktyor və yüksək səviyyəli əsər problemlərindən bəhs edən onlarca məqalələri, ədəbi-bədii əsərləri geniş oxucu auditoriyasından kənarda qalıb... C.Cabbarlı kimi böyük şöhrət qazanan sənətkarın onlarla pyesi, hekayəsi, şeri, ədəbi-tənqidi məqaləsi və tərcümələri arxivlərin rəflərindən azad ediləcək. Yoxsa C.Cabbarlı sənətinin əhatəliyindən, bütövlüyündən, tamlığından söz salmaq hələ tezdir".**

Bu məqalənin yazılmasından keçən on dörd ilə yaxın bir dövr göstərdi ki, bunlar heç də quru patetika, gəlişigözəl sözlər deyil, bunların arxasında həqiqətən də C.Cabbarlı sənətini bütün tamlığı və dolğunluğu ilə xalqımıza çatdırmaq üçün döyünən bir tədqiqatçı ürəyi durur. Və bu keçən on dörd il ərzində A.Rüstəmlinin bir cabbarlışünas kimi gördüyü nəhəng işlər bu ürəyin Cabbarlı irsinə və bütövlükdə Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığına təmənnasız xidmətlərini bir daha sübuta yetirdi.

Gülşən ƏLİYEVA,
filologiya elmləri namizədi

Xəzərdən Ağdənizə uzanan yol və ya bir Kıbrıs xatirəsi

Azərbaycan müstəqillik qazanandan, sovet imperiyasının yaratdığı sərsəm gedişə son qoyulandan sonra formalaşan azad xarici əlaqələr, xüsusilə də Türkiyə dövləti və bütün dünya türkləri ilə qurulan qarşılıqlı münasibətlər zəminində dəfələrlə Quzey Kıbrıs Türk Cümhuriyyətinə də ziyarətlər edilib. 28-29 noyabr 2002-ci il tarixində isə bu türk məmləkətinin Azərbaycandan gəlmiş qonaqları biz olduq: Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının baş redaktoru, professor İsmayıl Öməroğlu, tədqiqatçı-jurnalist Əli Şamil Hüseynoğlu və mən - Elmira Fikrətqızı. Adaya gəlişimizin səbəbi isə Doğu Ağdəniz Universitetinin (DAU) keçirdiyi IV Beynəlxalq Kıbrıs Araşdırmaları Konqresinə qatılmaq, bu toplantıda iştirak etmək idi. Artıq dörd ildir ki, Kıbrıs türk ədəbiyyatı ilə məşğul olmağıma, bu mövzuda magistr işi və hal-hazırda namizədlik dissertasiyası yazmağıma baxmayaraq, bu, mənim adaya ilk səfərimdir və uçduğumuz təyyarə adaya yaxınlaşan zaman yerdən közərən işıqlar fonunda adanın silueti gecənin qoynunda mənə çox doğma bir şeyi xatırladır və gözlərim önündə bir vaxtlar araşdırmalarımla bağlı dəftərlərimə çəkdiyim, rəsm etdiyim Kıbrıs xəritəsi canlanır. Təyyarədə bizdən başqa İngiltərədən, Macarıstandan və başqa ölkələrdən də gələn nümayəndələr var və az keçmədən biz Keçidqala hava limanında yerə enərək Kıbrıs torpağına ayaq basırıq. 1571-ci ildə adaya ilk türk bayrağını sancan Lələ Mustafa Paşanın şərəfinə adlandırılan Lələ Mustafa Paşa Camisi, eləcə də digər tarixi abidələri ilə məşhur olan Qazimağusa şəhərindən 8 kilometr aralıda, Ağdənizin ləpədöyənində yerləşən Salamis Bay otelində yerləşirik. Biz burada olduğumuz günlərdə hava çox küləkli keçir və Ağdəniz öz təlatümü ilə Xəzəri xatırladır.

Səhər tezdən DAU-ya yola düşürük və universitetin Mavi salonunda konqresin açılış mərasimi keçirilir. Bu konqres 1996-cı ildən bəri DAU Kıbrıs Araşdırmaları Mərkəzinin nəzdində hər iki ildən bir təşkil olunur. İlk əvvəllər konqresə 200-ə yaxın nümayəndə qatılsa da, bu il mərkəzin maliyyə problemləri üzündən toplantıda təqribən 70-80 nəfər iştirak edir. Kıbrısın iqtisadiyyatı, tarixi, mədəniyyəti, ədəbiyyatı, etnoqrafiyası və s. ilə bağlı müxtəlif araşdırmaların dinlənildiyi toplantıda mən "Lefkoşalı Əhməd Raiq və Bakıda çıxan "Füyuzat" dərgisi" adlı məruzə ilə çıxış edirəm.

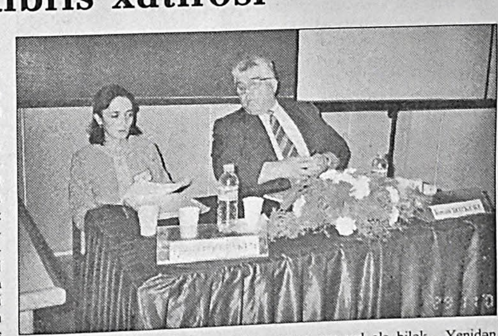

Buradakı Kıbrıs türklərini canlı olaraq ilk dəfə görsəm də, onların əksəriyyəti - İsmayıl Bozkurt, Bülent Fevzioğlu, Mehmet Kansu, Suna Atun, Ayşən Dağlı, Orkun Bozkurt, Ali Nesim və digərləri ilə görüşdükdə artıq çoxdan tanıdığımı bildiyim bu insanlarla yenidən görüşmüş kimi oluram. Yeni tanış olduğum insanlardan ikisi isə mənə xüsusi təsir bağışlayır: adını çox eşitdiyim, amma ilk dəfə gördüyüm, görən kimi də qanım qaynayan qaqauz qızı - ali təhsilini BDU-da alan və indi Doğu Ağdəniz Universitetində çalışan Fedora Arnaut və bizimlə münasibətdə olduğu az müddət ərzində Azərbaycanı, türklüyü çox sevdiyi duyulan, yəqin ki, elə bu sevgidən də keçən il ölkəmizə qısa səfərdən sonra "Azərbaycan gəzisi" adlı böyük bir kitab yazan, təqaüddə olan hərbi polkovnik Xəlil Sədrəzəm.

Kıbrısda olduğumuz vaxtda Azərbaycandan getmiş ziyalılarımızla görüşlərimiz oldu: məhşur bəstəkarımız Faiq Süceddinov, Fatma xanım Vəliyeva, Rza müəllim və həyat yoldaşı Elnarə xanım. Kıbrısda müəllim işləyən həmyerlilərimizdən biri isə burada böyük sevgi, qayğı görsə də, Vətən üçün darıxdığını dedi.

İki günlük konqres tezliklə başa çatdı, həmin axşam Kıbrısın təhsil və mədəniyyət naziri İlkay Adalının bizə verdiyi ziyafət zamanı güclü yağış salonun pəncərələrindən elə hey süzülüb həm yol yoldaşımız İsmayıl bəyi ilhama gətirərək, həm də bir neçə anlığa işığı söndürərək gecəmizə bir romantika qatdı.

Otelə qayıtdığımız zaman Bülent bəy xanımlara hələ də yağış ətri duyulan cəmilə çiçəyi bağışlayır və otaq yoldaşım, Macarıstandan gəlmiş xanım Edit Tasnadi özü ilə gətirdiyi saatı bu dəfə gecə yarısına qurur ki, durub vətənə sarı yol ala bilək... Yenidən Keçidqala hava limanı... artıq pillələrlə təyyarəyə qalxırıq və mən hələ tam ağarmayan üfüqə baxaraq hər şeyi yaddaşıma köçürmək istəyirəm. Və buna bənzər hissi hələ uşaqlıq illərimin bir iyun səhərində uzaq dağ kəndində bizi Ermənistan-Azərbaycan, daha doğrusu, Azərbaycan-Azərbaycan sərhədinə gətirəcək avtobusa minərkən yaşadığımı xatırlayıram.

Beləliklə, bizim 27 noyabrda Binə Hava Limanından başladığımız yol yavaş-yavaş sona çatsa da, əslində bu yol Sibirin keçilməz meşələrindən, dözülməz soyuğundan başlayır və müasir dünya xəritəsində Böyük Türk Dünyasının müəyyən məsafəsini ehtiva edərək Ağdənizin qoynunda mülayim təbiəti bir türk elində sona yetir. Və gəlib çatdığın bu yerlərdən dönüb geriyə baxdıqca, türk millətinin böyüklüyünü, əzəmətini daha yaxşı görə və dərk edə bilirsən, Atilladan üzü bu yana Ə.Hüseynzadə, Ə.Ağaoğlu, İ.Qaspiralı, Z.Göyalp kimi Böyüklərin yolçusu olduqları bu yolda sən də kiçik bir səyyah olmağınla fəxr edirsən.

Homerin "İliada" əsərindən yadıma düşən bir məqamı qeyd edərək bölüşə bildiyim qədər bölüşdüyüm bu xatirələrə son vermək istərdim. Həmin əsərin bir yerində gözəllər gözəli Yelena gəlib camaatın qarşısından keçir və hamı bu gözəlliyə o dərəcədə məftun olur ki, hətta dünyanı bir-birinə qarışdırıb deyə onu yamanlayanlar da belə gözəllik üçün müharibənin də, candan keçmənin də lazım gəldiyini deyirlər. Kıbrısın da bu gün dünyanın bir nömrəli problemlərindən olmasının, bu ada uğrunda mücadilələr verilməsinin yeri varmış...

Elmira FİKRƏTQIZI
AMEA Şərqşünaslıq İnstitutunun aspirantı

Alpay elə hərəkət etdi ki...

... "ASTON VİLLA"NIN BAŞ MƏŞQÇİSİ ONU KOMANDADAN UZAQLAŞDIRMAQDAN ÖTRÜ DİGƏR KLUBLARA YALVARDI

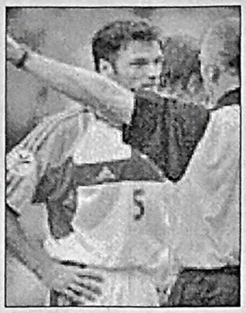

Türkiyə milli komandasının son dünya çempionatında bürünc medal qazanmasında böyük əməyi keçən müdafiəçi Alpay Özalanın bundan sonrakı legioner həyatı sual altındadır. Məsələ burasındadır ki, futbolçunun şərəfini qoruduğu İngiltərə "Aston Villa"sının baş məşqçisi Qreym Teylor Alpayı komandadan uzaqlaşdırmaqdan ötrü digər klub rəhbərlərinə ...yalvarıb: "Allah xatirinə, Alpayı mənim əlimdən alın. Heç olmasa bir nəfər telefon dəstəyini götürüb mənə zəng etsin. İki il əvvəl onun üçün 5.6 milyon funt-sterlinq xərcləmişik. Amma indi ziyana da razıyıq". Baş məşqçinin fikrincə, Alpay lazımı oyunu göstərmir. Bundan başqa Teylor "ay-ulduzlu" futbolçunu komandanın uğurundan ötrü mübarizə aparmamaqda günahlandırır. Xatırladaq ki, son vaxtlar türk müdafiəçinin İngiltərədəki həyatı heç də ürəkaçan deyil. "Aston Villa" rəhbərliyilə yola getməyən Alpay hətta təxminən 10 gün öncə əsəblərini cilovlaya bilməyərək komanda yoldaşlarıyla əlbəyaxaya çıxmışdı. Bu arada türk futbolçunun premyer-liqanın digər komandası "Lids"ə müraciət etdiyi bildirilir. Belə ki, o karyerasını İngiltərədən kənarda davam etdirmək fikrində deyil. Yığmadakı həmkarları Bülənt Qorxmaz və İlhan Mansızla birgə bu gün oynanılacaq Dünya yığması - "Yuventus" qarşılaşmasına dəvət alan Alpayın meneceri artıq "Lids" rəsmiləriylə görüşüb. "Lids" prezidenti Ridseyl və klub meneceri Veneyblsla ilkin danışıqlardan sonra müdafiəçinin bu komandaya keçidinin baş tutacağı bildirilir.

AQŞİN

AİJA-nın laureatları bəlli oldu

İLK ONLUQ AGİTN-in SEÇİMİNDƏN XEYLİ FƏRQLİDİR

Müxtəlif qurumların ayrı-ayrı nominasiyalar üzrə keçirdiyi müsabiqələrin dəbdə olduğu ilin son günlərində daha bir sorğuya yekun vuruldu. Söhbət Azərbaycan İdman Jurnalistləri Assosiasiyasının (AİJA) təşkil etdiyi ənənəvi sorğudan gedir. AİJA-nın 1996-cı ildən başlayaraq keçirdiyi sorğunun bu dəfəki laureatları da həmişəki kimi ilin dəyişməsinə az qalmış elan olundu. Qeyd edək ki, ölkənin bir çox idman jurnalistlərinin rəyi əsasında müəyyənləşən qaliblərin adları əksər nominasiyalarda Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin yaxınlarda açıqladığı siyahıdakı laureatlarla üst-üstə düşməyib. Belə ki, AGİTN-in "ən yaxşı onluğu"nda qadın idmançılar arasında birinci (ümumi siyahıda ikinci) olan güllə atıcısı İradə Aşumova AİJA-nın sorğusunda hətta laureatlar sırasına belə düşə bilməyib. Burada respondentlər sablyaçı Yelena Jemayevanı cari ilin ən yaxşı qadın idmançısı sayıblar. Şahmatçı Zeynəb Məmmədyarova və voleybolçu Alla Həsənova növbəti yerləri tutublar. AGİTN-in ilin hakimi saydığı İsgəndər Əsgərov sözügedən siyahıda yalnız 3-cü ola bilib. Media nümayəndələri həndbol referisinin şahmat və boksda olan həmkarları - Faiq Həsənovla Nazir Rəhimovu daha yaxşı hakim sayıblar. İlin ən yaxşı kişi idmançılarının sıralamasında da rəsmi sorğudan fərqli "üçlük" qeydə alınıb. Baxmayaraq ki, ağır atlet Nizami Paşayev burada da hamıdan çox səs alıb. Digər iki yerin sahibi isə güləş üzrə Avropa çempionu Nazim Əlicanov və boksçuların qitə birinciliyinin gümüş mükafatçısı Şahin İmranov olub. Qeyd edək ki, AGİTN-in "onluğu"nda Nazim həmkarı Namiq Abdullayevdən geri qalırdı, İmranovsa 7-8-ci yerləri bölüşdürürdü. Jurnalistlərin yalnız ilin məşqçisi və komandası nominasiyaları üzrə verdikləri rəy nazirlik rəsmilərinin qərarıyla üst-üstə düşüb. Belə ki, voleybol dahisi Faiq Qarayev və onun çalışdırdığı qadınlardan ibarət "Azərreyl" klubu müvafiq bölümlərdə qalib sayılıblar. Yayda Avropa çempionatının final mərhələsinə vəsiqəyə sahib çıxan otüstü hokkey üzrə qadınlardan ibarət milli komandamız və cari mövsümdə parlaq qələbələrə imza atan sablya yığmamız "İlin komandaları" nominasiyasında müvafiq surətdə 2-ci və 3-cü olublar. Adıçəkilən kollektivlərin çalışdırıcıları - Adil Paşayev və Yaşar Məmmədov Faiq Qarayevdən sonra ilin ən yaxşı məşqçiləri adını alıblar. Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyindən fərqli olaraq, yeniyetmə idmançılar arasında da ən yaxşı "üçlüy"ü müəyyənləşdirən AİJA respondentlərin rəyinə əsasən 1-ci yeri 10 yaşlı şahmatçıların mübarizəsində dünya çempionu olan Eltac Səfərliyə verib. Dünya şahmat olimpinə yüksəlməkdə olan 15 yaşlı Teymur Rəcəbov ikinci, bokçsu Elnur Qədirov üçüncü yerə layiq bilinib. Nəhayət, daima media təmsilçilərinin öz aralarında mübahisə doğuran nominasiyalarda da qaliblər müəyyənləşib. AİJA-nın əvvəllər keçirdiyi sorğuların nəticələrindən adətən narazı qalan "Futbol+" qəzetinin redaktoru Mahir Rüstəmli bu dəfə çətin ki, kiməsə irad bildirsin. Çünki ilin ən yaxşı idman jurnalisti nominasiyasında o özü, idmanı işıqlandıran sahəvi mətbu orqanlar arasında isə rəhbərlik etdiyi "Futbol+" qəzeti birinci yerə layiq görülüb. Qeyd edək ki, "Futbol+" həqiqətən də bu adı çoxdan almalıydı. Telejurnalistlər -Asif Bağırov (ANS) və Altay Əliyev də (ATV) media nümayəndələri arasında 2002-ci ilin ən yaxşılarından sayılıblar. Sahəvi nəşrlər üzrə "Futbol+"-dən sonra "Olimpiya dünyası" və "İdman" qəzetləri daha çox səs qazanıblar. İctimai-siyasi qəzetlər arasında isə idmanı işıqlandıran ən yaxşı "üçlük" bu ardıcıllıqla müəyyənləşib: "Bizim əsr", "Exo" və "Yeni Azərbaycan". Telekanalların rəqabətində respondentlər "Space", ANS və Az.TV-yə üstünlük veriblər.

İLKİN

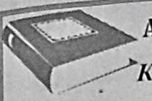

AZƏRBAYCANDA YENİLİK!

Kitab çap etdirmək istəyirsinizsə,

BİZƏ —

Peşəkarlara müraciət edin!

yığım,
dizayn,
səhifələmə
və korrektura

pulsuzdur.

"ÇİNAR-ÇAP" nəşriyyatı.
"ÇİNAR-ÇAP" mətbəəsi.

Əlaqə telefonları:
90-27-57; 93-72-55; 98-95-55;

İngiltərə yığması qarşısında Türkiyə kabusu dayanıb

"AVRO-2004"ÜN FİNAL MƏRHƏLƏSİNƏ VƏSİQƏ QAZANMAYACAQLARI TƏQDİRDƏ SER ERİKSSON BAŞ MƏŞQÇİ POSTUNDAN İSTEFA VERƏCƏK

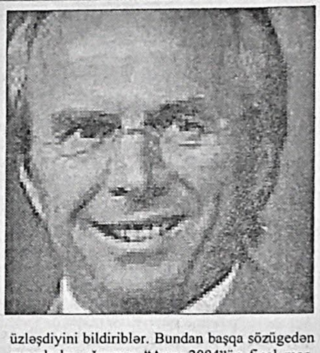

Yeni il girən kimi türk futbol rəsmiləri növbəti ümidverici mesajlarla çıxış ediblər. 2002-ci ildən dünya üçüncülüyü ilə ayrılan türklərin cari ildəki hədəfləri "Avro-2004"ün final mərhələsinə vəsiqə qazanmaqdır. Bu yolda türklər qarşısında ən böyük manea İngiltərə yığmasıdır. Cari ilin aprelində səfərdə və oktyabrında "ev"də keçiriləcək matçlara qardaş ölkədə hələ görüşdən 6 ay əvvəldən hazırlıq başlanılıb. Bir müddət əvvəl jurnalistlərlə söhbətində Türkiyə yığmasının baş məşqçisi Şenol Günəş britaniyalılarla bütün qarşılaşmalarda məğlub olduqlarını xatırladaraq aprel ayının 2-də İngiltərədə tarix yazacaqlarını bildirmişdi. Bu qəbildən olan "ümid yağışı"nı yeni il ərəfəsində Türkiyə Futbol Federasiyasının prezidenti Haluk Ulusoy davam etdirib: **"Zavallı vaxtlarımız arxada qalıb. Əminəm ki, yığmamız tarixində ilk dəfə olaraq ingilislərlə mübarizədən qalib ayrılacaq. Özü də onları öz doğma divarları arasında məğlub edəcəyik".** Federasiya prezidenti ötən il "ay-ulduzlu" futbolçuların qazandıqları uğuru nəzərə çatdıraraq daha böyük nailiyyətlər üçün mübarizə aparacaqlarını deyib: **"Gələn il Portuqaliyada təşkil ediləcək Avropa çempionatına qrup lideri kimi qatılmaq istəyirik. İki dəfə qitə birinciliyində iştirak etsək də ən yaxşı halda 1/4 finala yüksəlmişik. Ancaq bu dəfə Avropa çempionu titulunu qazanmaq istəyirik".** Türkiyə futbol rəsmilərinin hər çıxışda İngiltərə yığmasıyla matça toxunması Britaniya mətbuatında əsl ajiotaj yaradıb. At ilinin idman hadisələrini dəyərləndirən İngiltərənin ən yüksək tirajlı qəzeti "The Sun" manşetə "Türkiyə bizi xəstələndirəcək" yazısını çıxarıb. Bu yazıya 2 səhifə ayıran mətbu orqan türklərin "Avro-2004"ün seçmə mərhələsində İngiltərə yığması üçün kabus rolunu oynayacaqlarını qeyd edib. "The Sun" qəzetinin yazarları doğma komandalarının Ümit Davala, Tuqay, Hasan Şaş, Yıldıray Baştürk, Alpay və Rüştü kimi futbolçularla qarşılaşacağını diqqətə çatdıraraq İngiltərənin "Pley-off" təhlükəsiylə üzləşdiyini bildiriblər. Bundan başqa sözügedən məqalədə yığmanın "Avro-2004"ün final mərhələsinə vəsiqə qazanmayacağı təqdirdə baş məşqçi Sven Qoran-Erikssonun öz postu ilə vidalaşacağı bildirilib.

AQŞİN

CAZİBƏDAR GÖRÜNMƏK İSTƏYİRSİNİZSƏ

- Piy qatlarının liposaksiya üsulu ilə sorulması.
- Döşlərin böyüdülməsi və kiçildilməsi.
- Plastik əməliyyatlar (üzdə, burunda, gözdə, qulaqda, qaşlarda, üz dərisinin çəkilməsi, boyunda, qarında, ayaq və əllərdə).
- Qırışların qarşısını almaq üçün üzə platin, qızıl liflərin salınması.
- Yan və ayaqların kökəldilməsi.
- Dodaqların böyüdülməsi, əllərin cavanlaşdırılması, burun-dodaq büküşlərində qırışların əməliyyatsız müalicəsi.
- Kəsilmiş vətərlərin və sinir kötüklərinin bərpası.
- Başın dərisinə saç əkdirmə
- Ayaqlarda damar genişlənməsinin əməliyyatsız müalicəsi.

Əməliyyatları estetik cərrahiyyə sahəsində böyük təcrübəsi olan professor Camal Əzimzadə aparır.

Yüksək keyfiyyət-sərfəli qiymət!

Ünvan: Hidayətzadə 45,"Funda" tibb mərkəzi.

Tel: 40-98-66, 66-28-44, 67-55-82, Mob: (850) 210-26-30

TƏBRİK!

Əzizimiz Tərlan, səni 2 yaşın münasibətilə təbrik edirik, sənə can sağlığı və bol-bol gülüş arzulayırıq. Arzu edirik ki, böyüyüb Vətənə, valideynlərinə layiqli oğul olasan!

Təbrikə atan Həbib, anan Həqiqət, qardaşların Ruslan, Rüstəm, bacıların İlahə və Ülviyyə də qoşulur.

Milliyət Öncə Vətəndir!

"Milliyət" - daha bir qəzet yox, dahi bir Sevgidən - millət sevgisindən doğulan qəzet!

Mənəviyyat hər şeydir, hər şey mənəviyyat deyil; sözümüzün canı, fikrimizin dayağı, əqidəmizin bayrağı bu olacaq.

Böyük millətimizə ayna olacaq **"Milliyət"** gəlir. Bu aynada görəcəyiniz milli gözəlliklərinizin öyücüsü, eyblərinizin döyücüsü olun!

"Milliyət" - *millətsevərlərin qəzeti!*

Hər bazar günü **"Milliyət"**də görüşək!

Həsən Şaş - "Qalatasaray" münasibətlərinə sabah aydınlıq gətiriləcək

YARIMMÜDAFİƏÇİ "3.5 MİLYON DOLLARDAN BİR SENT DƏ AŞAĞI DÜŞMƏYƏCƏYİNİ" DEYİR

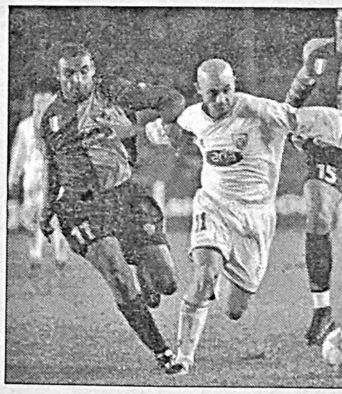

Uzun müddətədən bəri "Qalatasaray"da cövlan edən "Həsən Şaş problemi" nəhayət sabah öz həllini tapacaq. Ölkə çempionatının dövrəsinə hazırlığı yanvarın 4-dən başlamağı planlaşdıran Fatih Terim yarımmüdafiəçinin komandada qalıb-qalmaması məsələsinin mümkün qədər tez həll olunmasını istəyir. Çempionluq yarışında Həsən Şaşa böyük ehtiyacları olan "Cim-Bom" rəhbərliyinin ona 1.5 milyon dollar təklif etdiyi bildirilir. Amma futbolçu media nümayəndələriylə görüşündə rəhbərliyə qarşı ittihamlarıyla diqqət çəkib: **"Söhbət puldan getmir. Əsas odur ki, zəhmətini dəyərləndirsinlər".** Transfer dedi-qodularından bezən Həsən Şaş əsəblərini cilovlaya bilməyərək "sarı-qırmızılı" klubun iç üzünü açmaqdan belə çəkinməyib: **"Rəhbərliklə aparılan transfer görüşləri məni çox sıxır. Kimlərsə məni inadkar kimi qələmə verir. Bu, qətiyyən belə deyil. Ötən il komandada 750 min dollar qazanırdım. Fatih Terim yenidən baş məşqçi postuna gətirilən kimi bu məbləği 1 milyon dollara qaldırdılar. İndi mən 3,5 milyon dollar istəyirəm. Ancaq klub rəhbərliyi 2 milyon 250 min dollar vermək fikrindədir".** Futbolçu "ağzıgöyçək"lərdən danışmağı da unutmayıb: **"Deyirlər ki, "Qalatasaray"la razılaşmadı, gedəcək. Bəziləri mənim komandanın uğurundan ötrü zəhmət çəkmədiyimi, deyir. Belə dedi-qoduları yayanlar məni tanımayanlardır".** "Rəhbərlik bir addım atsın, mən 10 addım atım" - deyən "ay-ulduzlu" yarımmüdafiəçi əcnəbi klublardan çoxsaylı təklif aldığını vurğulayıb: **"Dünya kubokundan sonra menecerimin telefonu susmaq bilmir. Avropanın aparıcı klublarından təkliflər almışam. "İnter" mənə 3 milyon avro verməyə hazırdır. Bu, az puldur?..."**

Əlavə edək ki, Həsən Şaş bu gün "Yuventus" və Dünya yığması arasında oynanılacaq yoldaşlıq görüşünə dəvət alsa da, səhhətində problem olduğundan bu matçda iştirak etməyəcək.

AQŞİN

Şollar

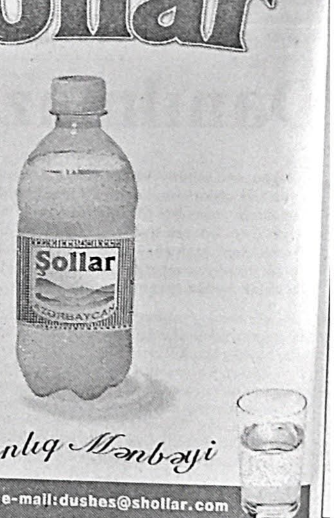

Cavanlıq Mənbəyi

tel.:90-72-29 e-mail:dushes@shollar.com

Ramiz Rövşən Vurğun Əyyuba anası
ŞƏKƏR XANIMın
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Nüşabə Sadıxlı və Hacı Cəfərli Vurğun Əyyuba anası
ŞƏKƏR XANIMın
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin sədri Mübariz Əhmədoğlu Vurğun Əyyuba anası
ŞƏKƏR XANIMın
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Rəşad Məcid və Yusif Rzayev Məzahir Süleymanzadəyə qardaşı
AKİFin
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Aydın Bağırov, İlkin Fikrətoğlu və Aqşin Əliyev Məzahir Süleymanzadəyə qardaşı
AKİFin
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Azərbaycan Beynəlxalq Universiteti tərəfindən Təzməzov Turala verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

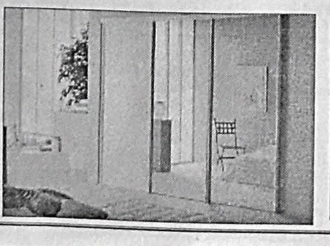

KOMANDOR

Euro-Asian Trading
KOMANDOR
(Kanada) Şkaf-kupe

Geniş çeşidli hərtərəfli mebel

Salonların ünvanı:
BAKI, S.Rüstəm
küçəsi 7,
Tel: 92-41-63
faks-tel: 40-95-48
mob: (850) 361-95-48

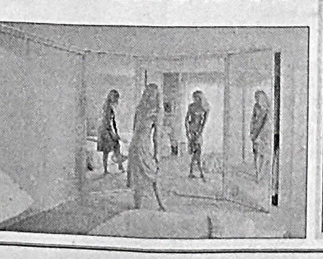

ƏN UCUZ QİYMƏTLƏR

Yüksək keyfiyyət 10 il zəmanət

Qəzet 1992-ci il noyabrın 17-dən çıxır.

Baş redaktor: Rəşad Məcid
Redaktor: Yaşar Əliyev
Baş redaktor müavini: Yusif Rzayev
Redaktor müavinləri: Kamran Həsənli, Seyfəddin Hüseynli
Məsul katib: Qalib

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün çıxır
Ünvan: 370033, Bakı, Ş.Mustafayev küçəsi-27/121
Telefon: 66-67-98, 66-93-40
Faks: 66-25-20
İnternet ünvanı: www.525ci.com
E-mail: 525@azdata.net
informasiya@525ci.com
qazet@525ci.com
Qəzet "Azərbaycan" nəşriyyatının mətbəəsində çap olunub.
Lisenziya: B-484-ABN 022684 Təsisçi: "525" şirkəti
Mətbuat və İnformasiya Nazirliyi.
İndeks: 0046, tiraj: 2525, sifariş: 2
Müəlliflərin mövqeyi redaksiyanın mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər. "TURAN", "EM-PI-EY", "ŞƏRQ", "TREND", "OLAYLAR" və "AZADİNFORM"un informasiyalarından istifadə olunub.
Dərc olunan reklamların mətninə görə redaksiya məsuliyyət daşımır.